

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1 Τρόχα
ΗΜΕΡΟΝ 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36000

Η ΝΕΟΤΑΛΑ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 22 (73)
2 ΜΑΡΤΙΟΥ 1940.-Ε'

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 22-2 Μαρτίου 1940

ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μη-
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰρ Ἀγγλίας 50
» Ἀμερικῆς Δολ. 6
» Αἰγύπτου Αἰρ. 1

Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητος) καὶ
Σχολικὰς Ἐφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δραχ 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἡ ἀπότισις φόρου τιμῆς εἰς τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἀποταμίευσιν διὰ τῆς καθιερωθείσης τὴν 31ην Ὀκτωβρίου ἑορτῆς τῆς παγκοσμίου ἡμέρας τῆς ἀποταμιεύσεως δὲν εἶχε μόνον θεωρητικὴν σημασίαν, ἀλλ' ἀπέδωκε καὶ ἄριστα ἀποτελέσματα. Διότι ἔδωσε τὴν εὐχέριαν εἰς ὅλους, καὶ ἰδίως εἰς τὴν νεολαίαν, νὰ νοιώσουν βαθύτερα τὴν ὠφελιμότητα καὶ χρησιμότητα τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως. Ἀδιάψευστος δὲ καθρέπτης τῆς πλήρους κατανοήσεως τῆς ἰδέας τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως ἐκ μέρους τῆς νεολαίας εἶναι αἱ ληφθεῖσαι ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἐξ ὅλων τῶν διαμερισμάτων τῆς Χώρας εἰς τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον καὶ ἡ εἰς αὐτάς ἐνδελεχὴς διερεύνησις τοῦ πνεύματος τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως. Μερικαὶ μάλιστα ἐξ αὐτῶν δημοσιεύονται εἰς διάφορα φύλλα τῆς «Νεολαίας».

Τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων κατευθυντηρίων γραμμῶν ποῦ δίδει στὸ κεφάλαιον τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως, φροντίζει νὰ ἐνισχύῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο τὸν διὰ τοῦ κουμποῦ τρόπον τῆς καλλιέργειας τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος, τόσον εἰς τὸν λαὸν ὅσον καὶ εἰς τὴν νεολαίαν.

Τὸ σύστημα τοῦτο, ὡς ἀπεδείχθη, εἶναι ἄρκετὰ ἐπιτυχὲς καὶ ἀποδίδει ἄριστα ἀποτελέσματα.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Ἑσωτερικοῦ ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

Ἐξωτερικοῦ » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κάτοχος β.θλιαρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεῖα τοῦ Κράτους καὶ δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.— Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιοῦνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.— Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὀρίου τῶν καταθέσεων, ἥτοι δραχ. 33.500, δὲν κατὰσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωση.— Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει ἐιδικούς καλλιτεχνικούς κουμποῦραδες, πωλουμένους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους.— Ὅταν ἔχετε ἕνα κουμποῦρα δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνηθίζετε εὐκολώτερα στὴν ἀποταμίευσιν.

ΑΣΚΗΤΗΡΙΟΝ ΑΡΕΤΗΣ

Τὰ συμπαθῆ σχόλια μετὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἡμερήσιος τύπος συνοδεύει τὴν ἀναγραφὴν μεμονωμένων πράξεων ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης ἢ ὁμαδικῶν ἔργων γενικῆς ὠφελείας ὀφειλομένων εἰς τμήματα ἢ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. πληθύνονται τελευταίως. Σημεῖον ὅτι καρποφορεῖ πλουσίως ὁ σπόρος τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἐντολῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ἀποδείξεις ὅτι ἐντείνεται ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς Ὀργανώσεως τὸ πνεῦμα καὶ ἡ θέλησις τῆς ἀμίλλης εἰς ἐπίδειξιν ἐνεργου καὶ ζωντανῆς πίστεως καὶ δρώσης ἀφοσιώσεως εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς.

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐιδικῶν σελίδων τοῦ περιοδικοῦ, ποῦ εἶναι ἀφιερωμέναι εἰς τὴν κίνησιν τῆς Ὀργανώσεως καὶ ἀποτελοῦν, τρόπον τινά, τὸ ἐπίσημον χρονικὸν τῆς, στερεώνει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἀνδροῦται καὶ γιγαντῶνεται εἰς τοὺς κόλπους καὶ εἰς τὰς τάξεις τῆς τὸ αἶσθημα τοῦ χρέους καὶ ἡ ἔφεσις τῆς προθύμου ὑπηρεσίας, αὐτὸ ποῦ ἀποτελεῖ τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς της καὶ τὴν δικαίωσιν εἰς τὴν συνειδήσιν τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς ἱστορίας.

Διότι, φυσικά, ἡ σύνταξις, τὰ τμήματα, οἱ σχηματισμοί, αἱ σ.ο.λ.αὶ καὶ τὰ σύμβολα, αἱ συγκεντρώσεις καὶ αἱ παρελάσεις, αἱ διδασκαλῖαι, αἱ ἀσκήσεις καὶ αἱ τελεταί, ἡ πειθαρχία καὶ οἱ κανονισμοί, ὅλα αὐτὰ ποῦ ὀνομάζονται μετὰ μίαν λέξιν Ὀργάνωσις, δὲν εἶναι παρὰ μέσα — καὶ αὐτὸ τὸ γνωρίζουν καλὰ καὶ τὸ αἰσθάνονται βαθύτατα οἱ νέοι καὶ αἱ νεάνιδες τῆς Ε.Ο.Ν. Ὁ σκοπός, εἰς τὸν ὁποῖον κατατείνουσι καὶ ἀποβλέπουσι ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα, εἶναι ἄλλος. Καὶ εἶναι ὁ σκοπός αὐτός, μετὰ λίγα λόγια, ἡ ἀσκήσις τῶν νεανικῶν ψυχῶν εἰς τὸ νὰ ἐκτελοῦν τὸ καθήκον πρὸς τοὺς ὁμοίους των, πρὸς τὴν Κοινωνίαν καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα, εἴτε καθ' ὁμάδας, εἴτε ὡς μεμονωμένα ἄτομα, ὅπου εὐρίσκονται καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν. Νὰ τὸ ἐκτελοῦν δὲ ὅχι ὡς βάρος καὶ ὡς ἀγγαραίαν καὶ οὐτε πάλιν ὡς ἐπίδειξιν διὰ νὰ τοὺς ἴδουν, νὰ τοὺς ἀναφέρουν καὶ νὰ τοὺς ἐπαινέσουν, ἀλλ' ὡς ἑσωτερικὴν φυσικὴν των παρόρμησιν, πρὸς ἰδικὴν των κατὰ πρῶτον λόγον ἱκανοποίησιν καὶ γαλήνην, πρὸς τακτοποίησιν των μετὰ τὴν ἰδίαν των συνειδήσιν.

Καὶ ὅταν λέγωμεν καθήκον, ἐννοοῦμεν βέβαια μετὰ μίαν λέξιν κάθε τι ποῦ εἶναι καλὸν καὶ κάμνει καλὸν εἴτε εἰς τοὺς μεμονωμένους ἀνθρώπους εἴτε εἰς τὸ σύνολον. Καλὸν εἶναι βέβαια καὶ ὁ λόγος ὁ σεμνὸς καὶ ἡ πρόθυμος ἀπόκρισις εἰς τὸν περαστικὸν διαβάτην καὶ ἡ ἀκριβὴς πληροφορία καὶ ἡ εὐσυνειδητος διαφώτισις, ἀλλὰ καλὸν πρὸ παντός εἶναι ἡ πράξις ἡ χρήσιμος καὶ ἡ ὠφέλιμος, —

ἡ ὑπηρεσία. Καὶ ἡμπορεῖ νὰ ὑπηρετῇ κανεὶς πάντοτε, αἱ εὐκαιρίαι εἶναι ἄπειροι καὶ παρέχονται κάθε στιγμήν, φθάνει νὰ ὑπάρχῃ μέσα του ζωντανή, γνησία καὶ πηγαία ἡ θέλησις καὶ ἡ ἱκανότης νὰ ὑπηρετῇ. Ξεκουράζει τοὺς γέροντας, ἀπλώνει χέρι βοηθείας εἰς τοὺς ἀναπήρους, ὁδηγεῖ καὶ βοηθεῖ τοὺς μικρότερους, διὰ νὰ μιλήσουμε διὰ τὰς πλέον μικρὰς καὶ τὰς πλέον κοινὰς εὐκαιρίας. Ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτά, ποῦ ὅσον φαίνονται ἀσήμαντα, ἔχουν τὴν ἰδίαν ποιότητα μετὰ τὰ μεγάλα, προχωρεῖ κανεὶς, ἅμα ὑπάρχει ἡ ἀσκήσις, ἅμα τοῦ γίνῃ φύσις καὶ συνειδήσις τὸ καλόν, εἰς τὰ μεγάλα καὶ προχωρεῖ μ' εὐκολίαν. Μετὰ τὴν ἰδίαν εὐκολίαν ποῦ ἔμαθε νὰ σηκώνεται καὶ νὰ δίνει τὴν θέσιν του εἰς τὸν γέροντα, εἰς τὸν ἀνάπηρον, εἰς τὴν μητέρα, εἰς τὸ παιδί, θὰ δώσῃ ἀργότερα, ὅταν θὰ εἶναι εἰς θέσιν, τὸ αἷμά του διὰ τὸν κινδυνεύοντα ἄρρωστον, θὰ διακινδυνεύσῃ διὰ ν' ἀφοπλίσῃ ἕνα κακοποιόν, θὰ ἔμβῃ εἰς τὸ φλεγόμενον σπῖτι διὰ νὰ σώσῃ κάποιον ἔνοικον, ποῦ δὲν κατάρθωσε νὰ διαφύγῃ, θὰ χύσῃ τέλος τὸ αἷμά του ὑπερασπίζων τὸ ἔδαφος τῆς Πατρίδος. Ἀποτέλεσμα ἀσκήσεως ψυχῆς, νὰ τί εἶναι ἡ ἀρετὴ, ὅπως ἀποτέλεσμα ἀσκήσεως σώματος εἶναι ἡ ἀλκή καὶ ἡ δύναμις. Φθάνει κανεὶς ν' ἀσκήτῃ μεθοδικὰ εἰς τὴν καλωσύνην, θὰ γίνῃ καλός, ἐκτὸς μόνον βέβαια ἀν εἶναι ψυχικῶς ἐκτρωματικὸς καὶ ἀνάπηρος — καὶ ἀσκούμενος, ἀπὸ τὰ μικρὰ θὰ προχωρήσῃ καὶ θὰ κατακτήσῃ τὰ μεγάλα — τ' ἀνδραγαθήματα.

Ὁ Ἀρχηγὸς μετὰ τὴν Ε.Ο.Ν. ἔδωκεν εἰς τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδος, εἰς τοὺς νέους καὶ εἰς τὰ κορίτσια, ἕνα θαυμασιὸν κοινὸν ἀσκητήριον ἀρετῆς. Ἐνὰ στίβον, ὅπου ἡ ὁμαδικότης του εὐνοεῖ ἐξαιρετικὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀμίλλης διὰ τὸ καλόν, διὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ καλοῦ, διὰ τὴν κατεργασίαν τῶν πνευμάτων καὶ τῶν ψυχῶν. Τὰ συμπτώματα ποῦ ἀναφέραμε εἰς τὴν ἀρχήν, τὰ πληθυνόμενα συμπτώματα μεμονωμένων καὶ ὁμαδικῶν ἀγαθῶν καὶ ὠφελῶν πράξεων, εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὀργανώσεως, μαρτυροῦν ὅτι τὸ πείραμα ἐπέτυχεν, ὅτι ἡ Ὀργάνωσις διὰ τῶν ἔργων καὶ τῶν πράξεων τῶν μελῶν της καὶ τῶν τμημάτων της δικαιώνει τὴν πίστιν τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ ἐξαγοράζει τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Πατρίδος. Ἡμποροῦμε νὰ εἰμεθα ὑπερήφανοι δι' αὐτήν. Ὑπερήφανοι διὰ τ' ἀγῶρια καὶ τὰ κορίτσια τῆς Ὀργάνωσεως, ποῦ μετὰ τὰ ἔργα των ἀποδεικνύουν ὅτι γνωρίζουν καὶ θέλουν νὰ ὑπηρετοῦν καὶ ὑπηρετοῦν ὅπου εὐρίσκονται, μετὰ τὴν τὴν ψυχὴν καὶ μ' ὅλην τὴν δύναμιν των καὶ θὰ ὑπηρετοῦν πάντοτε, τὸ καλόν.

Κδς

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΜΙΑ ΣΑΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ

Τόσο μ' ένθουσιασε τὸ «περιθωριακὸ» σημείωμά της «Νεολαϊκὰς» ποὺ ἀνεφέρετο στὸ διαγωνισμό ποὺ προκήρυξε ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν. στὰ μέλη της, γιὰ τὴν περιγραφή τῆς πιὸ ὁμορφῆς τοποθεσίας ἀπὸ κάθε περιφέρειαν, ὥστε πολὺ ἀργότερα ἀντελήφθηκα πὼς ἡ προσπάθεια αὐτὴ κάπου προσέκρουσε καὶ ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ σημειώματος ἦταν προτρεπτικός. Εἶπα: τί κρίμα! κι' ἀμέσως καταπίαστῃκα νὰ σὰς μεταδώσω ὅλες τὶς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματα ποὺ μοῦ γέννησε ἡ ἐμπνευσμένη αὐτὴ πρωτοβουλία, καὶ διερμηνεύοντας τοὺς σκοποὺς της, τόσο σύνθετους καὶ βαθεῖς, νὰ συμβάλω ἐάν μπορούσα εἰς τὴν ἐπιτυχία της. Ἀπὸ ποῦ ὅμως ν' ἀρχίσω; Ἀς ἀρχίσω — κι' εἶναι καλὸ αὐτὸ, γιὰ ν' ἀποκλείσουμε ἀπ' ἀρχῆς τὴν παρανόησι — ἀρνητικά. Δὲν πιστεύω νὰ φαντάζεσθε πὼς ὁ σκοπὸς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως ἦταν ν' ἀνέυρη ἀνάμεσά σας τὰ τάλαντα, οὔτε νὰ σὰς προπονήσῃ γιὰ μέλλοντας λογοτέχνας. Σκοπὸς γι' αὐτὴ εἶστε σεῖς οἱ ἴδιοι, ὡς ὄντα ζωντανά, μέριμνά της καθημερινὴ πὼς καὶ μετὶ τρόπους μορφωτικούς θὰ κἀνῃ ν' ἀνοίξουν γιὰ σὰς ὅλες τὶς ἀνάγκες τῆς ζωῆς. Γιατὶ ἡ ζωὴ δὲν εἶναι «τὸ νὰ ἀναπνῇ κανεὶς, ἀλλὰ νὰ χρησιμοποιῇ ὅλες τὶς ὁργανικὲς, αἰσθητικὲς καὶ πνευματικὲς λειτουργίαι, μετὰ τὶς ὁποῖες ἔχει προικιστῇ». Μοναδικὸ πεδίο ἀσκήσεως αὐτῶν τῶν λειτουργιῶν μας εἶναι ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος καὶ χαρὲς οἱ συγκινήσεις ποὺ δεχόμαστε ἀπ' αὐτόν. Τὸν ἐξωτερικὸ ὅμως κόσμον δὲν τὸν βλέπουμε, τὸν ἀνακαλύπτουμε. «Ἐξ ἁνύσταται τὸ στήθος, ἀλλὰ μέσα ἀνθίζει μετὰ τοὺς κρίνους τοῦ παρθενικοῦ ὁ κόσμος». Ἡ ἐξαισία μορφή του δὲν φανεράνεται παρὰ σὲ κείνον ποὺ τὴν ἀναζητᾷ. Αὐτὴ ἡ ἀπέραντη καὶ μυριόφωνη προσπάθεια νὰ μᾶς μιλήσῃ τὸ μητρικὸ αὐτὸ στήθος ποὺ μᾶς περιέχει, νὰ μᾶς ἐκφρασθῇ, χάνεται μάταια ὅταν ὁ βάρυπνος νοῦς κρατᾷ κλεισμένους τὶς πόρτες τῶν αἰσθήσεων. «Ἐρμα ν' τὰ μάτια, ποὺ θωρεῖς, χρυσὴ ζωῆς ἀέρα». Γιατὶ πραγματικὰ δὲν βλέπουμε μετὰ τὰ μάτια μας, οὔτε ἀκούμε μετὰ τὰ ὦτιά μας. «Τὸ τριαντάφυλλο ἀνοίγει κι' ὁ κορυθαλλὸς ἀρχίζει νὰ τραγουδῇ μέσα στὴν ψυχὴ μας». Στ' ἀνοιχτὰ πάντα καὶ ἀγρυπνα μάτια τῆς ψυχῆς, ἡ κρυμμένη μέσ' σὲ πυκνὰ φυλλώματα Ἀμαδρυάδα, ἀποκαλύπτεται καὶ «βάζεται γυμνὴ νὰ χορεύῃ μπροστὰ της» κάνοντάς τη νὰ ξεχειλίξῃ ἀπὸ μουσικὴ ἀγάπη, ἐνῶ κείνοι ποὺ ἔχουν αὐτὰ τὰ μάτια κλειστά, κι' ἂς ἔχουν ἀνοιχτὰ τὰ γυῖνα, περνοῦν μπροστὰ ἀπ' τὴ φαίδρὴ αὐτὴ πᾶγκαλὴ νύμφη ντυμένοι μετὰ τὴ βαρεὶα μελαγχολία τῶν τυφλῶν. Ἡ ὄρασι λοιπὸν τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου δὲν εἶναι παρὰ ἀναζήτησι, πόθος ψυχῆς ποὺ δίνει τὴ συγκίνησι, κι' αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη χαρὰ. Μὰ εἶναι καὶ μιὰ ἄλλη ἀνώτερη χαρὰ, γιατί εἶναι μέσα στὴ φύσιν αὐτῆς τῆς συγκινήσεως — ὅπως ἄλλως τε καὶ σ' ὁλόκληρὴν τὴ φύσιν, — ἡ ἀγωνία νὰ τὴν ἐκφρασθῇ. Καὶ δῶ, περισσότερο κι' ἀπὸ τὴν πρώτη, ἔχει σημασία ἡ ἀσκήσις. Ἡ πάλη μετὰ τὴν φθαρτὴν νὰ στήσουμε μνημεῖον στὴ συγκίνησί μας καὶ σ' ὅ,τι μᾶς συνεκίνησε εἶναι ὁ θρίαμβος τῆς ζωῆς καὶ ἡ νίκη τῆς ἀπάνου στὸ θάνατο. Στὸ σημείον τοῦτο ποὺ ἐξαντλοῦνται οἱ μορφωτικοὶ σκοποὶ, ποὺ ἀφοροῦν τὴν τελείωσιν τῆς ἰδιωτικῆς μας ζωῆς, ἀρχίζουν ἀκριβῶς οἱ σκοποὶ οἱ ἐθνικοί. Ἡ πατρίδα μας γιὰ νὰ εἶναι «δμορφὴ, πλούσια κι' ἀπαρτῇ καὶ σεβαστὴ κι' ἁγία» πρέπει νὰ γίνῃ «χῶρος συγκεκριμένους», Βυζαντινὴ εἰκόνα ψηφιδωτῆ, δημορικὸ τραγοῦδι, χιλιότραγουδισμένο, μυριαγάπητο ἄλλως θὰ παραμένῃ ἀκαθιέρωτη. Ὁ ἐχθρὸς ἢ ὁ χρόνος θὰ μπορούσαν νὰ τὴν ἀφανίσουν, ὁ θάνατος νὰ τὴν καταβάλῃ. Τρίτος Ἑλληνισμός θὰ πῇ τρίτῃ ἀθάνατῃ εἰκόνα. Τὴν εἰκόνα αὐτὴ τὴν ὥραματίστηκε ὁ ποιητής. Φτάνει νὰ τὴν καταστήσουμε πραγματικότητα:

Δὲν εἶναι χόρτο ταπεινὸ, χαμῶδενδρον δὲν εἶναι
Βρύσας ἀπλάνει τὰ κλαδιά τὸ δέντρο στὸν ἀγέρα
Μὴν καρτερεῖς ἐδῶ πουλὶ καὶ μὴν προσμένεις γλὴν
Γιατὶ τὰ φύλλα ἂν εἴν' πολλὰ στὸ κάθε φύλλον πνεῦμα.
Τὸ ψηλὸ δέντρο ὁλόκληρο κι' ἡχολογᾷ κι' ἀστράφτει
Μ' ὅλους τῆς τέχνης τοὺς ἡχούς, μετὰ τὸ οὐρανοῦ τὰ φῶτα.
Σαστίξ' ἡ γῆ κι' ἡ θάλασσα κι' ὁ οὐρανὸς τὸ τέρας
Τὸ μέγα πολυκάντηλο μέσ' στὸ νὰ τῆς φύσιν
Κι' ἀμύδρουν διάφανον τὸ φῶς χίλιες χιλιάδες ἀστρα
Χίλιες χιλιάδες ἀσμάτα μιλοῦν καὶ κάνουν ἕνα
Στὸ δέντρο κάτω δεξιὸ ἔκαμ' ἡ βοσκοπούλα
Τ' ἀστρα γοργὰ τὴ δέχτηκαν καθὼς ἡ γῆ τὸν ἥλιο.

Τὰ Σεραφεῖμ ἐγνώρισαν τὸ βάθος τῆς ἀγάπης
Κι' ὁλόκληρ' ἡ Παράδεισο διπλὴ Παράδεισος ἦναι
Ποιὸς εἶχε πῇ ποὺ σοῦμελλε πέτρα νὰ βγάλῃς ῥόδο;

Ἀς κάνουμε λοιπὸν νὰ βγάλῃς ῥόδο κάθε ἐλληνικὴ πέτρα μετὰ τὴ λατρεῖα μας. Κι' ἡ ταπεινότερη προσφορὰ εἶναι εὐπρόσδεκτη ἀπὸ τὴ μεγάλη μας Μάννα, γιατί θὰ δῇ σ' αὐτὴ τὴν ἀγάπην μας. Ἀς ἀρμόσουμε τὶς φωνὲς μας ὅπως τὸ φῶς τοὺς οἱ μυριάδες τῶν ἀστρων. Ἀπ' ὅλες καὶ θὰ βγῇ ἡ Ἑλληνικὴ συμφωνία. Στ' ἀκουσμά της θὰ λουλουδίσῃ ἡ γῆ, θὰ σκιρτίσῃ τὸ κύμα, θὰ ξεφύσῃ καὶ θὰστράψῃ ὁ οὐρανὸς ἀκούοντας τὸ ἱερό, αἰωνόθιο, δέντρο, νὰ ἡχολογῇ μ' ὅλους τοὺς ἡχούς τῆς τέχνης ποὺ κάνουν τὸν ἐπίγειον τοῦτο παράδεισον ποὺ κατοικοῦμε νὰ φαίνεται σὰ δυὸ φορὲς Παράδεισος. Παράδειγμά μας ἂς μὲνῃ ὅ,τι ἔκανε ὁ Παπαδιαμάντης γιὰ τὴ Σκιάθου. Τὴν εἶδα κάποτε ἀπὸ τ' ἀεροπλάνου ψηλά. Μοῦ φάνηκε τόσο σιμά μου — σὰ νὰ περπατοῦσα μέσα στὶς χιλιότραγουδισμένες πλαγιές της, σὰ νὰ φερνα γύρα τὴ μικρὴ λίμνη της, ἕνα διαμάντι ποὺ ἀστράφτει, — καὶ τόσο γνῶριμὴ ποὺ μοῦ φάνηκε σὰ νὰ ξεανάθλαπα τὴν πατρίδα μου. Νὰ πὼς ἔκανε Ἐκείνους τῆς Σκιάθου τὸ Ἑλληνικὴ. Μὰ ἐκείνους θὰ πῇτε ἦταν τεχνίτης καὶ μεῖς δὲν μπορούμε νὰ κάνουμε τέχνη. Καὶ εἰς τέχνην θὰ κάνετε, μὰ τέχνην παιδικήν δὲν εἶναι μονάχα εὐπρόσδεκτη μὰ καὶ πολὺτιμη. Προχτὲς ἀκόμα εἶχα πάγειν στὰ Κύθηρα — θὰ σὰς μιλήσω καὶ γιὰ τὸ ταξίδι μου αὐτὸ — ζητώντας, ὅπως ἀπὸ κάθε τόπο τὴ συγκεκριμένην του μορφὴ. Τίποτε δὲν μοῦ τὴν ἔδωσε τόσο ἀπτή, ὅσο κατὶ σχολικὲς ἐκθέσεις τῶν παιδιῶν μετὰ θέμα ἀνάλογο μὲ κείνον ποὺ σὰς ζητήθηκε: «Ἐκδρομὴ στὸν Ἅγιον Ἀρτέμιον». Σὰς παραβέτω μερικὰ ἀποσπάσματα ὅπως τὰ διέσωσε ὁ καθηγητὴς τοὺς Σπύρος Στάθης μέσα στὴν «Κυθηραϊκὴ Ἐπιθεώρησι» τοῦ 1923: Ἐμένα μετὰ ὠφέλησαν στὴ δουλειά μου, εὐχομαι τὸ ἴδιον καὶ σὲ σὰς. «Ἡ πορεία διὰ τῆς δυσβάτου καὶ πετρώδους ὁδοῦ ἦτο κοπιαστικὴ, διὰ τοῦτο δὲ μετὰ ἡμίσειαν σχεδὸν ὥραν ἐκαθίσταμεν διὰ νὰ ἀναπαυθώμεν ὀλίγον. Τριγύρω χωρικοὶ ἐμάχυναν ἑλῆες, ἡ δὲ φύσις φαίδρα καὶ γελῶσα καθίστα αὐτοὺς εὐθύμους καὶ ζωηρούς. Ἐστρεψα τὸ βλέμμα πρὸς Νότον καὶ εἶδον τὸ φρούριον τῆς πόλεως καὶ τινὰς οἰκίας αὐτῆς. Ἐπὶ τῶν ὁρίων τῶν παραθύρων προσπίπτων ὁ ἥλιος, ἔκαιμεν αὐτὰς ν' ἀκτινοβολοῦν ὡς ἀδάμαντες καὶ ἐνέπλησσε τὸν θεατὴν μετὰ εὐχαρίστησιν μεγάλῃν καὶ θαυμασμόν...»

Τὰ περίεξ τοῦ λόφου βουνὰ μετὰ τὴν ὥρασαν πρασινάδα τῶν, ἡ βαθυκύανος θάλασσα πρὸς Νότον, τῆς ὁποίας τὰ ρεῦματα ἔχοντα ἀνοικτότερον χρῶμα ἐφαίνοντο ὁμοιάζοντα κατὰ τὸ σχῆμα πρὸς τὴν καμπυλωτὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν διέβημεν, ἡ θέα εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος τῶν νήσων Κρήτης καὶ καὶ Ἀντικυθῆρων, εἰς τὸ μέσον δὲ τοῦ πελάγους τῆς βραχώδους Χύτρας, τῶν ὁποίων «τοὺς πόδας ἡ θάλασσα ἔχει πάντοτε ὑγρούς», ὁ καθαρὸς ἀῆρ, ὅστις μετὰ περιέβαλλε, ὅλα αὐτὰ ἐνέειχον τὴν τὸ μαγευτικόν, τὸ θαυμάσιον, τὸ εὐχάριστον...»

Τὰ κρυσταλλένια νερά ἔρρεον ἄφθονα καὶ τὰ πράσινα δένδρα, κυπᾶρισσοι, λεμονεῖαι καὶ ἄλλα, ἐκατοπριζόντο ἐντός τῶν ὁρίων. Ἡ Σελήνη κυκλωμένη καὶ λαμπρά, ἐφεγγεν εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, ἡσκιωνε τὰ δένδρα, τὰ λαγκάδια, τοὺς φράκτας, τὰ κλαριά, καὶ ἐφώτιζε περίγυρα τὰ βουνὰ ὅλα καὶ τοὺς γκρεμνοὺς καὶ τὸ χωριὸ μέσσα. Ἦτο χαρὰ Θεοῦ! Αἱ ἀσπρὶ πέτραι τοῦ δρόμου τοῦ χωριοῦ, αἱ κάτασπραι οἰκίαι, αἱ πέτρινα αὐλὰ ἐγυάλιζαν καὶ ἐλαμπύριζαν εἰς τὸ φῶς τῆς Σελήνης. Τὸ Στραπόδι, ἂν καὶ εἶναι ἐπὶ μέρους ἀποτόμου ἐκτισμένον, διὰ τῆς ἀφθονίας τῶν ὁρίων του, τῆς δροσερότητος τῶν φυτῶν, καθίσταται μιὰ τῶν ὠραιότερων τοποθεσιῶν...».

Παναγιωτίτσα Ε. Φατσέα

«Πορευόμενοι εἶχαμε ἀριστερά μας βράχους καὶ κρημνοὺς ὕψηλους μετὰ χρῶμα κοκκινωπὸ μετὰ μαδρες, ἀπρὲς καὶ σταχτιῆς λουρίδες ἀπὸ τὰ ποτάμια τοῦ χειμῶνα, δεξιὰ μας δὲ καὶ ἀπέναντί μας ὁμοίους βράχους καὶ κρημνοὺς ἐπὶ τῶν ὁρίων ὅμως εἶναι ριζωμένα ἄγρια καταπράσινα δένδρα...»

Κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἡ ποικιλία ὄλων αὐτῶν τῶν φυσικῶν χρωματισμῶν μοῦ ἔτερπε τὰ μάτια καὶ ἡ ψυχὴ μου τόση χαρὰ καὶ εὐχαρίστησιν ἡσθάνθη, ὥστε ἀρχισα νὰ

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἡ πνευματικὴ ἐργασία δὲν εἶναι μονάχα ἐκείνη τὴν ὁποῖαν κάνουν οἱ μεγάλοι, ὅπως λόγου χάριν οἱ συγγραφεῖς, οἱ δημοσιογράφοι καὶ γενικῶς ὅσοι ἐργάζονται μετὰ μυαλὸ, ἀλλὰ καὶ ἡ δικὴ σας ἡ ἐργασία, ἡ σχολικὴ, ἀφοῦ ἀπαιτεῖ μιὰ προσπάθεια τοῦ ἐνκεφάλου ὅχι ἀσήμαντη. Γι' αὐτὸ λοιπὸν σὰς ἐνδιαφέρουν πολὺ οἱ κανόνες τῆς ἐργασίας αὐτῆς, ὥστε νὰ τὴν κάνετε ὅσον τὸ δυνατόν καλύτερα καὶ νὰ κουράζεσθε ὅσον τὸ δυνατόν λιγώτερο.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς κυριώτερους κανόνες τῆς ἐργασίας αὐτῆς εἶναι ὅτι πρέπει νὰ γίνεται τὴν ἡμέρα καὶ ποτὲ τὴν νύκτα. Αὐτὸ βέβαιον δὲν εἶναι πάντα δυνατόν γιατί ὑπάρχουν παιδιά ποὺ ἐργάζονται τὴν ἡμέρα καὶ διαβάζουν τὴ νύκτα, μετὰ τὸ σχολεῖο ἢ ἀφοῦ τελειώσουν τὴ δουλειά τους. Τὰ παιδιά λοιπὸν αὐτὰ ἂς ἔχουν ὑπ' ὄψιν τους ὅτι εἶναι πολὺ προτιμότερο νὰ στερηθοῦν κανένα παιγνίδι τὴν ἡμέρα, τὸ μεσημέρι μετὰ τὸ φαγητὸ καὶ πρὸ τῆς ἀπογευματινῆς ἐργασίας καὶ ν' ἀφιερώσουν αὐτὴν τὴν ὥρα στὸ διάβασμα, παρὰ νὰ καθῶνται τὴ νύκτα μετὰ τὴ λάμπα, πράγμα ποὺ εἶναι πολὺ ἀνθυγιεινὸ, ὅχι μόνο γιὰ τὰ μάτια τους ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ μυαλὸ καὶ γιὰ τὸ σῶμα ἐν γένει.

Οἱ πρωῒνες ὥρες εἶναι πάντα οἱ καλύτερες γιὰ τὴν πνευματικὴν ἐργασία. Μετὰ τὴν νυκτερινὴν ἀνάπαυσι, τὸ μυαλὸ, τὰ μάτια μας καὶ ὁλόκληρος ὁ ὁργανισμὸς εἶναι δυναμωμένα καὶ ἔτοιμα γιὰ κάθε πνευματικὴν ἐργασίαν. Ἀκόμη καὶ ὁ πιὸ ἀπαισιόδοξος ὄλων τῶν συγγραφέων, ὁ Γερμανὸς Σοπενάουερ, ἐκφράζεται μετὰ λυρικὸν ἐνθουσιασμόν γιὰ τὴν πρωῒνην πνευματικὴν ἐργασίαν, ὅταν λέη: «Τὸ πρῶτον εἶναι τὰ νειάτα τῆς ἡμέρας. Τὰ πάντα εἶναι δροσερά, γελαστά καὶ εὐκόλα. Νοιώθουμε τὸν ἑαυτὸ μας δυνατότερον καὶ οἱ πνευ-

ματικὲς μας ἱκανότητες εἶναι στὴν ἀκμὴ τους. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ σπαταλᾶμε τὶς πολυτίμες αὐτὲς ὥρες γιατί ἀποτελοῦν τὴν πεμπτουσίαν τῆς ζωῆς μας».

Καὶ ἡ περίφημη σχολὴ ὑγιεινῆς τοῦ Σαλέρνο, σὲ ὅσους ἤθελαν νὰ ζήσουν ἑκατὸ χρόνια, συνέβουλενε νὰ ἐμπνοῦν στὶς ἑξῆς, νὰ γευματίζουν στὶς δέκα, νὰ δεμπνοῦν στὶς ἑξῆς καὶ νὰ κοιμοῦνται στὶς δέκα.

Ὁ μέγας φιλόσοφος Γκαίτε ἔλεγε ὅτι τὴν περισσότερην καὶ τὴν καλύτερην πνευματικὴν ἐργασίαν τὴν ἔκανε κατὰ τὶς πρώτες ὥρες τῆς ἡμέρας, προτοῦ ἀρχίσῃ ν' ἀπασχολῆται μετὰ τὶς καθημερινὲς ἐνοχλήσεις. Ὁ Βολταῖρος ἐργαζόταν ἕως τὸ μεσημέρι, ἐπρογευματίζε ἐλαφρὰ καὶ ἐξακολουθοῦσε τὴν ἐργασίαν του λίγες ὥρες τὸ ἀπογευμα. Ἀντιθέτως, ὁ Μακιαβέλλι, ἀφοῦ ἔπαιζε ὅλη τὴν ἡμέρα μετὰ τοὺς χωρικοὺς διάφορα ὑπαίθρια παιγνίδια, ὅταν ἐνύχτωνε κλεινόταν στὸ γραφεῖο του καὶ ἔγραφε τὰ ἀριστοτεχνήματα ἐκεῖνα ποὺ ἔμειναν ἀθάνατα.

Ἡ γνώμη τῶν διαφόρων συγγραφέων καὶ ἐπιστημόνων γιὰ τὴν διάρκειαν τῆς πνευματικῆς ἐργασίας δὲν συμφωνεῖ. Ὁ Εὐγένιος Μονοντὸ εἰς τὴν «Τέχνην τοῦ γράφειν» λέει ὅτι πρέπει νὰ παρατείνουμε τὸ γράψιμον πέραν ἀπὸ δύο ὥρες, ἂν θέλουμε νὰ βγάλουμε ἐργασίαν καλῆς ποιότητος. Ὁ δὲ Λουκιανὸς δὲ καὶ Σωκράτης εἰς τὰ «Ἐπιγράμματα» του λέει: «Ἐξ ὥρες ἀρκοῦν γιὰ τὴν ἐργασίαν καὶ στὶς ὑπολοιπὲς ἂς χαροῦμε τὴν ζωὴν». Ὁ Τουλὸυζ ἀφιέρωνε δέκα ὥρες τὴν ἡμέρα στὴν πνευματικὴν ἐργασίαν. Ἐχει ὅμως παρατηρηθῇ ὅτι ἡ καλύτερην πνευματικὴν ἐργασίαν βγαίνει μετὰ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ὥρα, γιατί ὁ νοῦς καὶ τὸ πνεῦμα, ὅπως κάθε μηχανισμὸς, πρέπει νὰ ἐργασθῇ κάμποσιν ὥρα γιὰ νὰ λειτουργήσῃ κανονικά.

Μ. Κ.

τρέχω χοροπηδώντας, χωρίς νὰ γνωρίζω κι' ἐγὼ καλὰ καλὰ γιατί.

Μόλις κουράστηκα λίγο σταματῶ, στρέφω πίσω μου καὶ ἀμέσως λησμονῶ τὴν κούρασι, γιατί ἔχω πάλι μπροστὰ μου ἄλλο ἐξαισιό θέαμα... Τὸν κάμπο τοῦ Μανιτοχωριοῦ τὸν καταπράσινο καὶ τὸ βουνὸ τοῦ Λιωνῆ τὸ κατὰμαυρο, δυτικότερα δὲ τὸν Ἀγρόσκυλλο καὶ τὰ Φορόγ-κρεμνα, τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο σὰν ἕνας ἥματος μετὰ κολῶνες ἀπελέκητες γύρω-γύρω, καὶ πάρα κάτω τέλος τὰ Χαλαμπαλιάνικα μετὰ καμμιὰ δεκαριά σπῖτια, δίδοντα μιὰν ὠμορφίαν μεγαλειότερη στὸ τοπίον. Προχωρήσαμε καὶ φθάσαμε σ' ἕνα βράχο, ὅπου καθίσαμε ν' ἀναπαυθώμε...».

Ἐμμ. Παύλου Φατσέα

«...Ὁ δρόμος ἐξηκολούθει καταβαίνων ἀναμέσον τῶν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ ὠρῶν ἀγρῶν καὶ ἐλατῶν, ἔπειτα δὲ ἀνέβαινε πάλιν διασχίζων κατ' ἀρχὰς μὲν πυκνὸν ἐλαῖωνα μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ἀπέναντι λόφου, ἐκ τοῦ ὁποιοῦ ἡ θέα ἦτο μαγευτικὴ, κατόπιν δὲ ἀγρούς χέρσους καὶ πρηνόσκεπες λοφίσκους. Ἡ ὁδὸς ἦτο τραχεῖα καὶ ἀπεριποίητος, ὁ δὲ ἥλιος ἀκτινοβολῶν τὴν ὥραν ἐκείνην κατὰ κάθετον καθίστα τὴν ἀνάβασιν κοπιώδεστεραν τοῦ συνήθους... Ἀμὰ τὴ ἀφίξει ἡμῶν οἱ τοὺς κώδωνας κρούοντες ἀντικαταστάθησαν καὶ τὸ ἐρημιωμένον μέρος ζωοποιήθη ἔλαβε χαρωπὴν ὄψιν, ἐνῶ ἡ ἄλλοτε ἐκεῖ σιγῶσα φύσις ἤρχισε ν' ἀντιλαλῇ ἐκ τῶν φαιδρῶν κραυγῶν μας...»

Στὰ σχολεῖα καὶ τὰ ἐργοστάσια ἡ ἐργασία τῆς Δευτέρας δὲν εἶναι τόσο παραγωγικὴ, γιατί ἡ ἀνάπαυσι τῆς Κυριακῆς ἔχει διακόψει τὴν συνοχὴ τῆς. «Δὲν ὑπάρχει χειρότερη ἐργασία ἀπ' αὐτὴν ποὺ εἶναι συνεχὴς, ἔλεγε ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ, ποὺ κατὰ ἤξερε ἀπὸ τέτοια πράγματα. Ἡ συνήθεια τῆς ἐργασίας χάνεται πολὺ εὐκόλα καὶ ἀποκτάται πολὺ δυσκολώτερα». Καὶ ὁ Πλίνιος ὁ Νεώτερος, μιλώντας γιὰ τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν, ὑποστηρίζει ὅτι εἶναι δυσκολώτερον νὰ τὴν ἐναρχίσῃ κανεὶς παρὰ νὰ τὴν συνεχίσῃ.

Πολλοὶ συνηθίζουν νὰ διαβάζουν στὸ κρεββάτι προτοῦ κοιμηθοῦν, γιὰ νὰ τοὺς πάρῃ ὁ ὕπνος. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρουν αὐτοὶ ὅτι τὸ διάβασμα ποὺ κάνουν στὸ κρεββάτι δὲν ἀποτελεῖ σοδάραν πνευματικὴν ἐργασίαν καὶ ὅτι ἂν τὴν θεωροῦν ὡς ὑπνωτικὴν, πρέπει νὰ τὴν μεταχειρίζονται μονάχα οἱ ἀρρωστοὶ ὅταν δυσκολεύονται νὰ κοιμηθοῦν.

Παρ' ὅλα ταῦτα μερικοὶ γιατροὶ ἐπιτρέπουν τὸ διάβασμα στὸ κρεββάτι, ὅχι ὅμως παραπάνω ἀπὸ μισὴν ὥρα. Συνιστοῦν ὅμως τὰ βιβλία νὰ εἶναι εὐχάριστα γιὰ νὰ μὴ κουράζεται πολὺ ὁ νοῦς. Ἄλλοι συνιστοῦν τὰ ποιήματα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν γνώμην τους εἶναι τὰ καλύτερα ὑπνωτικά.

Ὅσο γιὰ τὸ διάβασμα στὸ τραπέζι, οἱ σημερινοὶ γιατροὶ τὸ καταδικάζουν ὡς πολὺ ἀνθυγιεινόν. Δὲν συνέβαινε ὅμως πάντα αὐτὸ. Ὁ Καρλομάγνος, λόγου χάριν, ὁ Λουδοβίκος ΙΒ' τῆς Γαλλίας καὶ ὁ Βολταῖρος ἤθελαν νὰ τοὺς διαβάζουν κατὰ ὅταν ἔτρωγαν, καὶ προτιμοῦσαν πάντα βιβλία ἐκκλησιαστικὰ ἢ ποὺ εἶχαν σχέσι μετὰ τὴν θρησκείαν.

Σήμερα, καθὼς εἶπαμε, οἱ γιατροὶ καταδικάζουν τὸ διάβασμα στὸ τραπέζι, γιατί βλάπτει πολὺ στὴν πέψιν. Τὸ πολὺ, μετὰ τὸ φαγητὸ, νὰ διαβάζῃ κανεὶς μιὰν ἐφημερίδα ἢ ἕνα περιοδικόν. Τὸ καλύτερον ὅμως εἶναι νὰ μὴ διαβάζῃ τίποτε, νὰ κοιμάται ἐνωρίς καὶ ν' ἀσχολῆται μετὰ τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν τὸ πρωῒ, ἀμέσως μόλις σηκωθῇ.

Τὴν προσοχὴν πάντων ἀπέσπα τότε τὸ περιβάλλον καὶ τὸ βλέμμα ἐκάστου πᾶραστῆτο καὶ ὅλοι ἐθαυμάζονεν τὴν ὑπέρρογον σκηνογραφίαν, ἢν ἤνοιγεν ἐνώπιόν μας ἡ φύσις. Κάτωθεν ἐξετείνετο ἡ βαθεῖα κοιλάς τοῦ Μανιτοχωριοῦ, πεποικιλμένη μετὰ τῶν ἐλαίων τὴν γλαυκοπράσινον ὄψιν καὶ τῶν ξηρῶν ἀγρῶν τὴν ὑποκυτρίνην μορφήν. Ὁ ὁρίζων ἐξετείνετο βαθὺς καὶ ἀτέρμων, ἡ δὲ κυανὴ τοῦ Ἰονίου θάλασσα ἐξηπλοῦτο ἤδη εὐρεῖα καὶ ἀχανής, ἥρεμος καὶ γαληνιαία...»

Διαβάντες τὴν διὰ μέσου τοῦ Στραποδίου διερχομένην ὁδόν, ἐκατέρωθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχουν πολυάριθμα δένδρα καὶ δροσεροὶ λαχανόκηποι μετὰ τρυφερῶν λεμονεῶν, ποτιζόμενοι ἀπὸ τὸ δροσερόν καὶ ἄφθονον τρεχούμενον νερόν μιᾶς πηγῆς, κατῆλθονεν τέλος ἀπὸ τοῦ χωριοῦ εἰς τὴν ἀμαξίτην ὁδὸν Κυθήρων — Ποταμοῦ».

Βρετὸς Γ. Τριάρχη

Πόσο ὅλες ὁμοιάζουν καὶ πόσο ἡ κάθε μιὰ εἶναι διαφορετικὴ! Πόσο συγκεκριμένα ἄλλα καὶ μετὰ τί συγκίνησι ξέρουν νὰ ὁμιλοῦν. Τὸ μόνο ποὺ εἶναι γραμμένες στὴν καρτερύουσα μὰ καὶ κείνοι ποὺ τὶς ἔγραψαν παιδιά τότε, σήμερα εἶναι ἄνδρες εἶναι γραμμένους σχεδὸν πρὸ εἰκοσαετίας. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι σεῖς θὰ γράψετε ὠραιότερες περιγραφές καὶ πρέπει.

Στρατῆς Δούκας

Σχολεία

ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΩΝ

Είς διάφορα σημεία τῶν Ἀθηνῶν ἤρχισεν ἡ λειτουργία ἑξ σχολείων ἀναλφαβήτων τοῦ Ἀδελφάτου Νεότητος τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης. Θ' ἀκολουθήσῃ συντόμως ἡ λειτουργία καὶ ἄλλων. Εἶναι μία καλῶς μελετημένη ἐκστρατεία κατὰ τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ, ὃ ὁποῖος ὑπάρχει καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Πρωτεύουσάν καί, φυσικά, δὲν κολακεύει καθόλου τὸν πολιτισμὸν μας. Καὶ δὲν εἶναι ἡ ἐκστρατεία αὕτη ἡ μικροτέρα μεταξὺ τῶσιν ἄλλων ὑπηρεσιῶν, ποὺ μὲ τὰ τόσα Κέντρα Παιδικῆς Χαράς, μὲ τὴν λαμπρὰν παιδικὴν χορωδίαν τοῦ μὲ τὴν βιβλιοθήκην καὶ τὰ παιδικὰ του θεάματα τὸ Κέντρον προσφέρει εἰς τὸν μικροκόσμον τῶν λαϊκῶν συνοικιῶν τῆς Πρωτευούσης.

Τὸ πλέον συγκινητικὸν εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν προσπάθειαν εἶναι ὅτι τὸ ἔργον τῶν κηρύκων τῶν σχολείων ἀναλφαβήτων τοῦ Κέντρου Νεότητος ἀνέλκασον οἱ ἴδιοι οἱ μικροὶ τῶν Κέντρων Παιδικῆς Χαράς. Ἐπισκέπτονται ἕνα ἕνα τὰ σπίτια τῶν συνοικιῶν καὶ ἐρωτοῦν ἂν ὑπάρχῃ κανεὶς ἀναλφάβητος καὶ τοὺς προσκαλοῦν νὰ φοιτήσῃν εἰς τὰ σχολεῖα. Καὶ ἐκτελοῦν τὸ ἔργον τῶν μετ' ἐυγένειαν καὶ μὲ ὅλην ἐκείνην τὴν χαριτωμένην σοβαρότητα ποὺ ἔχουσιν ἀπεδεικνύον οἱ μικροί, φάνει νὰ ἔχουν ἐμπετισθῇ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐκπληρῶνουν ἀποστολὴν ἀνθρώπων.

Η ΚΑΜΠΗ ΤΩΝ ΠΕΥΚΩΝ

Ἦρχισεν ἤδη ἡ Ε. Ο. Ν. τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς κάμψης τῶν πεύκων εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀττικῆς. Δὲν ἀμφισβάλλομεν ὅτι θ' ἀρχίσῃ καὶ μὲ τὰ ἄλλα τιμήματα τῆς Ὀργανώσεως εἰς ὁλόκληρον τὴν Χώραν, ὅπου ὑπάρχει αὐτὸς ὁ κίνδυνος. Εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ὠραίους καὶ εὐγενικοὺς ἀγῶνας, εἰς τοὺς ὁποίους μᾶς ἔχουν πλέον συνηθίσει τὰ παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεώς μας. Διότι δὲν εἶναι ἀπλῶς ἀγὼν ὑπὲρ τοῦ πρᾶσινου· εἶναι συγχρόνως ἀγὼν ὑπὲρ τῆς υγείας τοῦ λαοῦ καὶ πρὸ πάντων ἀγὼν ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους, καὶ κατὰ τῶν διαθρώσεων.

Ο ΑΠΟΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Ἡ τελευταία ἐπίσκεψις τοῦ Ὑπουργοῦ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Νικολοῦδη εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπέδειξε διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ποῖαν δύναμιν ἀντιπροσωπεύει ὁ ἀπόδημος Ἑλληνισμός, ποῖον κεφάλαιον ἀποτελοῦν διὰ τὸ Κράτος οἱ Ἕλληνες αὐτοί, ποὺ χαλυβδώνουν τὴν ψυχὴν τῶν εἰς τὴν πάλιν, τὸν τραχὺν ἀγῶνα τῆς ζωῆς καὶ τὴν θέλησιν τῆς νίκης. Καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς φιλοξένου παρανειλίου χώρας, τὴν ὁποῖαν διέτρεξεν ὁ κ. Ὑπουργός, ὑψώθησαν ὡς εἰς ἀνθρώπος ἀναρίθμητοι μυριάδες Ἑλλήνων διὰ νὰ διαδηλώσουν τὴν ἀφοσίωσίν των εἰς τὸν τόπον ποὺ τοὺς εἶδε νὰ γεννῶνται, τὸν τόπον ποὺ εἶναι ὁ μεγαλύτερος εἰς ὁδῶν ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ οἰονδήποτε ἄλλον. Ἐδῶ δὲ ἀκριβῶς ἔγκειται τὸ θαῦμα τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς: οὐχὶ μόνον σήμερον ποὺ ἡ Ἑλλάς εἶναι τὸ δέκατον ἢ ἐνδέκατον κράτος τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ παλαιότερον ἀκόμη, ὅταν ἡ Ἑλλάς κατελάμβανε τὴν ἑκτασιν, ὅσην ἕνας νομὸς μιάς οἰασθῆναι ἄλλης εὐρωπαϊκῆς χώρας, καὶ τότε ὁ Ἕλλην ἦτο ὑπερήφανος διὰ τὸν τόπον του.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Αἰγύπτου, ποὺ εἶναι καύχημα διὰ τὴν Ἑλλάδα, συντελεστής προόδου διὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ σκαπανεὺς πολιτισμοῦ. Ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς γῆς εὐρίσκονται κατεσπαρμένοι Ἕλληνοὶ πληθυσμοί, ἀλλοῦ συγκεκροτημένοι εἰς κοινότητα, ἀλλοῦ ἀνοργάνωτοι καὶ ἀλλοῦ μεμονωμένα ἄτομα, ἕνα σύνολον ποὺ ἐξυπηρετεῖ τὴν αὐτὴν πάντοτε ἰδέαν, ποὺ διακινεῖ τὴν προαιώνιον ἐλληνικὴν παράδοσιν τῆς ἀποικιακῆς ἐπεκτάσεως. Καὶ σήμερον μὲν ἀποικίας δὲν ἔχει ἡ Ἑλλάς καὶ δὲν ἡμπορεῖ νὰ παῖξῃ τὸν ἐκπολιτιστικὸν ρόλον ποὺ ἔπαιξεν ἄλλοτε. Ἡ παροικία ὅμως ἀντικατέστησε τὴν ἀποικίαν καὶ ἡ ἀνησυχία, ἡ ἀγωνία τοῦ νέου καὶ τῆς πάλιν, κατακυριεύουσα τὴν ψυχὴν τοῦ Ἑλλήνου, τὸν ἐξαποστέλλει εἰς τὰ τέσσαρα σημεία τῆς γῆς, νὰ μοχθήσῃ, νὰ ὑψώθῃ, νὰ γίνῃ φορεὺς πολιτισμοῦ.

Δὲν εἶναι πολλὰ ἔτη πού ἕνας νέος Ἕλλην, ἀποφοιτήσας ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖον, ἐνόμισεν ὅτι ὁ τόπος δὲν ἦτο ἀρκετὸς διὰ τὰς εὐγενεῖας του φιλοδοξίας, ἔλαβε τὴν ἀγούσαν τῆς ζενιτιάς καὶ εὐρέθη εἰς τὴν μακρινὴν Βενεζουέλαν, ἕνας αὐτὸς ἀπόγονος ποντοπόρων ἐκπολιτιστῶν, ἀνάμεσα ἐνὸς πληθυσμοῦ ὁ ὁποῖος τὴν Ἑλλάδα τὴν ἐγνώριζε μόνον ἀπὸ τὰ βιβλία. Αὐτὸς ὁ ἕνας ὅμως εἶχεν εἰς τὴν ψυχὴν συμπεικνωμένα ὅλα τὰ προσόντα τῆς φυλῆς καὶ πρὶν περάσῃ πολλὸς χρόνος ἦτο ὁ διευθυντὴς μιάς κολοσσιαίας βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐνας ἄλλος Ἕλλην, ἀπόφοιτος τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἐτράπη πρὸς τὰς Φιλιππίνas νήσους, ὅπου ζήτημα εἶναι ἂν ὑπάρχουν δέκα Ἕλληνες. Ἐκεῖ ἱδρύσε μίαν τεχνικὴν σχολήν, ἡ ὁποία μὲ τὴν πάροδον ὀλίγων ἐτῶν εὐρέθη νὰ εἶναι ἕνα ἀρτιώτατον Πολυτεχνεῖον, εἰς τὴν μετόπῃ τοῦ ὁποῖου κυματίζει ὑπερηφάνως, παρὰ τὴν σημαίαν τῶν Φιλιππίνων νήσων, ἡ Ἑλληνικὴ κυανόλευκος, διὰ νὰ ἐνθυμίζῃ ὅτι μόνον ταπεινοὶ καὶ εὐτελεῖς ἄνθρωποι ἀποκρύπτουν τὴν καταγωγὴν των.

Ἑλληνες δὲν ὑπῆρχαν καὶ εἰς τὰς Φιλιππίνas, ὅπως καὶ εἰς τὴν Βενεζουέλαν, δύο ὅμως ἄτομα, δύο Ἕλληνες πατριῶται, ὑπῆρξαν ἱκανοὶ νὰ καταστήσουν εὐφημότατα γνωστὸν τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ τμήμα ἐκεῖνο τοῦ κόσμου, εἰς τὸ ὁποῖον διεσταυρώθησαν καὶ διασταυροῦνται ἀναρίθμητοι φιλοδοξῆσαι.

Αὐτὰ τὰ δύο παραδείγματα πείθουν τὸν καθέναν τί ἡμποροῦν νὰ πράξουν οἱ ἀπόδημοι Ἕλληνες, ἐκεῖ ὅπου εἶναι συγκεκροτημένοι εἰς ὀργανωμένas κοινότητας, ἢ εἶναι ἐγκατεστημένοι εἰς πυκνὰς ομάδας. Ποῖον ὄγκον ἀποτελοῦν δὲν ἡμποροῦμεν νὰ γνωρίζωμεν, διότι ποτὲ δὲν ἔγινε μία ἀπογραφή—εἶναι ἡ πρώτη φορά ποὺ τὸ Κράτος ἤρχισε νὰ βλέπῃ κάπως διαφορετικὰ, ἢ ὡς ἔμβασμα μόνον τοὺς ἀποδημους—διότι πλείστοι ἔχουν παραποιήσει τὰ ὀνόματά των, διότι πολλοὶ ἀκόμη δὲν ἐφρόντισαν νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς προξενικὰς ἀρχάς. Γνωρίζομεν ὅμως ἀπὸ τὰς στατιστικὰς τῶν δύο λαμπρῶς δρῶντων εἰς τὴν Ἀμερικὴν Ἑλληνικῶν σωματείων «Ἀχέπα» καὶ «Γκάπα» ὅτι μόνον οἱ εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν Ἕλληνες ὑπερβαίνουν τὰς ἑπτακοσίας χιλιάδας. Συνεπῶς, ἡμποροῦμεν νὰ ὑπολογίσωμεν, χωρὶς φόβον νὰ διαψευσθῶμεν, εἰς δύομιση ἑκατομμύρια τὸν ἀπόδημον αὐτὸν Ἑλληνισμόν, εἰς μίαν δηλαδή ἄλλην Ἑλλάδα.

Ἀπὸ ἡμᾶς ἐδῶ, ἕνα μόνον ζητοῦν οἱ ἀπόδημοι Ἕλληνες: Νὰ τοὺς δώσωμεν τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι ὑπερήφανοι διὰ τὸν τόπον ποὺ ἐγεννήθησαν.

Δανειστικαὶ βιβλιοθήκαι

ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙ

Πολὺ καλὴ καὶ πολὺ χρήσιμος ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ-Διοικητοῦ Πρωτευούσης διὰ τὴν ἱδρύσιν δανειστικῶν βιβλιοθηκῶν, μονίμων καὶ κινητῶν, μὲ τοὺς δήμους καὶ τὰς κοινότητας τῆς περιφερείας. Διὰ τῆς καταλλήλου λειτουργίας καὶ χρήσεως τῶν βιβλιοθηκῶν αὐτῶν τὸ παραγκωνισμὸν σήμερον ἐλληνικὸν βιβλίον θὰ μπόρῃ νὰ προσεγγίσῃ τὸ ἀναγνωστικὸν Κοινόν, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀπαραίτητον ψυχικὴν μεταξὺ τῶν ἐπαφῶν, πρὸς ἀμοιβαίαν ὠφέλειαν καὶ ἐξύψωσιν. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς πρέπει νὰ ληφθῇ φροντίς, ὥστε τὰ βιβλία αὐτὰ ν' ἀνταποκρίνωνται, τὸσον ὡς εἶδος, ὅσον καὶ ὡς περιεχόμενον, εἰς τὸν σκοπὸν τῶν βιβλιοθηκῶν.

ΤΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ

Εἶναι πραγματικῶς εὐχάριστον καὶ εὐόωτον σύμπωμα διὰ τὴν ψυχικὴν ἀναγέννησιν τῆς Χώρας μας τὸ γεγονός τῆς λαμπρᾶς ἐπιτυχίας τῶν μαθητικῶν συσσιτίων. Εἰς 2500 σχολεῖα ἐλειτούργησαν ἐφέτος συσσίτια καὶ ἐδόθη τροφή εἰς ἑκατὸν περίπου χιλιάδας παιδιῶν. Ὅταν δὲ ἀναλογισθῇ κανεὶς ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἀποτελεῖ τὸ δέκατον τοῦ συνόλου τῶν μαθητῶν τῆς Χώρας, θ' ἀντιληφθῇ πόσον ἀποτελεσματικὸς καὶ πόσον πολυτίμος ὑπῆρξεν ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ ὑποσιτισμοῦ τῶν παιδιῶν μας, τὸν ὁποῖον, ὑπὸ τὴν στοργὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἔχουν ἀναλάβει μὲ τόσην ζέσιν καὶ τόσην ἐνεργητικότητα ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἡ ἐρίτιμος Κα Λέλα Ι. Μεταξά.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Η ΠΡΩΤΗ: Σκαπανεὶς εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ι. Μεταξά» κατὰ τὴν ὥραν τῆς στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ: Ἐνας ἀρχαῖος πύργος ποὺ διασώζεται ἀκόμη εἰς τὴν Εὐβοίαν.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

ΤΟ ΔΙΑΒΟΛΟΠΑΙΔΟ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΔΙΑΣΗΜΟΣ

Ἡ παιδικὴ καὶ ἐφηβικὴ ἱστορία τοῦ Ἀνδρέα Λασκαράτου, τοῦ μεγάλου σατυρικοῦ ποιητοῦ καὶ φιλοσόφου, ἦταν τόσο κωμικὴ ὅσο ἡ ἀνδρική του ἡλικία ἦταν σοβαρὴ, γεμάτη ἀγῶνες γιὰ τὴν ἀλήθειαν..., μιά ἱστορία γόνιμος καὶ δημιουργικῆς ἐργασίας.

Μὲ τὰ παιδικὰ του ἀνέκδοτα μπορεῖ κανεὶς νὰ γελᾷ ὡς ὁλόκληρες, γιὰ τὶ ἦταν ἕνας σπουδαῖος φαρσέρ, ποὺ ἔκανε ἄλλους νὰ θυμῶνουν κι' ἄλλους νὰ γελοῦν...

Μικρὸς μαθητὴς ὁ Ἀντρέας, εἶχε κάμει τὸ Δάσκαλό του, τὸ Νεόφυτο Βάμβα, νὰ σκάρῃ ἀπὸ τὸ θυμὸ του, γιὰ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ πῶς διάλογο τὰ κατὰφερνε νὰ τοῦ μιμῆται τὸ γραφικὸ χαρακτηριστὴρ σὲ τέτοιο σημεῖο ποὺ ὁ ἴδιος νὰ μὴν μπορῇ νὰ γνωρίσῃ ποῖο χειρόγραφο εἶναι ἐκεῖνο ποὺ μιμήθηκε ὁ Λασκαράτος καὶ ποῖο τὸ γνήσιο!

Ὁ Λασκαράτος εἶχε αὐτὸ τὸ φυσικὸ: νὰ μπορῇ νὰ μιμῆται ὁποιοδήποτε γραφικὸ χαρακτήρα καὶ νὰ γελᾷ κατόπιν τοὺς ἄλλους φίλους του, βάζοντάς τους κάποτε-κάποτε νὰ μαλῶνουν ἀναμεταξύ τους...

Μὰ αὐτὴ του τὴν ἐπιδεξιότητα ὁ Λασκαράτος δὲν τὴν χρησιμοποίησε παρὰ μόνο γιὰ νὰ ἀστειεύεται μὲ τοὺς φίλους του...

Ὅταν ἦταν στὸ λύκειο τοῦ Ἀγίου Γεωργίου—στὸ Κάστρο—τὴν παλαιὰ πρωτεύουσα τῆς Κεφαλληνίας, οἱ δάσκαλοι δὲν εἶχαν καθόλου καλὴ ἰδέα γιὰ τὸ Λασκαράτο!

Τὸν θεωροῦσαν ὡς τὸν μεγαλύτερο ταραξία, ἀφοῦ κάποτε ἐπικεφαλῆς τῶν οἰκοτρόφων τοῦ σχολείου εἶχε βγῇ μαζί μὲ τοὺς ἄλλους ντυμένους μὲ τὰ σεντόνια σὲ εἶδος «ποδηρῶς ὑπενδύτου...» καὶ ξεσήκωσαν μὲ τὶς φωνὲς καὶ τὶς τρέλλες τοὺς ὁλόκληρο τὴν κωμῶντι...

Ἔτσι ὅταν ὁ λόρδος Βύρων ἐπεσκέφθηκε τὸ σχολεῖο ποὺ ἔμενε ὁ Λασκαράτος, οἱ δάσκαλοί του τὸν παρουσίασαν στὸ Μεγάλο Φιλελληνα:

—Αὐτὸς, εἶπε ὁ Βάμβας στὸ λόρδο, εἶναι αὐθάδης καὶ προπέτης.

Μὰ ὁ λόρδος Βύρων γελῶντας ἀγκάλιασε τὸ Λασκαράτο, τὸν ἐσφίξε καὶ εἶπε στοὺς ἐμβρόντητους δασκάλους:

—Αὐτὰ τ' ἀγόρια εἶναι ποὺ μ' ἀρέσουν...

Μὰ γιὰ νὰ εἶναι τέτοιος, ὅταν ἔφυγε ἀπὸ τὸ λύκειο, μεγαλύτερος πλέον, καὶ πῆρε στὸ Ληξοῦρι ἰδιαιτέρου δασκάλου γιὰ τὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ, αἰσθάνθηκε μεγάλῃ ντροπῇ, γιὰ εἶχε καταφέρει κάνοντας διαβολιές, νὰ ἀμελή τὰ μαθήματά του καὶ νὰ μείνῃ ἀμόρφωτος. Καὶ ρίχτηκε μὲ τὰ μούτρα στὸ διάβασμα τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, καὶ ἰδιαιτέρως τὸν Εὐριπίδην, τοῦ ὁποῖου οἱ τραγωδίαι τοῦ ἀρεσαν ἐξαιρετικὰ καὶ τὶς μελετοῦσε ἀπληστα...

Ἔτσι μεγάλωνε, μὰ κάποτε-κάποτε γινόνταν παιδί καὶ ὄλες του οἱ πράξεις ἦταν παιδιαροκαυώματα...

Τὸ Σολωμὸ τὸν θαύμαζε. Γύρω ἀπὸ τὸν Ζακυνθινὸ ποιητὴ ὑπῆρχε μεγάλη αἵγλη κι' ὅλοι τὸν σεβόνταν τὸν κόντε τόσο γιὰ τὴν εὐγενικὴν του καταγωγὴν ὅσο καὶ γιὰ τὴν μὀρφωσί του. Μὰ παρ'

Ὁ Ἀνδρέας Λασκαράτος

ὅλα αὐτὰ μιά μέρα λίγο ἔλειψε ὁ Ἀντρέας Λασκαράτος νὰ στήσῃ, φιλότιμος καθὼς ἦταν ἀπὸ μικρὸς, σοβαρὸ καυγὰ μαζί του...

Αὐτὸ τὸ μικρὸ ἐπεισόδιο Σολωμοῦ—Λασκαράτου, ὅς τὸ προσέξουν ἰδιαιτέρως οἱ ἀναγνώσται μας, ποὺ μᾶς στέλνουν τὰ ποιήματά τους γιὰ κρίσεις, κι' ὅς πάρουν διδάγματα ἀπὸ αὐτό...

Ὁ Λασκαράτος, σὰν ἀνηψιὸς ποὺ ἦταν τοῦ κόντε Δελλαδέτσιμα, γερούσι-αστῆ στὴν Ἰόνιον πολιτεία, εὗρισκε πάντα ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα τοῦ Σολωμοῦ καὶ φιλόξενο τὸν οἰκοδεσπότη, ἔτοιμο νὰ τοῦ μιλήσῃ γιὰ τὴν ποίησιν.

Ὁ Ἀντρέας, λοιπόν, τοῦ πῆγαινε διαρκῶς καὶ ἀπὸ ἕνα ποίημα κι' ὁ Σολωμὸς τοῦ ἔκανε παρατηρήσεις καὶ διορθώσεις.

Μιά μέρα πῆγε στὸ Σολωμὸ καὶ τὸν βρῆκε ἀπασχολημένο! Ἐνας νέος κρατοδὲς χειρόγραφο καὶ διάβαζε στὸ Σολωμὸ! Τὸ ποίημά του ἦταν, κατὰ τὸ Λασκαράτο, τῆς κακῆς ὥρας. Μὰ ὁ Σολωμὸς, τὸ ἄκουγε ἀμίλητος. Ὅτε μιά παρατήρησι. Ὅτε μιά συμβουλή. Σὰν τελείωσε, ὁ κόντες κτύπησε στὴν πλάτη τὸ νέο, τοῦπε μερικὰ ἐνθαρρυντικὰ λόγια γιὰ τὴν ποίησιν καὶ τὸν ἐξορροῦσε ἀπὸ τὸ δωμάτιο...

Κι' ἦρθε ἔτσι ἡ σειρά τοῦ Λασκαράτου, ὁ ὁποῖος ἄρχισε τὸ διάβασμα!...

Μὰ κάθε τόσο ὁ κόντες τὸν διέκοπτε...

—Δὲν τὸ λές αὐτὸ καλὰ!

—Αὐτὴ τὴ λέξι νὰ τὴν ἀλλάξης...

—Αὐτὸ δὲν πάει στὸ μέτρο...

Ὁ Λασκαράτος στὴν ἀρχὴ ἄκουε ὑπομονητικὰ τὶς παρατηρήσεις τοῦ Σολωμοῦ. Μὰ στὸ τέλος ἐξεροῦν...

—Μὰ κόντες μου, τοῦ λέει, δὲν εἶσαι δίκαιος!... Ἐκεῖνο τοῦ ἀλλοῦ δὲν τοῦπες τίποτε γιὰ τὶς ἀνοσιές ποὺ ἔγραψε κι' ἐμένα μὲ τάραιξες στίς παρατηρήσεις... Γιατί;

Κι' ἄφησε νὰ ὑπονοηθῇ μιά ὑποψία τοῦ Λασκαράτου, πῶς ὁ κόντες δὲν τὸν χώνευε καὶ γι' αὐτὸ τοῦκανε τόσες παρατηρήσεις.

Καὶ μὲ τὴ σκέψιν αὕτη εἶχε κακιώσῃ τόσο πολὺ, ποὺ βγῆκε κάπως καὶ ἀπὸ τῆς εὐγένειας τὰ ὅρια νὰ διαμαρτυρηθῇ ἔτσι ἐντόνα στὸ Σολωμὸ!

Μὰ ὁ Ἑθνικὸς ποιητὴς δὲν θύμωσε! Ὅτε ἔχασε τὴν ἀταραξία του...

—Ἀκουσε παιδί μου, τοῦ εἶπε. Κάνε ὑπομονή! Ἄν κόβω καὶ διορθῶνω κατὰ ἀπὸ τὴ σύνθεσί σου, αὐτὸ τὸ κάνω γιὰτί κατὰ βρισκω σ' αὐτὴ ἀκόμη ν' ἀφήσω! Στὴ σύνθεσί τοῦ ἄλλου παιδιοῦ τίποτε δὲν εὗρισκα ν' ἀφήσω κι' ἔτσι δὲν ἔκοψα τίποτε...

Ἀπὸ τότε ὁ Λασκαράτος ποὺ ἐκατάλαβε, δὲν ξαναπαραιπνέθηκε, γιὰτί ὁ Σολωμὸς τοῦ δῶρωνε τὰ ποιήματά του. Ἀντίθετα μάλιστα πολὺ εὐχαριστοῦσαν ὅταν τὸν διώρωνε, γιὰτί καταλάβαινε ὅτι γιὰ νὰ κάθεται ν' ἀσχολῆται μαζί του ἕνας Σολωμὸς, κατὰ ἀξίει (1).

Ὁ Λασκαράτος ἔκανε, παιδί ἀκόμη, τὸ δικηγόρο, στὴν ἐποχὴ ἀκριβῶς ποὺ ἐπίσημη γλῶσσα ἦταν ἡ ἰταλική. Ὁ Λασκαράτος μιλοῦσε ἰταλικά ὅπως μιλοῦσε καὶ τόσες ἄλλες γλώσσες... Μὰ δὲν ἐνώρυνε στὸ δικαστήριον νὰ μιλήσῃ τὰ ἰταλικά. Μιλοῦσε ἑλληνικά. Καὶ ὑποχρέωνε τοὺς ἄλλους δικηγόρους νὰ τοῦ μεταφράζουν τὰ πάντα στὴν ἑλληνική!...

Κι' ὁ ἴδιος εὗρισκε μεγάλη εὐχαρίστησι γιὰτί πρῶτος αὐτὸς ἀγωνιζόταν γιὰ τὴν καθιέρωσι, σὲ ἕνα τόπο καθαρῶς ἑλληνικὸ, τῆς γλώσσας τῶν προγόνων του.

Κι' ἕνα ἀκόμη εὐθυμο ἀνέκδοτο τοῦ Λασκαράτου... Ὅταν νεαρὸς ἀκόμη διωρίσθηκε δικαστὴς στὸ Ἀργαστόλι, ἀποφάσισε κι' ἔβγαλε τὴν ἀπόφασιν σὲ στίχους...

Κάκκαλο τότε ὄλοι... Δικηγόροι, καὶ διάδικοι γελῶντες βρῆκαν τὴν εὐκαιρίαν, στὸ γέλιο, νὰ συμβῇ βαρσοῦν, μιά καὶ ἡ ἐμμετρος ποίησι ἦταν ἀδύνατο νὰ τοὺς δώσῃ τὴ λύσιν.

Ἄγγ. Μεταξά

(1) Σήμερα οἱ νέοι μας ἀντὶ νὰ εὐχαριστοῦναι στίς παρατηρήσεις ποὺ τοὺς γίνονται ἀπάνω στὰ λογοτεχνικά τους προϊόντα, χαλῶν τὸν κόσμο. Ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ θεωροῦνται εὐτυχεῖς ποὺ τοὺς διορθῶνουν.

Α'.

Ο Άγαμέμνων βγαίνει από τη σκηνή του.

Είναι νύχτα βαθεία ακόμα στον πορθμό του Ευρίπου. Άστροφεγγιά. Μέσα στο χλωμό χρυσογάλαζο φώς μόλις φαίνεται ανάρια ανάρια να λευκαίνουν σκηνές, άριθμητες σκηνές που άρχιζον από τ' άκρογαίλι και φτάνουν και χάνονται μέσα στους σκοτεινούς ισκίους του κοντινού δάσους. Τό στρατόπεδο των Έλλήνων άπλώνεται μπροστά του. Πιο πέρα ή θάλασσα ανάμεσα στο φεγγαδόλημα του νερού, άλλο δάσος θαρρείς, χίλια καράβια άραγμένα, τό ένα κοντά στ' άλλο, όγκος σκοτεινός από κατάρτια και σκιοιρία.

Ο άρχιστράτηγος γυρίζει όλοϋθε την όψη άνήσυχος...

Είναι τέτοια σιγαλιά όλόγυρα που φοβάσαι... Στοίχειωσεν ή πλάσι, ό ύπνος έγινε ξαφνικός θάνατος ή όλα τούτα που βλέπουν τά μάτια είναι άψυχη ζωγραφιά;

Ός τόσο είναι άνάγκη πρώτα να διηγηθούμε μία παλιά ιστορία. Βασίλειος στη Σπάρτη ήταν ό Τυνδάρεως και γυναίκα του ή πεντάμορφη Λήδα. Άπ'αυτήν άπόχτησε τρεις κόρες: τη Φοίβα, την Κλυταιμίστρα και την Ξακουστή Έλένη. Η όμορφιά της στερνής κάνει τό νοϋ του άνθρώπου ν' άπορη. «Όχι, δέν μπορεί να είναι πλάσμα άνθρώπινο τούτο!» Δίχως άλλο κάποιο θαύμα έχει γίνει, κάποιο ύπερφυσικό, να ποϋμε, γεγονός, που άλλωστε σ'αυτή την εποχή των παραμυθιών και των θρύλων δέν είναι και κάτι άσυνηθιστό.

Η Έλένη λοιπόν δέν είναι κόρη του Τυνδάρεω, μά του Δία.

Μά τέτοια όμως όμορφιά που ξεθαίνει έξω από τά όρια δέν ήταν δυνατό παρά να φέρη ταραχή γύρω της, να χαλάση την τάξι και την άρμονία του κόσμου, όπου όλα είναι μελετημένα και μετρημένα έτσι που να ίσοζυγιάζονται και να κατασταλάζουν σέ γαλήνη.

Όταν ή Έλένη μεγάλωσε και ή φήμη της άσύγκριτης όμορφιάς της άπλώθηκε παντού ήρθαν στη Σπάρτη άπ' όλη την Ελλάδα οι πιο διαλεχτοί γαμπροί να τη ζητήσουν.

Ο γέρο Τυνδάρεως βρέθηκε σέ δύσκολη θέσι. «Όλοι ήσαν νέοι και ώραίοι, όλοι βασιλόπουλα και πλούσιοι, όλοι δυνατόι. Ποιόν να διαλέξη και ποιόν ν' άφήση;» Υστερα τέτοια ήταν ή συνορισία που οι γαμπροί δέν παρακαλούσαν μονάχα, μά και φοβέριζαν. Τό κοίταξε τό πράμα από δώ, τό κοίταξε από κεί και στο τέλος τά κατάφερε έτσι όμορφα και καλά που βγήκε μάλιστα και καρδισμένος. Μάζεψε δηλαδή τά παλληκάρια όλα και τούς είπε:

«Πρίν δώσω μία άπόκρισι, πρίν διαλέξω άνάμεσά σας έναν, έχω κι' έγώ να σας ζητήσω μία χάρι. Χύσετε κρασί πάνω στη φλόγα του βωμού

κι' άπλώστε τό δεξι σας χέρι κι' όρκιστήτε, τόν άντρα της Έλένης — όποιος κι' άν γίνη — να μην τόν όχτρεύονται οι άλλοι, μά τό ενάντιο, να τόν βοηθήσουν κιόλας, άν κάποιος επιβουλετή την τιμή του κι' άρπάξη με δόλο τ' όμορφο ταίρι του... Είτε Έλληνας είναι τούτος, είτε βάρβαρος να τόν πολεμήσουν και να του ρημάξουν τη χώρα, όλοι μαζί, χωρίς έλεος...»

Μά ως άφήσουμε τόν ποιητή, που διηγείται τόσο όμορφα, να μάς τελέψη την ιστορία τούτη:

«Κι' άμα όρκιστήκανε κι' ό γέρος μία χαρά τούς την κατάφερε με τη σοφή του γνώμη, δίνε στη θυγατέρα του γιά να διαλέξη έναν, όποιον ποθούσε πιοτερο ή καρδιά της. Κι' αυτή — κακή ώρα — τόν Μενέλαο ξε-

Μά όντας στη Σπάρτη άπ' τη Φρυγία ήρδεν κι' Ελαμπε στ' ακριβά φορέματα και τό χρυσάφι

και τά βαρβαρικά στολίσια, την άγάπησε και με τη θέλησι της την άρπάξε και φεύγει σ'αυτήν όστις Αύλιδας τό στενό μ' αλόγατα πολλά κι' άμάξια και καράβια.

άπ' τόν καμϋ του την Ελλάδα φέρνει γύρα και τούς παλιούς τούς όρκους παίρνει μαρτυρία του πώς τόν άδικημένο πρέπει να βοηθήσουν. Έτσι κυθχαν οι Έλληνες άρματαμένοι και μαζεϋθηκαν στης Αύλιδας τό στενό μ' αλόγατα πολλά κι' άμάξια και καράβια.

Διαλέγουν άρχηγό τόν Άγαμέμνονα, τόν δυνατό βασιλιά των Μυκηνών κι' άδερφό του Μενελάου, και περιμένουν να φυσήξη άνεμος πρίμος γιά να κινήσουν. Ός τόσο μία άπανεμιά παράξενη βασιλεύει. Οι μέρες περνούν... Τά παλληκάρια άνυπομονούν. Τά τρόφιμα πάνε να λείψουν. Έκατό χιλιάδες άνθρωποι — δέν είναι παύξε γέλασε — καρφώθηκαν εκεί και στέκουν με σταυρωμένα τά χέρια κι' ούτε πίσω στον τόπο τους δέν μπορούν να γυρίζουν.

«Ω! δίχως άλλο αυτό είναι θεϊκή κατάρρα. Κάνουν συνέδριο οι βασιλίες

Ο άρχιστράτηγος ήταν σκεπτικός.

δες και καλόνε τό μάντη Κάλαχ να μιλήση καθαρά, να πη άφοβα τι τρέχει, ποιός φταίει;

Ο Κάλαχ είναι ό άγαπημένος των θεών. «Ότι πη δέ σηκώνει άντίρρηση. Τίποτα δέν κάνουν οι άρχηγοί πρίν τόν συμβουλευτούν. Άνεβαίνει λοιπόν τούτος μπροστά σ' όλους και λέει:

«Τού κάκου περιμένετε... Δέ θα φοβούσκη άέρας τά πανιά των καραβιών, πρίν ή Άγαμέμνονας θυσιάση στην Άρτεμι, την κυρά και προστάτισσα του τόπου τούτου, ή, τι καλύτερο έχει, την κόρη του την Ίφιγένεια.»

Όλοι μένουν σά μαρμαρωμένοι.

Ο Άγαμέμνονας ούτε να τ' άκούση. Βνάζει έναν κήρυκα και τόν προτάζει να διαλαλήση πώς παραιτείται, πώς ό καθένας μπορεί να γυρίση πίσω, γιατί με κανένα τρόπο δέ θα τ' άποφασίση ποτέ να σφάξη με τά ίδια του τά χέρια τό παιδί του... Πού ξανακούστηκε!

Να γυρίσουν πίσω! Ένας λόγος είναι μά πώς; «Ω! δίχως άλλο ό στρατός θα σκορπίση, θα χαθή από την πείνα και τίς άρρώστιες. Πάλι ποιός μπορεί να κατακρίνη έναν πατέρα γιατί άρνιέται να κάμη μία τέτοια άκαταλόγηστη πράξι;

Κι' όμως πρέπει. Τό άτομο χρωστά να θυσιάση γιά τό σύνολο. Τό χρέος και ή εϋθύνη του άρχηγού στέκει πάνω από τ' άτομικά του αισθήματα, όσο δυνατό κι' άν είναι. Η, καλύτερα, δέν πρέπει καν ό άρχηγός να έχη άτομικά αισθήματα. Η λύπη ή ή χαρά μπορεί στην κρίσιμη στιγμή, όταν ή κοινή σωτηρία κρέμεται από μία τρίχα, να θολώσουν την κρίσι του ή να τραθήξουν άλλοϋ την προσοχή του... Τι γίνεται τότε;

Ο Μενέλαος άναλαθαίνει να μεταπείση τόν άδερφό του και τό καταφέρει. Άποφασίζουν να γράψουν λοιπόν στην Κλυταιμίστρα να στείλη στην Αύλιδα την Ίφιγένεια, γιατί τάχα τη ζήτησε γυναίκα του ό Άχιλλέας, που δέ θέλει να φύγη γιά την Τροία πρίν γίνη αυτός ό γάμος. Έστειλαν με δούλο τό γράμμα και περιμένουν.

Όμως ή καρδιά του Άγαμέμνονα σπαράζεται. Δέν μπορεί να ήσυχάση. Οι μέρες περνούν κι' από στιγμή σέ στιγμή μπορεί να παρουσιαστή μπροστά του ή Ίφιγένεια. Πώς ν' άντικρύση τ' όμορφο και πρόσχαρο πρόσωπό της; Πώς να τη σφίξη στην άγκαλιά του; Πώς να προσποιηθή που οι λυγμοί και τά δάκρυα θα τόν προδώσουν; Όλες τις νύχτες άγρυπνά. Έτσι κι' άπόψε.

Πηγαίνει άπάνω κάτω μέσα στη σκηνή... Βγαίνει έξω... Κοιτάζει τ' άστέρια γιά να καταλάβη την ώρα. Ξαφνικά παίρνει την άπόφασί του....

Θά στείλη άλλο γράμμα μ' ένα πιστό του δούλο, κρυφά άπ'όλους, και θα παραγγείλη στη γυναίκα του την Κλυταιμίστρα με κανένα λόγο να

Ο 6ος ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Ο οικος Δημητρίου Δημητράκου έθεσεν εις κυκλοφορίαν τόν δον τόμον του Λεξικού της Έλληνικής γλώσσης, περί του όποιου έν καιρώ έγράφησαν από της στήλης ταύτης τά δέοντα. Ο τόμος ούτος περιλαμβάνει τά στοιχεία Μειν — Παράβ, είναι δέ συντεταγμένος κατά τόν αυτόν εύσυνείδητον τρόπον και με την αυτήν μέθοδον εργασίας. Φέρει δηλαδή και αυτός την σφραγίδα μιας εργασίας, ή όποια τιμή και τόν έκδοτικόν οίκον ό όποιος έκδίδει τό Λεξικόν και τούς συντάκτας του.

Όπως έγράφη και άλλοτε, αι έκδόσεις της Άκαδημίας είναι μόνον διά τούς πολυτάλαντους Έλληνας και είναι ζήτημα κατά πόσον και τό τέλος της έκδοτικότητος θα ίδη συμπληρωμένον τό Λεξικόν που έκδίδει τό άνώτατον πνευματικόν ίδρυμα του τόπου.

μη στείλη την κόρη της στην Αύλιδα. Φωνάζει.

— Έ γέρο, γέρο!
— Έρχομαι, βασιλιά μου, άπαντάει μία φωνή.

Ο πιστός δούλος άγρυπνούσε εκεί κοντά του.

— Γιατί γυρίζεις έξω από τη σκηνή βασιλιά μου; τόν ρωτά.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Γέρο μου, σέ ζηλεύω, ζηλεύω αυτόν που δίχως κίνηση, δίχως τιμή και δόξης, άγνωρος έχει περάσει τη ζωή του.

ΓΕΡΟΣ

Τά λόγια σου, όχι, δέ μ' άρέσουν άταίριαστα είναι σ' άρχηγό. Θαρρείς σ' έγένησε ό πατέρας σου μονάχα τά καλά γιά ν' άπολάηξης; Και να λυπάσαι πρέπει και να χαίρεσαι μία που γεννήθηκες θνητός. Θες και δέ θές τέτοια βουλή οι άθάνατοι θεοί κρατούνε.

Έτσι μιλούνε ό δούλος με θάρρος και με φρόνησι πούνα προνόμιο των γερατειών... Ο άφέντης μ' έμπιστοσύνη ξέρει πώς είναι τιμός κι' όλοτελα άφωσιωμένους στη βασιλίσσα Κλυταιμίστρα την άνάθρεψε τότε άκόμη που ήταν μικρή κορασίδα στο σπίτι του πατέρα της του Τυνδάρεω και σάν παντρευτήκε την άκολούθησε στο καινούργιο τ' άρχοντικό της. Είναι βέβαιον λοιπόν πώς πρόθυμα θα κάνη τη δουλειά που σκοπεύει να τό άναθέσει.

Του τά μολογά όλα. Και γιά ποιό λόγο δηλαδή κάλεσε στην Αύλιδα την κόρη του την Ίφιγένεια κι' άκόμα τί σοφίστηκε γιά να καταφέρει τη γυναίκα του να τη στείλη. Προσθέτει:

Τώρα τη σφαλερή μου κείνη σκέψι αλλάζω κι' άλλη γραφή της στέλνω, τούτη έδω που μ' είδες στην άστροφεγγιά ν' άνοιγο- [κλείνω]

Πάρε τη, γέρο μου, και τράβηξε γιά τ' Άρ- [Ιγος]

Ο γέρος νοιώθει φρίκη άκούοντας αυτά που σχεδιάζουν οι άρχηγοί.

— Τι φοβερή είναι ή άποκοτιά σου, βασιλιά μου! λέει. Τάξεις στην κόρη

Διά τούτο, ακριβώς, ή πρωτοβουλία του οικου Δημητράκου είναι άξια παντός έπαινου, πολύ δέ περισσότερον μάλιστα όταν γνωρίζη κανείς ότι τό όλον έργον έπρόκειτο κατ' άρχάς να είναι τρίτομον και τάρα πρόκειται να είναι ένα άληθινόν μνημειον εις την Έλληνικήν γλώσσαν και τόν Έλληνικόν πολιτισμόν. Εις τούς έκδοθέντας ήδη έξ τόμους, και τούς έκδοθησομένους άλλους τέσσαρας, εγκλείεται ή ιστορία τρόπον τινά της ελληνικής γλώσσης και τό όλον έργον, μοναδικόν εις τό είδος του. Μέχρι της στιγμής τούλάχιστον, τά έκδοθέντα λεξικά είτε εις την άρχαίαν, άποκλειστικώς, ελληνικήν ήσαν άφιερωμένα, είτε εις την εξέλιξιν της των μέσων χρόνων, είτε εις την νεωτέραν ελληνικήν. Τό Λεξικόν Δημητράκου έχει τούτο τό μέγα προσόν: μάς δίδει την λέξιν της μιας και μόνης ελληνικής γλώσσης και την παρακολουθεί εις τάς διαμορφώσεις της ανά τάς χιλιετηρίδας της ελληνικής ζωής. Διατί τώρα της μιας και μόνης ελληνικής γλώσσης; Διότι άπό τούς μετά Κοράην γλωσσόπλάστας εις πρότυπον ελληνικήν, την άρχαιοφανή και εις την τάχα παρεφωμένην. Οι άνθρωποι, άποζώντες έκ των ψυχών της προγονικής κληρονομίας και όχι από τά ζωντανά στοιχεία του Έθνους, βλέπουν την γλώσσαν ως ένα είδος μούμιμα, λησμονούτες ότι γλώσσα μία εξέλισσόμενη είναι νεκρά και άδυνατούντες να φθάσουν εις μίαν σύγκρισιν,

άπό την όποιαν θα έβλεπαν ότι Καιάδας χάνει από άπόψεως εξέλιξεως μεταξύ της γλώσσης του Ησιόδου και της γλώσσης του Λουκιανού ή του Μιχαήλ Ψαλλού, γράφουν ή λέγουν άρρητ' άθέμιτα και τά ύποστηρίζουν σοβαρώς. Άν όμως ήθελαν, ήμπορούσαν να ίδουν ότι μικρότερα είναι ή ύφιστηριζόν διαφορά μεταξύ της σημερινής δημοτικής και της γλώσσης του Εύαγγελίου ή του Λουκιανού, από την ύφισταμένην μεταξύ της γλώσσης του ίδιου αυτού Λουκιανού ή του Εύαγγελίου και της γλώσσης του Όμήρου, διότι άν ό άρχαίος Έλλην έλεγε χειρόκτιον, ό σημερινός Μωραίτης χωρικός έξακολουθεί να λέγη χειρόκτι, διατηρών ούτω μίαν άρχαιοτάτην ελληνικήν λέξιν και εφαρμόζων τούς ζωντανούς πάντοτε εις την ελληνικήν συνείδησιν γλωσσολογικούς, φθολογολογικούς και εξέλικτικούς νόμους.

Άλλά, διά να επανέλθωμεν εις τό Λεξικόν, ό άναγνώστης έχει την εξέλιξιν αυτήν της ελληνικής γλώσσης με περικοπές από τούς διαφόρους συγγραφείς, άκόμη και τούς σημερινούς. Άντιλαμβάνεται δέ ό καθένας ποίαν σημασίαν έχει τό πράγμα και διατί πρέπει να εύχόμεθα όπως έκδοθούν τό ταχύτερον και οι ύπολειπόμενοι νόμοι. Έργον με άξιαν θετικήν και πρότυπον εις τό είδος του άποτελεί άπόκτημα διά τά ελληνικά γράμματα, του όποιου ή σημασία έχει ήδη άναγνωρισθή.

X. A.

σου άντρα τό γυιό της θεάς! κι' όμως τη φέρνεις γιά σφαχτάρι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Όχι αλήθεια, μου σάλεψεν ό νοϋς! Σέ μαυρή πάω να πέσω συμφορά. Τρέχα γρήγορα, γέρο, μην άκούς νίκησε τά γεράματα.

ΓΕΡΟΣ

Ω τρέχω, τρέχω βασιλιά μου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Τό νοϋ σου! μην καθίσση σέ δροσιά, σέ κρύο νερό, και σέ πανέψη ό ύπνος.

ΓΕΡΟΣ

Τόν κακό λόγο μη τόν λές.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Και σάν περνάς σέ σταυροδρόμι κοίτα καλά μη σοϋ εφύγη κανένα άμάξι που κυλάει γοργά και φέρνει έδω στα Έλληνικά καράβια την κόρη μου.

ΓΕΡΟΣ

Μη νοιάζεσαι, θάχω τό νοϋ μου.

Ο γέρος χάνεται άνάμεσα στα δέντρα του δάσους τρέχοντας.

Τό φώς πληθαίνει. Κόκκινη λάμπει ή άνατολή. Όπου όπου θα προβάλλη ό ήλιος με τό πύρινο άμάξι του. Ο Άγαμέμνων με τό σκυφό κεφάλι μπαίνει στη σκηνή του.

Β'.

Ξαφνικά φτάνουν δεκαπέντε γυναίκες Χαλκιδιώτισσες. Φωνές... Χαρούμενα ξεφωνητά. Ξεκίνησαν άξημέρωτα από τη Χαλκίδα. Μέρες τώρα άκούνε από τούς άντρες τους γιά τό στρατό, γιά τά καράβια, γιά τούς άρχηγούς των Άχαιών... Δέ βάστηξαν άλλο. Πόθησαν να τά δοϋν με τά μάτια τους... Έφτασαν πρῶτῃ, γύρισε παντοϋ, είδαν κι' είναι τώρα πλημμυρισμένες από έντυπώσεις, τόσο που δέν ξέρουν τί να πρωτοποϋν και πώς να έκφράσουν τό θαυμασμό τους. Τά μάγουλά τους, καθώς λένε οι ίδιες, είναι κόκκινα, ξαναμμένα από τη ντροπή. Μόνες άνάμεσα σέ

1 Ο Άχιλλέας ήταν γυιός της θαλασσίας θεάς Θέτιδος.

τόσους άντρες βλέπεις! μά ή περιέργεια είναι δυνατώτερη από τη ντροπή...

Τά λόγια χυμούν άκράτητα. Σπρώχνονται, θαρρείς, και βιάζονται και πλημμυρίζουν τό στόμα.

Έφτασα στ' άμμουδερό της Αύλιδας περιγιάλι, τό ρέμα τό στενό του Ευρίπου πέρασα κι' άφήκα πίσω τη Χαλκίδα, την πατρίδα μου, που τό νερό της ξεκουστής Άρέθουσας τήνε ποτίζει τών Άχαιών λαχτάρηση τό στόλο ν' άντικρύσω

και τό στρατό τους τόν άντρεωμένο, όπου με χίλια καθώς λέν οι άντρες μας

τόν οδηγούν στην Τροία μαζί ό ξανθός Μενέλαος κι' ό άφέντης Άγαμέμνων

γιά την Έλένη που πέρα άπ' τόν καλαμοτόφο Εϋρώτα την άρπάξεν ό Πάρις ό βόσκος της Άφροδίτης χάρισμα τότες που με την Άθηνά και με την

κοντά σέ δροσερή πηγή ποιάς στέκει τάχα ή όμορφιά ποί

Και ή φλυαρία τους δέν έχει τέλος... Μιλούν γιά τούς άρχηγούς, τούς Αίαντες, τόν Παλαμίδα, τόν Πρωτεσίλαο, τόν Μνηρίνη, τό γιό του Λαέρτη και τόν Νηρέα που κρίνουν πώς όλους τούς περνάει στην όμορφιά.

Λένε ακόμα και γιά τό τι είπε ό καθένας κι' είναι πολύ χαρακτηριστικές οι εικόνες που δίνουν γιά τά διάφορα βασιλόπουλα. Ο Άχιλλέας λόγου χάρι τρέχει στα χαλκικά του γυαλού άρματαμένος και παραδγαίνει μ' ένα άμάξι που τό τραβούν τέσσαρα άντρεωμένα άλογα.

Μέτρησαν τά καράβια και δέ χόρταιναν, λέει, τά γυναίκια μάτια τους να βλέπουν και να χαίρονται. Ξέρουν πόσα καράβια έχει ό καθένας και τη σημασία του και σέ ποιό μέρος έχουν άράξει.

Άκούοντας τις μαθαίνει κανείς όλα τά καθέκαστα γιά τίποτα δέ μένει άπληροφόρητος.

Στό τέλος με έθνική περηφάνεια έκφράζουν τη γνώμη πώς σέ τέτοιο στόλο άν τολμήσουν οι παλιόβαρκες των όχτρων να παραβούνε, δίχως άλλο δέ θα γλυτώση καμμία.

(Άκολουθεί)

4. (Συνέχεια)

Μά απ' όλους περισσότερο του άρεσε ο μέγιστος ποιητής των αιώνων, ο Όμηρος. Κι' απ' όλους τους ήρωες του Όμηρου ο Άχιλλεύς.

Μη δέν ήταν κι' αυτός απόγονος του Άχιλλέα; Η μητέρα του Όλυμπιάδα ήταν από την Ήπειρο, θυγατέρα του Νεοπτόλεμου, που ήταν απόγονος του Ξακουστού Άχιλλέα. Κι' έπειτα πώς έμοιαζαν τα δυο αυτά μεγάλα βασιλόπουλα! Ωραίοι κι' οι δυο σά θεοί, με τά ξανθά μαλλιά τους, με τó κάτασπρο δέρμα, με τó λυγρό ανάστημα. Άντρείοι κι' οι δυο, δέ φοβούνταν κανένα, ή καρδιά τους φλογερή, άτρόμητη, χτυπούσε στά πλατιά τους στήθη.

Όταν άρχισε ο Άριστοτέλης νά του άπαγγέλη και νά του έξηγá τους πρώτους στίχους της «Ίλιάδας», ο Άλέξανδρος δέν μπορούσε πιά νά κάθεται ήσυχος, πετιούνταν άπάνω και τά μέματα του έρριχναν φλόγες.

«Μούσα, τραγούδα τó θυμό του Ξακουστού Άχιλλέα...».

Ο Άριστοτέλης σήμερα περίμενε τó βασιλικό μαθητή του με άνυπομονσία. Είχε διαδοθή σ' όλη την πολιτεία τó κατόρθωμα του διαδόχου κι' ο σοφός δάσκαλος συλλογίζονταν με συγκίνηση πώς από τόν νέον αυτόν κρέμουνταν πιά ή τύχη όχι μονάχα της Μακεδονίας παρά κι' όλόκληρης της Ελλάδας.

Συλλογίζονταν σέ τί κατάσταση βρίσκονταν την εποχή εκείνη ή επίλοιπη Ελλάδα-διχόνοιος, άνταρσίες, ή δόξα ή παλιά είχε χαθή, οι βάρβαροι από στιγμή πού στιγμή μπορούσαν νά κατέβουν και νά καταργήσουν την έλευθερία. Ποιός θά σώσει πιά τή μεγάλη πατρίδα; Ποιός; Μονάχα ο νέος τούτος που άρχισε κι' όλος νά δείχνει από μικρός τóση γενναιότητα και φιλοτιμία.

«Θά του δώσω όλη μου την ψυχή, συλλογίζονταν ο μέγας φιλόσοφος, θά του φωτίσω τó μυαλό, θά του γλυκάνω την καρδιά, θά τόν κάμω τέλει πρότυπο «Έλληνα κι' ανθρώπου. Μιά μέρα, ποιός ξέρει, μπορεί ο νέος αυτός νά σκορπίσει τó φώς της Ελλάδας σέ όλη τή βάρβαρη Άσία»...

Αυτά συλλογίζονταν με σκυμμένο κεφάλι. Τόσο βυθισμένος ήταν στους λογισμούς του, πού δέν άκουσε την πόρτα πού άνοιξε και δέν είδε τόν Άλέξανδρο πού μπήκε άλαφροπάτητα και στάθηκε άποπάνω του.

— Ω Άριστοτέλη, είπε, τί συλλογίζεσαι;

Ο δάσκαλος σήκωσε τó κεφάλι. Χαμογέλασε.

— Κάθισε, είπε, θά σοι πώ.

— Ξέρεις, δέν μπορώ εύκολα νά καθίσω, είπε ο Άλέξανδρος. Λέγε κι'

εγώ θά στέκω νά σέ άκούω όρθιος.

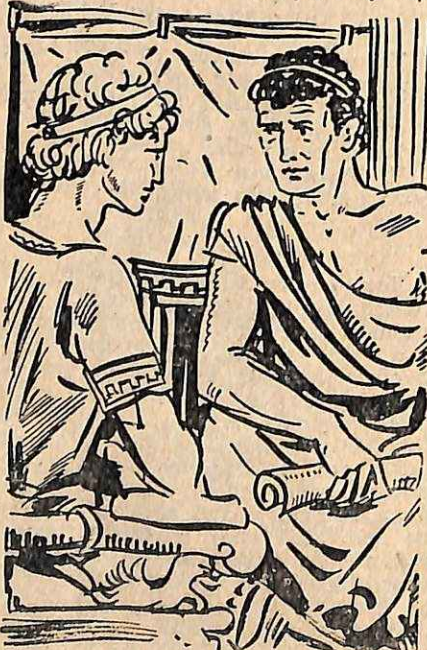
— Συλλογίζουμαι την Ελλάδα, είπε σιγά, με θλιμμένη φωνή ο φιλόσοφος. Πώς ξέπεσε! Πού είναι ή Άθήνα του Περικλή; Πού πέταξε ή μεγάλη δόξα, τί έγιναν οι φημισμένοι Μαραθωνόμαχοι και Σαλαμινομάχοι;

«Κατέφυγαν έδώ, έδώ, στη βόρειαν Ελλάδα, τή Μακεδονία», ψιθύρισε από μέσα του ο Άλέξανδρος, μά δέν άνοιξε τά χείλη ν' άποκριθί στο έρώτημα του δασκάλου.

— Ξέπεσε ή Ελλάδα, έξακολούθησε ο σοφός, γιατί; Γιατί οι Έλληνες δέν έχουν πιά όμόνοια. Η μία πολιτεία πολεμάει την άλλη, σά νά μην είναι όλοι άδέρφια από την ίδια μεγάλη γενεά, σά νά μην είχαν όλοι τόν ίδιο προορισμό: νά φωτίσουν τόν κόσμο!

Σώπασε μία στιγμή. Κούνησε τó κεφάλι κι' άργά πάλι έξακολούθησε:

— Ρίξε μία ματιά, Άλέξανδρε, στην Ελλάδα, κοίταξε. Έχασε τους συμμάχους της ή Άθήνα, κατέσκαψε τά τείχη της ο σπαρτιατικός στρατός, γέμισε δημαγωγούς, πού μονάχα τά προσωπικά τους πάθη ύπηρετούν και τó στενό τους τó συμφέρο. Η Σπάρτη άρχισε νά μεγαλώνει και νά άκμάζει άπάνω στά ερείπια της Άθήνας. Κι' έπειτα σηκώθηκε πάλι νέος αντίπαλος και χύμηξε έναντιόν της Σπάρτης: ή Θήβα. Γέννησε ή πολιτεία αυτή δυο μεγάλους ανθρώπους, τόν Έπαμεινώνδα και τόν Πελοπίδα. Ωργάνωσαν τó στρατό της, άναψαν φλόγα στις καρ-

Ο Άριστοτέλης σταμάτησε και κοίταξε τόν Άλέξανδρο κατάματα.

διές, κίνησαν και μπήκαν στην Πελοπόννησο κι' ή άνίκητη ως τώρα Σπάρτη χαμήλωσε τó κεφάλι νικημένη. Πέθαναν ο Έπαμεινώνδας κι' ο Πελοπίδας κι' άρχισε άμέσως νά ξεπέφτει κι' ή Θήβα. Και τώρα νά, πού κατάντησαν! Η μία πολιτεία σηκώνεται έναντιόν της άλλης, άναρχία βασιλεύει, χάος...

Ο Άριστοτέλης σταμάτησε και κοίταξε τόν Άλέξανδρο κατάματα. Κι' ο νεαρός διάδοχος στήλωσε κι' αυτός τή ματιά του στο δάσκαλο και με ύπόκωφη βαρεία φωνή ρώτησε:

— Τί πρέπει λοιπόν νά γίνει;

— Τί; Έσύ θά μου τó πής. Άπό σένα περιμένω τήν άπάντησι.

Ο Άλέξανδρος κοκκίνισε. Τό στήθος του έβραζε. Ήξερε καλά τί πρέπει νά γίνει, μά κρατούσε βαθιά τó μυστικό του. Δίστασε. Σώπασε.

— Λοιπόν; τόν ρώτησε ο Άριστοτέλης. Δέν μπορείς ν' άπαντήσεις;

— Μπορώ, είπε σιγά ο Άλέξανδρος.

— Λέγε λοιπόν, ν' άκούσω.

Μιά στιγμή σιωπή. Άπό τó άνοιχτό παράθυρο άκούστηκε ξάφνου, κάτω από τους βασιλικούς σταύλους, ένα άλογο νά χλιμιντρίζει. Ο Άλέξανδρος κατάλαβε τó χλιμιντρίσμα του Βουκεράλα. Η καρδιά του πήδηξε. Άξαφνα πήρε την άπόφασι.

— Θά σοι πώ.

— Άκούω.

— Χρειάζεται ένας μεγάλος άρχηγός νά βάλει τάξι στην άναρχία. Νά σμίξει όλες τις ψυχές της Ελλάδας, νά μαζέψει απ' όλες τις πολιτείες στρατό, νά τόν γυμνάσει καλά και νά κινήσει.

— Για πού;

Ο Άλέξανδρος πάλι σώπασε. Για πού; Ήξερε αυτός καλά, μέρα και νύχτα αυτό μονάχα συλλογίζονταν.

— Για πού; Ξαναρώτησε ο Άριστοτέλης κι' ή φωνή του ήταν βίαιη, διαπεραστική σάν προσταγή.

— Για την Άσία! άποκριθηκε ο Άλέξανδρος κι' άκούμπησε στο παράθυρο.

Ο Άριστοτέλης σηκώθηκε. Πλησίασε άργά τó μαθητή του, άπλωσε τó χέρι, τó άκούμπησε άλαφριά στον ώμο του Άλεξάνδρου.

— Και ποιός είναι αυτός ο άρχηγός; ρώτησε σιγά, γλυκαίνοντας τώρα τή φωνή του.

Μά ο Άλέξανδρος δέ στράφηκε, δέν άποκριθηκε. Κοίταξε πέρα προς τά νοτιοανατολικά άμίλητος. Μάντευε πέρα κατá τή θάλασσα και πέρα από τή θάλασσα τ' άκρογιάλια της Μικράς Άσίας. Ο νους του σταμάτησε μία στιγμή στά ερείπια της Τροίας, στον τάφο του μεγάλου του προγόνου, του Άχιλλέα. Και μονομιά ο νους του χύμηξε στά βάθη της Άσίας,

πέρασε την Ήρημο, τόν Εύφρατη ποταμό, μπήκε στην Περσία, έσπασε τις πόρτες του παλατιού του Πέρση βασιλέα στη Βαβυλωνία, στά Σούσα, στην Περσέπολι, στά Έκβάτανα, έφτασε ως τις μυστηριώδεις Ίνδιες...

— Δέν άποκρίνεσαι; ρώτησε πάλι σιγά ο Άριστοτέλης. Τί συλλογίζεσαι;

— Τίποτα! άποκριθηκε ο Άλέξανδρος. Τίποτα!

Και στράφηκε προς τή θύρα. Είχε άκούσει άλαφρό βήμα νά ζυγώνει. Τό άναγνώρισε και τó πρόσωπό του έλαμψε.

Άνοιξε ή πόρτα, φάνηκε ο Ήφαιστίων, ξανακίνησε, χαρούμενος.

— Άλέξανδρε, φώναξε, έφτασαν οι πρέσβεις της Περσίας.

Ο Άλέξανδρος τινάχτηκε προς την πόρτα με βιάσι.

— Σοφέ μου δάσκαλε, είπε, ω Άριστοτέλη, συμπάθησέ με. Για σήμερα τó μάθημα τελείωσε.

Είχε πιά κλίνει ο ήλιος προς τή δύσι του κι' ή μεγάλη αϊθουσα της άναμνής ήταν μισοφωτισμένη. Οι τελευταίες άχτίδες έμπαιναν από δυο μεγάλα παράθυρα και φωτίζουν άπάνω σ' ένα μαρμαρένιο στυλοβάτη τó άγαλμα του μεγάλου βασιλιά της Μακεδονίας Άρχέλαου. Αυτόν άγαπούσε ο Φίλιππος περισσότερο απ' όλους τούς προκατόχους του' συχνά τόν έδειχνε στον Άλέξανδρο και τού έλεγε:

— Αυτός ήταν άληθινός βασιλιάς.

Έβγαλε τάξι στην άναρχία, άνάγκασε όλους τούς μικρούς ήγεμόνες της Μακεδονίας νά τόν άναγνώρισουν ως άνάτατο άρχηγό. Μεγάλωσε τó στρατό, τού έπέβαλε σιδερένια πειθαρχία, έχτισε φρούρια, άνοιξε δρόμους, υπέταξε βάρβαρους. Και συνάμα άγαπούσε τις τέχνες και τά γράμματα, έφερε από την Άθήνα τούς πιό δοξαμένους ποιητές, και μάλιστα τόν μέγαν τραγικόν Εύριπίδη και τόν περιποίηθη σά νάταν βασιλιάς. Ίδρυσσε κι' Όλυμπιακούς άγώνες προς τιμή του Όλύμπιου Δία και τών Μουσών' κι' έτσι ή αϋλή του ήταν όχι μονάχα γεμάτη γενναίους στρατηγούς παρά και σοφούς, ποιητές και καλλιτέχνες. Τέτοιος πρέπει νάναι ο άληθινός βασιλιάς: δυνάτος και πολιτισμένος. Τέτοιος θά ήθελα νάμαι κι' εγώ' τέτοιος θέλω νά γίνης και σύ.

Τό άπόγεμα τούτο, τó άγαλμα του Άρχέλαου, τοποθετημένο άπέναντι στο παράθυρο, έλαμπε στο φώς του ήλιου, θαρρείς και χαμογελούσε. Οι δυο Πέρσες πρέσβεις κάθονταν δίπλα του, σέ δυο χαμηλούς θρόνους, και κουβέντιαζαν σιγά. Ήταν ο ένας Πέρσης ήγεμόνας και τόν έλεγαν Σπιθριδάτη' ο άλλος ήταν από τή Ρόδο, Έλληνας πού ύπηρετούσε όμως τόν Πέρση βασιλέα' τόν έλεγαν Μέμωνα κι' ήταν ο καλύτερος στρατηγός του Μεγάλου βασιλέα Πατί*

— Σπιθριδάτη, έλεγε με χαμηλή φωνή ο Μέμων στον σύντροφό του, μην ξεχνάς πώς ο Φίλιππος είναι ποιηρός και ποτέ δέ λείει τί σκέπτεται. Θά μάς άκούση με προσοχή, θά πη λίγες λέξεις και θά προσπαθήσει νά μην ύποσχεθί τίποτα όριστικό. Θέλει

* Έτσι, Μεγάλο Βασιλέα, άνόμαζαν τόν βασιλέα τών Περσών.

νά κερδίση καιρό. Είδες τί μάς μήνυσαν οι δυο φίλοι μας πού βρίσκονται από πέρυσι έδώ, ο Άρείτης κι' ο Αρτάβαζος; Έτοιμάζεται, μαζεύει στρατό, τόν γυμνάζει, τόν όπλίζει, περιμένει την κατάλληλη στιγμή νά μάς έπιτεθί. Αυτό καλά νάχησ στο νού σου όταν τού μιλάς' πρόσεξε, κράτησε την όρμη σου, μην πής τίποτα πού νά μάς εκθέτη. Πονηρός αυτός, άς φανοϋμε κι' έμεις πονηροί. Με την άλεπού πρέπει νά πολεμάς σάν άλεπού.

— Μά τί έχουμε νά τού ζητήσουμε; Τίποτα. Μάς στέλνει ο Μεγάλος βασιλιάς νά μιλήσουμε μαζί του άπλά και τίμια. Τί θέλει από μάς; Γιατί έτοιμάζει πόλεμο έναντιόν μας; Τί συμφέροντα μάς χωρίζουν; Κανένα! Άς μοιραστούμε τόν κόσμο.

— Άς έχη αυτός την Εύρώπη κι' έμεις άς κρατήσουμε την Άσία. Γιατί νά μη δεχτή;

— Γιατί είναι φιλόδοξος και τά θέλει όλα! άποκριθηκε ο Μέμων ήσυχα.

— Βλέπεις λοιπόν πώς έχω δίκιο, Μέμων; είπε με δυνατή φωνή τώρα έξωργισμένος ο Σπιθριδάτης. Πρέπει νά πληρώσουμε ανθρώπους νά τόν σκοτώσουν.

— Μίλα σιγά! είπε ο Μέμων κοιτάζοντας γύρω του. Φοβόμαι πώς κι' οι τοίχοι έδώ έχουν αυτιά. Στοιχηματίζω κάπου θδναι πίσω από τις πόρτες και τά παραπετάσματα νά παραμονεύουν και ν' άφουγκράζονται. Μίλα σιγά!

— Νά βάλουμε ανθρώπους νά τόν σκοτώσουν, είπε πάλι, με σιγανή όμως τώρα φωνή ο Σπιθριδάτης. Άμα λείψη αυτός δέν φοβόμαστε πιά. Ο

νά κερδίση καιρό. Είδες τί μάς μήνυσαν οι δυο φίλοι μας πού βρίσκονται από πέρυσι έδώ, ο Άρείτης κι' ο Αρτάβαζος; Έτοιμάζεται, μαζεύει στρατό, τόν γυμνάζει, τόν όπλίζει, περιμένει την κατάλληλη στιγμή νά μάς έπιτεθί. Αυτό καλά νάχησ στο νού σου όταν τού μιλάς' πρόσεξε, κράτησε την όρμη σου, μην πής τίποτα πού νά μάς εκθέτη. Πονηρός αυτός, άς φανοϋμε κι' έμεις πονηροί. Με την άλεπού πρέπει νά πολεμάς σάν άλεπού.

— Μά τί έχουμε νά τού ζητήσουμε; Τίποτα. Μάς στέλνει ο Μεγάλος βασιλιάς νά μιλήσουμε μαζί του άπλά και τίμια. Τί θέλει από μάς; Γιατί έτοιμάζει πόλεμο έναντιόν μας; Τί συμφέροντα μάς χωρίζουν; Κανένα! Άς μοιραστούμε τόν κόσμο.

— Άς έχη αυτός την Εύρώπη κι' έμεις άς κρατήσουμε την Άσία. Γιατί νά μη δεχτή;

— Γιατί είναι φιλόδοξος και τά θέλει όλα! άποκριθηκε ο Μέμων ήσυχα.

— Βλέπεις λοιπόν πώς έχω δίκιο, Μέμων; είπε με δυνατή φωνή τώρα έξωργισμένος ο Σπιθριδάτης. Πρέπει νά πληρώσουμε ανθρώπους νά τόν σκοτώσουν.

— Μίλα σιγά! είπε ο Μέμων κοιτάζοντας γύρω του. Φοβόμαι πώς κι' οι τοίχοι έδώ έχουν αυτιά. Στοιχηματίζω κάπου θδναι πίσω από τις πόρτες και τά παραπετάσματα νά παραμονεύουν και ν' άφουγκράζονται. Μίλα σιγά!

— Νά βάλουμε ανθρώπους νά τόν σκοτώσουν, είπε πάλι, με σιγανή όμως τώρα φωνή ο Σπιθριδάτης. Άμα λείψη αυτός δέν φοβόμαστε πιά. Ο

Ο Άλέξανδρος φούχτωσε τó χαλινάρι και γύρισε τó άλογο προς τó μέρος του ήλιου.

γιούς του είναι ένα παιδάριο άκίντυνο. Ο Μέμων κούνησε τó κεφάλι.

— Άκίντυνο; είπε. Άκίντυνο; Μακάρι... Έγώ τόν είδα πέρυσι...

— Σούτ! κάποιος έρχεται!

Ο Άλέξανδρος είχε άνοιξει την πόρτα και προχωρούσε με βήμα γοργό.

— Ο διάδοχος! ψιθύρισε ο Μέμων.

Ο Άλέξανδρος στεκόταν τώρα μπροστά τους χαμογελώντας.

— Καλώς ώρισσατε, είπε.

Οι δυο πρέσβεις προσκύνησαν άμίλητοι.

— Θά μου έπιτρέψετε, έξακολούθησε ο Άλέξανδρος, νά μιλήσω λίγο μαζί σας πριν σας δεχτή ο πατέρας μου. Έχω άκούσει τόσα πολλά και θαμαστά για την Περσία, πού λαχταρώ νά σας ρωτήσω και νά μάθω άκόμα περισσότερα.

— Είμαστε στους όρισμούς σου, βασιλόπουλό μου, είπε ο Μέμων.

Ο Άλέξανδρος κάθισε άπέναντί τους' τó πρόσωπό του ήταν βυθισμένο στον ίσκιο κι' οι δυο πρέσβεις δέν μπορούσαν νά τó διακρίνουν' άκουσαν μονάχα τή φωνή του πού ήταν βαθεία και σοβαρή.

— Είναι άλήθεια τόσο άπέραντο τó βασίλειο τών Περσών, όσο μάς λέν; ρώτησε ο Άλέξανδρος. Πόσες μέρες πρέπει νά όδοιπορής για νά τó περάσης;

— Μήνες ολάκαιρους, βασιλόπουλό μου, άποκριθηκε ο Μέμων. Έκτείνεται από τόν Έλλήσποντο και τά παράλια της Μικράς Άσίας έως στον Ίνδο ποταμό. Τρεις μήνες μπορείς νά τρέχης καθάλλαρης και νά μη βρίσκης την άκρη...

— Τέτοιο άπέραντο βασίλειο, παρατήρησε ο Άλέξανδρος, δέν έχει μεγάλη αξία άν δέν είναι καλά όργανωμένο. Είναι καλά όργανωμένη ή Περσία; Και πρώτα πρώτα έχει δόμους καλούς;

— Καλύτερος από της Μακεδονίας! άνεφώνησε ο Σπιθριδάτης, πού δέν μπορούσε πιά νά κρατηθί. Σπάσαμε

— Μήνες ολάκαιρους, βασιλόπουλό μου, άποκριθηκε ο Μέμων. Έκτείνεται από τόν Έλλήσποντο και τά παράλια της Μικράς Άσίας έως στον Ίνδο ποταμό. Τρεις μήνες μπορείς νά τρέχης καθάλλαρης και νά μη βρίσκης την άκρη...

— Τέτοιο άπέραντο βασίλειο, παρατήρησε ο Άλέξανδρος, δέν έχει μεγάλη αξία άν δέν είναι καλά όργανωμένο. Είναι καλά όργανωμένη ή Περσία; Και πρώτα πρώτα έχει δόμους καλούς;

— Καλύτερος από της Μακεδονίας! άνεφώνησε ο Σπιθριδάτης, πού δέν μπορούσε πιά νά κρατηθί. Σπάσαμε

— Μήνες ολάκαιρους, βασιλόπουλό μου, άποκριθηκε ο Μέμων. Έκτείνεται από τόν Έλλήσποντο και τά παράλια της Μικράς Άσίας έως στον Ίνδο ποταμό. Τρεις μήνες μπορείς νά τρέχης καθάλλαρης και νά μη βρίσκης την άκρη...

— Τέτοιο άπέραντο βασίλειο, παρατήρησε ο Άλέξανδρος, δέν έχει μεγάλη αξία άν δέν είναι καλά όργανωμένο. Είναι καλά όργανωμένη ή Περσία; Και πρώτα πρώτα έχει δόμους καλούς;

— Καλύτερος από της Μακεδονίας! άνεφώνησε ο Σπιθριδάτης, πού δέν μπορούσε πιά νά κρατηθί. Σπάσαμε

— Μήνες ολάκαιρους, βασιλόπουλό μου, άποκριθηκε ο Μέμων. Έκτείνεται από τόν Έλλήσποντο και τά παράλια της Μικράς Άσίας έως στον Ίνδο ποταμό. Τρεις μήνες μπορείς νά τρέχης καθάλλαρης και νά μη βρίσκης την άκρη...

— Τέτοιο άπέραντο βασίλειο, παρατήρησε ο Άλέξανδρος, δέν έχει μεγάλη αξία άν δέν είναι καλά όργανωμένο. Είναι καλά όργανωμένη ή Περσία; Και πρώτα πρώτα έχει δόμους καλούς;

— Καλύτερος από της Μακεδονίας! άνεφώνησε ο Σπιθριδάτης, πού δέν μπορούσε πιά νά κρατηθί. Σπάσαμε

— Μήνες ολάκαιρους, βασιλόπουλό μου, άποκριθηκε ο Μέμων. Έκτείνεται από τόν Έλλήσποντο και τά παράλια της Μικράς Άσίας έως στον Ίνδο ποταμό. Τρεις μήνες μπορείς νά τρέχης καθάλλαρης και νά μη βρίσκης την άκρη...

— Τέτοιο άπέραντο βασίλειο, παρατήρησε ο Άλέξανδρος, δέν έχει μεγάλη αξία άν δέν είναι καλά όργανωμένο. Είναι καλά όργανωμένη ή Περσία; Και πρώτα πρώτα έχει δόμους καλούς;

— Καλύτερος από της Μακεδονίας! άνεφώνησε ο Σπιθριδάτης, πού δέν μπορούσε πιά νά κρατηθί. Σπάσαμε

— Μήνες ολάκαιρους, βασιλόπουλό μου, άποκριθηκε ο Μέμων. Έκτείνεται από τόν Έλλήσποντο και τά παράλια της Μικράς Άσίας έως στον Ίνδο ποταμό. Τρεις μήνες μπορείς νά τρέχης καθάλλαρης και νά μη βρίσκης την άκρη...

— Τέτοιο άπέραντο βασίλειο, παρατήρησε ο Άλέξανδρος, δέν έχει μεγάλη αξία άν δέν είναι καλά όργανωμένο. Είναι καλά όργανωμένη ή Περσία; Και πρώτα πρώτα έχει δόμους καλούς;

— Καλύτερος από της Μακεδονίας! άνεφώνησε ο Σπιθριδάτης, πού δέν μπορούσε πιά νά κρατηθί. Σπάσαμε

— Μήνες ολάκαιρους, βασιλόπουλό μου, άποκριθηκε ο Μέμων. Έκτείνεται από τόν Έλλήσποντο και τά παράλια της Μικράς Άσίας έως στον Ίνδο ποταμό. Τρεις μήνες μπορείς νά τρέχης καθάλλαρης και νά μη βρίσκης την άκρη...

— Τέτοιο άπέραντο βασίλειο, παρατήρησε ο Άλέξανδρος, δέν έχει μεγάλη αξία άν δέν είναι καλά όργανωμένο. Είναι καλά όργανωμένη ή Περσία; Και πρώτα πρώτα έχει δόμους καλούς;

— Καλύτερος από της Μακεδονίας! άνεφώνησε ο Σπιθριδάτης, πού δέν μπορούσε πιά νά κρατηθί. Σπάσαμε

— Μήνες ολάκαιρους, βασιλόπουλό μου, άποκριθηκε ο Μέμων. Έκτείνεται από τόν Έλλήσποντο και τά παράλια της Μικράς Άσίας έως στον Ίνδο ποταμό. Τρεις μήνες μπορείς νά τρέχης καθάλλαρης και νά μη βρίσκης την άκρη...

(Άκολουθεί)

Μιλώντας κανείς για την Καστοριά, δεν μπορεί παρά ν' αρχίσει από τη λίμνη της. Αυτή της έχει δώσει αυτή την αβυσσική ομορφιά, την άρχοντιά της, ακόμα και τόνομα. Από τη λίμνη λείει ο ιστορικός πήρε και η πόλις τόνομα «Καστοριά».

Η ονομασία αυτή αναφέρεται πρώτα από τον Προκόπιο, περί τα τέλη της ΣΤ' εκατονταετηρίδος, ως όνομα λίμνης της Μακεδονίας. 'Επί των ημερών του ο Αυτοκράτωρ 'Ιουστινιανός «τόν χώρον υπεριδών άτε πού διαφανώς ανέφοδον όντα... πόλιν έν τη νήσφ όχυρωτάτην έδήματο και όνομα ός εικός άφήκε τη πόλει». "Αν και ο Ιστορικός μιλά έδω για πολιτεία πού έχτισε ο Αυτοκράτωρ «έν τη νήσφ», δεν είναι άπιθανο καθόλου νά κυριολεκτή άφοδ ό λαϊμός της σημερινής χερσονήσου—πού στή χρόνια του Πουκεβίλ δεν υπερέβαινε τά 20 μέτρα,—είναι και σήμερα ακόμη άρκετά στενός, άνοιγμένος απότομα και εισχωρούτας βαθιά μέσα στή λίμνη σέ σχήμα χελώνας, πού τό υπερέχον από τη στάθμη των περών ύψος της είναι πενήντα περίπου μέτρα και όπου άμφιθεατρικά, άπ' όλες τις μεριές, είναι χτισμένη ή πολιτεία. "Αλλοτε όχωρωμένη μέ Ισχυρά φρούρια, ιδίως κατά τό λαϊμό, όπου ήταν ή μπασιά του Κάστρου, μέ δεύτερο έσωτερικό περίβολο παράλληλο μέ τόν πρώτο, πού χώριζε μέχρι πρό τινας τήν 'Ελληνική από τήν Τούρκικη συνοικία, ήταν θάρρεις μιά άτόφια Βυζαντινή πολιτεία. Μά και σήμερα' ακόμα μέ τά παλιά άπομεινάρια των τειχών της, τά παμπάλαια άρχοντικά της και τούς στενούς και Ιδιορρυθμούς δρόμους της, κρατεί ακόμα τόσο από τόν παλιό της χαρακτήρα, πού λές κι' είναι ένα παλαιό πετροστόλιστο κόσμημα άποθεμένο άπάνου στο γαλανό ατλάζι της λίμνης της. "Ενα γαλανό φως πού τήν τυλίγει από παντού είναι πού της δίνει αυτό τό διαρκές και άκατάπαυτο σελάγισμα. Κάτι πού διαρκώς παχνιδίζει' τό κάθε τι κατά τήν ώρα, κατά τόν τόπο πού τό βλέπετε, παίρνει και ένα άλλο νόημα. Φανταστήτε τώρα, όταν τό χειμώνα μιά θολούρα της αλλαγής τήν όψι, όταν τη νύχτα ο άγέρας πέφτει στά δέντρα και κυνηγείται μέσα στά σκοτάδια, ή όταν ένα χειμωνιάτικο φως αλλαγής τό γκρί της και τό ρίχνι στο πράσινο. "Όλες ή παραλλαγές του καιρού φαίνονται από τό χρώμα της. Γιατί τή ησυχία της δεν τήν ταράζει ποτέ τίποτα—ούτε τη μέρα, ούτε τη νύχτα. Μονάχα τη νύχτα πού ή ησυχία της γίνεται πού μακάρια. "Ενα φως άπόκομο πού τήν τυλίγει. Μιά ησυχία πού δεν άκούος νά παίζουν παρά μονάχα τά ψάρια της.

Πολλά είναι τά Ιστορικά πάθη της Καστοριάς. Αυτό τό μικρό νησί, πού μόλις δένεται μέ τη στεριά, κλεί μέσα του τήν Ιστορία τριών πόλεων. Του άρχαίου Κέλετρου, πού αναφέρεται

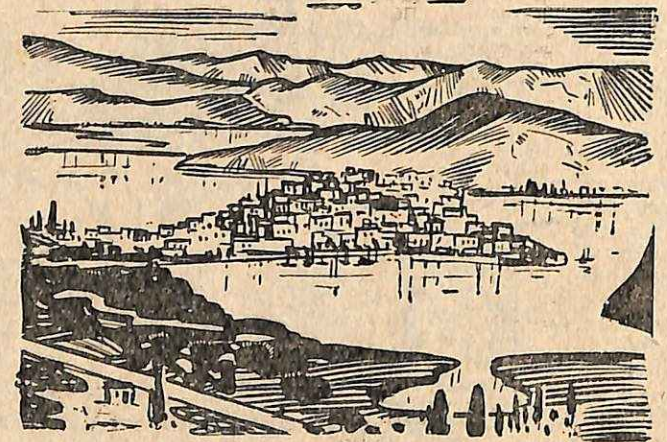
από τό Λίθιο ως ένα «φύσει και τέχνη όχυρόν», της Διοκλιτιανούπολεως, μιάς εύτυχισμένης πολιτείας, πού τήν κατέστρεψαν οι βάρβαροι, και της σημερινής Καστοριάς πού χτίστηκε στά 540-550, καθώς είπαμε, από τόν 'Ιουστινιανό, για τό όχυρό της θέσεως μαζί μέ τά άλλα 80 φρούρια του Βυζαντίου πού χτίστηκαν στις μέρες του.

Στά 927-969 πέφτει στή χέρια των Βουλγάρων πού δώνονταν από τούς Πετσενέγους, παρακινημένους σ' αυτό από τό Ρωμανό τό Β'. Στά 990 ξαναπέφτει στή χέρια του Βουλγάρου Σαμουήλ, τόν βασιλιά της 'Αχρίδος, κι' έλευθερώνεται από τόν Αυτοκράτορα Βασίλειο τό Βουλγαροκτόνο (1018) πού τη χρησιμοποιεί για όρμητήριο των άγώνων του.

Αργότερα πέφτει στή χέρια των Νορμανδών σταυροφόρων του Ροβέρτου Γισκάρδου κι' επί κεφαλής τόν άνεψιό του Βοεμούνδο, πού άφοδ νίκησε τόν Αυτοκράτορα 'Αλέξιο στήν "Ηπειρο, κι' ά και παίρνει τήν Καστοριά από τά χέρια των Βυζαντινών μισοφόρων Βαράγγων. Μά τόν ίδιο χρόνο τήν ξαναπαίρνει πίσω ο 'Αλέξιος μέ τό στρατηγό Γεώργιο Παλαιολόγο.

Κατά τούς χρόνους της Φραγκοκρατίας ξαναπέφτει στή χέρια των Βουλγάρων, επί 'Ασάν, από τά 1218-1241, και στά 1251 του Αυτοκράτορος της Νικαίας πού χτυπιέται μέ τό δεσποτάτο της 'Ηπείρου, μέχρι τά 1261, όποτε ανακτάται και πάλι από τό Βυζάντιο.

Στά 1331 πέφτει στή χέρια των Σέρβων, επί Στεφάνου Δουσάν και Συμεών του Ούρεση, πού άνακηρύσσεται έδω βασιλιάς των Σέρβων και των 'Αλβανών, και από δώ ξεκινά για νά

Γενική άποψις της Καστοριάς.

χτυπήσει τόν Πρελούμπε κάτω στή Τρίκαλα. 'Ανακτάται και πάλι από τόν Αυτοκράτορα και τέλος από τά 1355 παραμένει όριστικά στή χέρια των Σέρβων και άργότερα των Τούρκων.

Αυτά τά πάθη της Καστοριάς δεν τά διαβάσεις γραμμένα σά μιά νεκρή Ι-

στορία. Τ' άπαντάς ακόμη σέ κάθε σου βήμα. Στό μικρό ναΐδιο των Ταξιαρχών διαβάσεις κάτω από τήν περίφημη «Κοίμησι της Θεοτόκου» πού χτίστηκε «βασιλεύοντος Συμεών και του υιού αυτού». 'Αλλοι πάλι θά δής Βυζαντινά έντοιχίσματα, ή θ'

ακούσης όνόματα Βυζαντινών άρχόντων. Και παντού θ' αντίκρύσεις μορφές, μορφές πού σου θυμίζουν Βυζάντιο. 'Ιδίως στις γυναίκες της Καστοριάς όπως περπατούν μέσα στους δρόμους μέ τις πρωτινές ένδυμασίες τους ή κάθονται μέσα στή παμπάλαια άρχοντικά τους.

Αυτή ή άρχοντιά της Καστοριάς είναι τό ξεχωριστό γνώρισμα των ανθρώπων και του τόπου έδω πέρα' τό βρήκα φυσικό όταν μούπαν πώς ή Καστοριά,—όπως και τό Μελένιο,—ήταν πόλις των Βυζαντινών έξοριστών άρχόντων. Κι' οι ίδιοι σαν νά τό ξέρουν αυτό, όλο για άρχοντιά μιλούν, και πόσο ώραία! Στά κάλαντά τους,—πού είναι Ιδιότυπα—στή τραγούδια τους, μιλούν γι' αυτή άποκλειστικά και μ' ένα τρόπο πού δέ κάνει νά νοιώθεις βαθύτατα τη σημασία της.

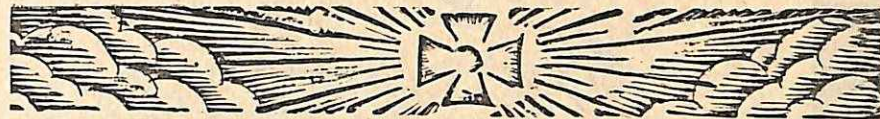
‘Απ’ άρχοντα ν’ έθγαίναμε σ’ άρχοντικό μας
‘Από μακρὰ σὰς χαιρομαι όσο νάρθω κοντά
‘Αραδισατήτε ν’ έμπρεπα νά ποδύμ’ καλά
Νά ποδύμ’ τραγούδια εύγενικά ν’ άρέσ’ ο ά-
‘Ο άφέντης μας είναι καλός σέ κόσμο άγα-
[πήμενος.

Κι' ύστερα στήν άρχοντίσσα.

Είπαμε κι' εύγενίσασε πολλά της άρχοντιάς
Κυράμ, Κυράμ άρχοντίσσα, άρχοντοπα-
Σε κάλεσαν ή άρχοντίσσεσ στην έκκλησία
Κι' όσο νά πäs κι' όσο νάρθης και πίσω νά
‘Η στράτες ρόδα γιόμισαν τά μονοπάτια μό-
[σκους.

“Όλα έδω θαρρείς είναι πασίχαροι ύμνοι της ειρηνικής εύμαρείας. Γιατί ύστερ' άπ' τούς σκοτεινούς και ταραγμένους καιρούς του 'Ελληνικού Μεσαίωνα, κατά τούς όποιους διέπρεψε ός σπουδαίο στρατιωτικό κέντρο και μετά τήν όριστική της πλέον κατάκτηση από τούς Τούρκους, τό έμπόριό της και ιδίως ή γουναρική της τήν άνέδειξαν σ' ένα από τά σημαντικώτερα άστικά κέντρα του ύποδουλωμένου 'Ελληνισμού. 'Από τότε άκριβώς άρχίζει αυτή ή εύλογημένη οίκοτεχνία της μäs είναι άγνωστο. "Ηδη από τά μέσα του 12' αιώνα (1660) αναφέρεται ένγκατεστημένος στήν Κωνσταντινούπολι ο φιλογενέστατος έκ Καστοριάς μεγαλέμπορος γουναρικών ως βασιλικός «πρωτογούναρης Μαωλάκης Καστοριανός». Πάντως ή οίκοτεχνία αυτή μαζί μέ τόν Ιωσή έξ αίτίας της ξενητεμό των Καστοριέων, απέβη ο διχαλωτός ποταμός της παλαιότητας εύμαρείας της πού είναι ά-

(Συνέχεια στή σελίδα 704)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Είπεν ο Κύριος εάν άφήτε τοίς ανθρώποις τά παραπτώματα αυτών, άφήσει και υμίν ο Πατήρ υμών ο ουράνιος' εάν δέ μη άφήτε τοίς ανθρώποις τά παραπτώματα αυτών, ούδδ ο Πατήρ υμών άφήσει τά παραπτώματα υμών.

“Όταν δέ νηστεύετε, μη γίνεσθε ώσπερ οι ύποκριται σκυθρωποί' άφανίζουσι γάρ τά πρόσωπα αυτών όπως φανώσι τοίς ανθρώποις νηστεύοντες' άμην λέγω υμίν ότι άνέχουσι τόν μισθόν αυτών. Σ' δέ νηστεύοντες άλειψάι σου τήν κεφαλήν και τό πρόσωπόν σου νίψαι, όπως μη φανής τοίς ανθρώποις νηστεύοντες, αλλά τ'ω Πατρί σου ο βλέπων έν τ'ω κρυπτ'ω και ο Πατήρ σου ο βλέπων έν τ'ω κρυπτ'ω άποδώσει σοι έν τ'ω φανερ'ω.

Μη θησαυρίζετε υμίν θησαυρούς επί της γής, όπου σής και βρώσις άφανίζει, και όπου κλέπται διορύσσουσιν και κλέπτουσιν. Θησαυρίζετε δέ υμίν θησαυρούς έν ούραν'ω, όπου ούτε σής ούτε βρώσις άφανίζει, και όπου κλέπται ού διορύσσουσιν ούδδ κλέπτουσιν' όπου γάρ έστιν ο θησαυρός υμών, εκεί έσται και ή καρδιά υμών.

Η ΟΣΙΑ ΑΠΟΛΙΝΑΡΙΑ Η ΣΥΓΚΛΗΤΙΚΗ

Στη χορεία των δόλων πού άφιέρωναν τήν ζωή τους στή Χριστιανική άρετή καταλέγεται και ή όσία 'Απολιναρία ή Συγκλητική, πού τη μνήμη της γιορτάζει ή 'Εκκλησία μας στις 4 'Ιανουαρίου. Τό παράδειγμα της θυμίζει μιά έποχή, κατά τήν όποιαν οι άνθρωποι βλέποντες τό μάτιον των ψευδών θεών της ειδωλολατρίας και κούρασμένοι από τήν ματαιότητα της ύλης, άνοιγαν διάπλατα τήν ψυχή και τό πνεύμα τους στήν άγία σοφία του Χριστού. 'Η 'Απολιναρία, καλλονή εις τό σώμα και πολύ μορφωμένη, ήταν κόρη του 'Ανθίμου, διοικητή της Ρώμης επί αυτοκράτορος Λεόντος του Μεγάλου, του όποιου μάλλον ήταν και φίλος. 'Από τά μικρά της χρόνια, καθώς μäs πληροφορούν τά Ιστορικά βιβλία της 'Εκκλησίας, έδειξε άπόλυτη περιρρόνη σ'όν πλούτο, τη χλιδή, τήν πολυτέλεια του οίκου της και Ιδιαίτερα κλίσι στή θρησκευτική προσήλωσι και στήν παρθενία. Περνούσε τις μέρες και τις περισσότερες νύχτες της διαβάζοντας τά Χριστιανικά χειρόγραφα και ψάλλοντας τροπάρια και προσευχές. Οι γονείς της, χριστιανοί και αυτοί, προώρριζαν τήν κόρη τους για τόν κοσμικό βίο και προσπαθούσαν πάντοτε νά τήν άποστρέφουν από τήν άσκητική κλίσι της. Δεν τό κατάρωσαν όμως, διότι εκείνη έπέμενε και τίποτε δεν φανόταν Ικανό νά τήν μεταπείση. "Ετσι έπαυσαν και εκείνοι νά τήν έμποδίζουν.

“Όταν έβασσε σέ νεανική ηλικία ή όσία κόρη έζήτησεν από τούς γονείς της σάν μεγάλη χάρι νά τήν άφήσουν νά ταξιδεύη και νά προσκυνήση τούς άγίους τόπους των 'Ιερουσαλύμων. Οι γονείς της, βλέποντας πόσο θά τήν έστενοχωρούσαν άν τήν έμποδίζαν, δέχτηκαν τήν παράκλησί της. 'Η όσία κόρη, έπειδή οι

γονείς της δεν ήθελαν νά ταξιδεύη μονάχη για νά μ'ήν πάθη δυστύχημα, πήρε μαζί της και πολλές νεάνιδες και εύσεβείς νέους από τη Ρώμη και άνεχώρησε. 'Η ίδια και οι συνοδοί της φορτώθηκαν μέ άθρονο χρυσό, άργυρο και πολύτιμα ένδυματα για νά τά μοιράσουν στους άγίους τόπους. Τά μέσα της συγκλονίσαν τότε όσαν πρωτόγονα και τό ταξίδι διήρκεσε πολύ. Πέρασαν κοπώσεις και κακουχίες, για τις όποιες όμως τούς άποσπείρωσαν ή χαρά πού ήσθάνονταν όταν έφθασαν στή μέση όπου έζησε και έμαρτύρησεν ο Χριστός. 'Εκει ή 'Απολιναρία, άφοδ έμοίρασε τά όδρα στους Ιερομεικούς, περιήλθε τούς άγίους τόπους, έπεσκέφθη τά μοναστήρια και τις σκήτες και άκουσε μέ εύλάβεια τά σοφά Χριστιανικά λόγια των πατέρων.

“Υστερα πήρε τούς συνοδούς της για νά γυρίσουν στή Ρώμη. 'Η άγία όμως είχε τό σκεδίο της. "Ηθελε νά άσκήτησιν και νά άφιέρωση όλη τη ζωή της στήν προσευχή. Τούτο όμως ήταν δύσκολο για δύο λόγους. Πρώτος γιατί οι γονείς της, και ιδίως ο πατέρας της πού ήταν πανίσχυρος, θά τήν έμποδίσαν μέχρι τέλους. Δεύτερον, γιατί στή μοναστήρια γυναίκες δεν ήσαν δεκτές, ούτε ύπήρχαν τότε μοναστήρια γυναίκων. "Ετσι, σάν έφθασαν μέ πορεία πολλών ημερών κοντά στήν 'Αλεξάνδρεια, ήσθάνθησαν τήν ανάγκη νά διανυκτερεύσουν σ' έναν πρόχειρο καταυλισμό για νά ξεκουραστούν. Προτού βραδύσει ή άγία ρώτησε κι' έμαθε πληροφορίες για τό μέρος εκείνο. 'Εκει κοντά, της είπαν, ήταν μιά όνομαστή σκήτη, όπου έμόνανταν πολλοί πατέρες του Χριστιανισμού. Τη νύχτα, ενώ ή συνοδεία της κοιμώτανε, ή 'Απολιναρία σηκώθη-

κε κρυφά, χωρίς νά τήν αντίληφθ' κανείς και προχώρησε στήν έρημο. Οι άλλοι έπλησαν τό πρωί τήν άνεξήτησαν, όμως δεν τη βρήκαν και συνέχισαν τό ταξίδι στή Ρώμη για νά άναφέρουν στήν πατέρα της τό άναφόρο γεγονός. "Ο διοικητής 'Ανθίμος, μόλις τό έμαθε, διέταξε νά τήν άναζητήσουν, αλλά παρά όλες τις έρευνες της 'Εξουσίας δεν εύρέθη πουθενά. Στό σπεί της και στήν πρωτεύουσα τη θεόρρησαν χαμένη και σιγά σιγά τήν έέχοναν. 'Η ώραία κόρη τ'άκαταπάρθηκε μέρες και νύχτες σ'όν δόση, σ'όν έλη και τις κακοτυχίες των ημερών εκείνων. Τά ρόχα της είχαν σπασθ', ή πείνα, ή κακουχία, ή όδυστορία, ο κόπος τήν είχαν καταβάλει. Τά κουκούλια άφροντα και άνυπόφορα, τήν κεντούσαν τις νύχτες πού πλάγιαζε κάτω από τά δένδρα και τό δερμα της, μäs πληροφορεί ή Ιστορία, από τά διαγνώματα των κουκουλιών είχε γίνει σάν τό δερμα της χελώνας.

Ρωτώντας τούς νομάρχες και τούς έδοιάρχους πού άρπαία-άρπαία εύρίσκε στο δρόμο της, έφθασε, τέλος, στή σκήτη. Στους πατέρες έδήλωσε πώς ήταν άνδρας και ήθελε νά γίνη μοναχός και νά ζήση μαζί τους. Τους άκρυψε, φυσικά, τό πραγματικό της όνομα και τήν άριστοκρατική της καταγωγή. Οι καλόγεροι είδαν τήν εύσεβεία της και δέχτηκαν νά τήν κρατήσουν μαζί τους στή σκήτη. Της έδωκαν δέ τό αποστολικό όνομα Δωρόθεος. Στή σπηλιά, πού της παρεχώρησαν, δεν άργησε νά διακριθ' και νά λάμψι ή άρετή της. Νύχτα και μέρα προσήυχετο και όλοι τήν έθαυμάζαν κι' έλεγαν ότι ο νέος άσκητής, ο Δωρόθεος, θά άέων-άέων σ'όν ασκήσει, πού της παρεχώρησαν, θά άγίαζε δηλαδή μετά θάνατον. Πέρασαν χρόνια πολλά. Οι όδοιπόροι και προσκυνηταί πού περιέρχονταν από τη σκήτη έμαθάναν περί όσίου όσιου Δωρόθεου, πού ήταν άγιος εις τήν ψυ-

χήν και σοφός εις τό πνεύμα και σιγά-σιγά ή όψη αυτή έθάρσσε στή Ρώμη. "Εκείνο τόν καιρό, ή μικρότερη αδελφή της 'Απολιναρίας είχε πειραχθ' από δαιμόνιο και οι Ιατροί της Ρώμης δεν ήμπούσαν νά τήν θεραπεύσουν. "Ο πατέρας της έμαθε περί ένας άεδ' Δωρόθεου θαυματουργού και έστειλεν εκεί τήν κόρη τ'ω για νά τήν θεραπεύη μέ τη θεία χάρη. "Ετσι ή άγία είδε μιά μέρα νά φέρνουν στή σκήτη τήν αδελφή της. "Ενέκινη, δεν έμαρτύρησε σ'όν δόση, σ'όν έλη και τις κακοτυχίες των ημερών εκείνων. Τά ρόχα της είχαν σπασθ', ή πείνα, ή κακουχία, ή όδυστορία, ο κόπος τήν είχαν καταβάλει. Τά κουκούλια άφροντα και άνυπόφορα, τήν κεντούσαν τις νύχτες πού πλάγιαζε κάτω από τά δένδρα και τό δερμα της, μäs πληροφορεί ή Ιστορία, από τά διαγνώματα των κουκουλιών είχε γίνει σάν τό δερμα της χελώνας. Ρωτώντας τούς νομάρχες και τούς έδοιάρχους πού άρπαία-άρπαία εύρίσκε στο δρόμο της, έφθασε, τέλος, στή σκήτη. Στους πατέρες έδήλωσε πώς ήταν άνδρας και ήθελε νά γίνη μοναχός και νά ζήση μαζί τους. Τους άκρυψε, φυσικά, τό πραγματικό της όνομα και τήν άριστοκρατική της καταγωγή. Οι καλόγεροι είδαν τήν εύσεβεία της και δέχτηκαν νά τήν κρατήσουν μαζί τους στή σκήτη. Της έδωκαν δέ τό αποστολικό όνομα Δωρόθεος. Στή σπηλιά, πού της παρεχώρησαν, δεν άργησε νά διακριθ' και νά λάμψι ή άρετή της. Νύχτα και μέρα προσήυχετο και όλοι τήν έθαυμάζαν κι' έλεγαν ότι ο νέος άσκητής, ο Δωρόθεος, θά άέων-άέων σ'όν ασκήσει, πού της παρεχώρησαν, θά άγίαζε δηλαδή μετά θάνατον. Πέρασαν χρόνια πολλά. Οι όδοιπόροι και προσκυνηταί πού περιέρχονταν από τη σκήτη έμαθάναν περί όσίου όσιου Δωρόθεου, πού ήταν άγιος εις τήν ψυ-

Η ΔΥΝΑΜΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ

[Η μεγάλη ιστορία της μικρής σταγόνας]

Όταν γύρισε από τη Βαλκανική Συνδιάσκεψη ο Αρχηγός, ο Έλληνικός λαός τον υποδέχτηκε και τον χαιρέτισε με ενθουσιασμό. Είδατε τις εικόνες; Συναγερμός! Ένα μεγαλόπρεπο θέαμα ενότητας και... δυνάμεως. Για να νοιώσουμε καλά τη δύναμη αυτή άς ποούμε σήμερα την ιστορία της σταγόνας.

Ολόκληρος ο κόσμος αποτελεί μία ένότητα. Μπορούμε να την εξετάσουμε στο πιο μεγάλο της και στο πιο μικρό της μέρος. Με τη σκέψη αυτή καταπιάστηκαν πολλοί σοφοί, μικρά κατά το φαινόμενο πράγματα, όμως η συνάφεια των αιτιών και των ενεργειών είναι όπως απέδειξε η παντοῦ ή ἴδια. Τό κορμί μας είναι ένα Σ ύ μ π α ν για τη σταγόνα αίματος, ένα Σύμπαν για το μικρόβιο και για το βακτηρίδιο. Ένας κόσμος ολόκληρος είναι επίσης μία σταγόνα. Είναι ιδιαίτερος ενδιαφέρουσα ή ιστορία της, γιατί οι σταγόνες είναι ένα πράγμα τόσο συνηθισμένο, χωρίς σπουδαιότητα, δεν τις σκέπτεται κανείς και δεν τις εκτιμά κανείς και όμως είναι για όλους μας τόσο απαραίτητες. Χωρίς νερό δεν μπορούμε να ζήσουμε.

Τό σύνολο του νερού από την αρχή της Ιστορίας του κόσμου ήλθε από τόν άέρα. Στόν άέρα υπάρχει πολλή θέσι, άρα και ή μέλλουσα αποθήκη του νερού για την ανθρωπότητα βρίσκεται στόν άέρα. Τό σύννεφο σπάζει από τό βάρος του και βρέχει, βρέχει καταρράχτες και ποτάμια, νοτίζει τη γη, υγραίνει τό χώμα. Έμεις στίς πολιτείες χολιάζουμε και ό άγρότης εύχαριστείται ως επί τό πλείστον. Εὐγνώμονη ή γη ρουφά τη δροσιά αυτή. Τά φυτά πίνουν τό μεγαλύτερο μέρος και βλαστάνουν πράσινα και θρασυμένα πρὸς τό φῶς. Τά ρυάκια γεμίζουν και φουσκώνουν, φέρνουν τό νερό στόν ποταμούς και αὐτοί πάλι στη θάλασσα, όπου συναντώνται όλες οι σταγόνες, ως και κείνες, που κατά τις λαίμαργες ή γη.

Έτσι μάθαμε μερικά ἐπεισόδια και Ιστορίες της σταγόνας, που κατεβαίνει ὀρμητική από τό σύννεφο πρὸς τη γη. Τήν παίρνει στην αγκαλιά της ή θάλασσα, τη δέχεται στά σπλάχνα της ή γη και την ροφούν τά φυτά. Φαίνεται όμως πὸς ή φύσι λυπάται, πὸς τό καυμένο σύννεφο ἔλυωσε και χάθηκε. Πρέπει άρα γε έτσι να χαθούνε τά σύννεφα; Ναί, ἔπεσε πολύ νερό από τόν οὐρανό, ό οὐρανός θέλει πάλι να ξαναπάρη ένα μέρος από τό πεσμένο νερό. Τότε ό οὐρανός δεν έχει παρά να στείλῃ μία παράκλησι στόν κύρ-Ηλιο. Αὐτός χαμογελά με μεγάλη καλωσύνη—μάλιστα κατά τό μεσημέρι—τό λαμπερό ἀκτινοβόλο γέλιο της θερμότητος, πὸς ζεσταίνει ολόκληρη την ἐπιφάνεια της γης. Τό νερό όμως πὸς βρέχει τά λιβάδια, πὸς βρίσκεται στά ποτάμια και στά ρυάκια, στά δάση και στίς λίμνες και μάλιστα στη θάλασσα, δεν μπορεί να κάνει αλλιώς, νοιώθει νά τό κολακεύῃ ό ήλιος

με τό γέλιο του, αίσθάνεται κάποια συγκίνηση και θυμάται πάλι την ὑψηλότερή του καταγωγή. Ἰδρώνει, ἐξαυλώνεται και ἀρχίζει πάλι να ἀνεβαίνει στόν οὐρανό σαν μία γαλανή νεφέλη, σαν ένας ἀσημένιος ἀτμός. Κι' ἐκεῖ ἀπάνω ξαναμαζεύεται, γίνεται πάλι σύννεφο και ντύνεται με τά ἄσπρη του πουπουλένια φορέματα, ἀφήνει τό δειλινό να τό καταλάβῃ ό ήλιος και να τό κάνει κόκκινο και χρυσό κι' όταν κατόπιν γίνῃ χοντρό και σκοτεινό, σκάνει πάλι, πέφτει σαν βροχή στη γη για να ξανασηκωθῇ πάλι σε λίγο και να μάς ἀντικρύσῃ από τό ὕψος του λέγοντάς μας με τη συνφεβία του γλώσσα: «Νᾶμαι πάλι, ἔδω εἰμαι στ' ἀψηλά!». Δεν μπορούμε να καταμετρήσουμε τί ποσό νερό πέφτει στη γη και τί ἀνεβαίνει πάλι στόν οὐρανό ως ἀτμός, όμως ξέρουμε ότι από καταβολής κόσμου αὐτή ή δουλειά γίνεται: Τό ἀνέθασμα του σύννεφου στόν οὐρανό και τό πέσιμο της βροχής στη γη. Η φύσι δεν πετᾷ και δεν καταστρέφει τίποτε. Φυλάγει τό κάθε τι, τό ἐπεξεργάζεται, τό χωρίζει, τό συνθέτει και τό δίνει πάλι σε νέα φόρμα.

Ο άνθρωπος, πὸς μαζεύει τά παλιά σίδερα και από αὐτά παράγει κατόπιν λαμπερά νέα σιδηρένια ἀντικείμενα, ἀκολουθεῖ μόνο τό μεγάλο της φύσεως παράδειγμα. Δεν είναι ἀνάγκη να μάς τράξῃ τό γεγονός, ότι ή φύσι φέρεται πολύ οἰκονομικά, σχεδόν φιλόγυρα. Πεθαίνουμε και τό σώμα μας μάς τό τρώνε τά σκουλήκια, πὸς σκοπό ἔχουν να λιπάνουν τη γη, πὸς θά φέρῃ νέα τροφή για νέους ἀνθρώπους.

Αὐτές είναι οι συνάφειες, πὸς μάς ἀφήνει να γνωρίσουμε και να καταλάβουμε μία μικρή σταγόνα, πὸς κολλᾷ πάνω στο φέρεμά μας ή στάζει από τό δάχτυλό μας. Κάτι άλλο όμως πολύ πὸς σπουδαίο μπορούμε από τη μικρή Ιστορία της νεροσταλίδας να μάθουμε. Προσέξτε, ἀγαπημένες μου φίλες! Μία μοναχική σταγόνα δεν είναι τίποτε, ἔστω κι' αν ένας ολόκληρος κόσμος από βακτηρίδια φωλιάζῃ μέσα της. Η μία νεροσταλίδα δεν είναι λοιπόν τίποτε, μά τά δισεκατομμύρια σταγόνων πὸς πέφτουν και κάνουν τη βροχή, είναι μία μεγάλη δύναμη. Η δύναμη, πὸς κινεῖ τροχούς και στρόφιγγες, κινητήρες και μηχανές, ή δύναμη πὸς κάνει ένα λιθάδι, έναν ἀγρό καρποφόρο, ή δύναμη πὸς φέρει τά πλοία, ή δύναμη τέλος πάντων πὸς είναι ή δύναμη της ζωής μας.

Έτσι είναι και ό κάθε ἀνθρώπος. Μπορεῖ νάχη την ἐσωτερική του ἰδιαίτερη ζωή όπως και ή κάθε νεροσταλίδα και να ζῇ τη ζωή του τόσο πολυπλοκά όπως αὐτή, όμως ό κάθε ἀνθρώπος έχει τόση λίγη σημασία και τόση λίγη δύναμη, ἐνῶ ή συνεργασία και ή συνολική προσπάθεια όλων τῶν ἀτόμων, πὸς ἀποτελοῦν ένα λαό, δίνει τη δύναμη και ἐπιτυγχάνει τίς θαυμαστές δόξες, πὸς ένας λαός ἐνωμένος μόνο μπορεί να ἐπιτύχῃ.

Σ. Καρ.

Τῶν Τροφίμων

ΖΕΣΤΑ ΡΟΦΗΜΑΤΑ: ΤΟ ΤΣΑΪ

Από τά φύλλα, τά ἄνθη, τις ρίζες διαφόρων φυτῶν, ὅπως επίσης και από τούς χυμούς και τούς σπόρους πολλῶν καρπῶν παρασκευάζουμε διάφορα ροφήματα, ὅπως τό τσάι, ό καφές, τό φασκόμηλο, τό τιλιο, τό χαμομήλι, τό κακάο κλπ. Όταν τά βράζουμε λέγονται ἀφεινήματα, ἐκχύματα δὲ όταν τά περιχύνουμε μόνο με βραστό νερό.

Τά ροφήματα πίνονται ζεστά ή κρύα. Τά ζεστά ροφήματα όταν πίνονται

κατωτέρας ποιότητος ως ἀνωτέρας.

Δόσις: 1 κουτ. γλυκ. τσάι (κοφτή με μαχαίρι) 2-3 κουτ. γλυκ. ζάχαρη 1 φλυτζ. τσαγιού νερό.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

Τό τσάι γίνεται κατά τόν ἀκόλουθον τρόπον.

Ζεματίζουμε (ζεσταίνουμε) την τσαγιέρα ρίχνοντας μέσα βραστό νερό. Μόλις ζεσταθῇ, την ἀδειάζουμε και ἀφού την σκουπίσωμε καλά, ρίχνουμε τά φύλλα του τσαγιού, την σκεπάζουμε (με μάλλινο κάλυμμα αν είναι δυνατόν) και την ἀφίνομε ἔτσι σκεπασμένη 4-5 λεπτά της ὥρας κοντά στη φωτιά. Έν τῷ μεταξύ βράζουμε τό νερό και τό ρίχνουμε στη τσαγιέρα, ὁπότε την ξεσκεπάζουμε και μετά ένα λεπτό σερβίρουμε τό τσάι.

Τό τσάι προσφέρεται σκέτο, με λεμόνι, με γάλα, μπορούμε όμως κάποτε να προσθέσωμε ροῦμι ή κονιάκ.

Τό καλό τσάι πρέπει να ἔχῃ χρώμα ξανθό, χρυσοκίτρινο, να είναι διαφανές και να ἔχῃ την ἰδιάζουσαν ὁσμὴν και γεῦσιν.

Όπως τά περισσότερα ροφήματα ἔτσι και τό τσάι δεν ἔχει καμμίαν θρεπτικήν ἀξίαν. Είναι όμως θερμαντικόν και ἔχει ἰδιότητες διεγερτικές οι ὁ-

ποιες ὀφείλονται εἰς την τείνην την ὁποῖαν περιέχει. Περιέχει ἀκόμη τό τσάι νερό, ένα αἰθέριον ἔλαιον, εἰς τό ὁποῖον ὀφείλει τό ἀρώμα του και μία οὐσία πικρά, την τανίνη, ή ὁποία ἔχει την ἰδιότητα να ἐπιβραδύνῃ την πέψιν.

Πινόμενον ἀφαιρεῖ τό αἰσθημα τοῦ σωματικοῦ κόπου και είναι ένα ἀξιόλογον δροσιστικόν, όταν στίς ζεστές ἡμέρες του θέρους πίνεται παγωμένον. Η κατάχρησι του όμως φέρει δυσκοιλιότητα και διεγείρει ὑπερβολικά τό νευρικό σύστημα, προκαλοῦσα ἀϋπνίαν και ἀύξιν τῶν παλμῶν της καρδιάς.

Γι' αὐτό τό τσάι δεν πρέπει να δίδεται σε παιδιὰ ή σε νευρικούς ἐνήλικας ὅπως και σε ὅσους πάσχουν από γαστρικές διαταραχές.

Ο Έλληνικός λαός συχνά ἀντικαθιστᾷ τό τσάι με ροφήματα ἄλλα ἀρωματικώτατα και ἀρκετά εὐγεστα, ὅπως είναι τό φασκόμηλο, τό φλισκούνι, τό χαμομήλι, τό τιλιο, τό τσάι του βουνού κ. ἄ., τά ὁποία είναι προτιμότερον να χρησιμοποιούνται περισσότερο από τό τσάι τώρα μάλιστα πὸς ἡ εἰσαγωγή του ως ξένου προϊόντος ἀπαιτεῖ ἐξαγωγή συναλλαγματος, πὸς ἀποφεύγει με κάθε τρόπο τό σημερινόν μας ἔθνικὸ Κράτος.

Τό φυτό του τσαγιού.

μόνα τους χωρίς να συνδυάζονται με οὐσίες ἄλλες θρεπτικές, μπορούμε να πούμε πὸς δεν ἔχουν καμμία θρεπτική ἀξία ἄλλη από ἐκείνη πὸς τούς δίδει ή λίγη ζάχαρις ή τό γάλα πὸς προσθέτομε, ἔχουν όμως συνήθως ἰδιότητες θεραπευτικές και ἐνεργοῦν ως τσωντικά, διεγερτικά, ὀρεκτικά, διουρητικά, μαλακτικά, κ. ἄ.

Χρησιμοποιούν και ως τροφή ὑπό μορφήν ὑγρᾶν όταν φυσικά δίδονται ἀνακατωμένα με οὐσίες θρεπτικές ὅπως με γάλα, με αὐγά κ. ἄ.

Ένα από τά συνηθέστερα ροφήματα πὸς πίνεται πολύ τὸν χειμῶνα ως ἀριστο θερμαντικὸ είναι και τό τσάι. Αὐτό δεν είναι τίποτε ἄλλο παρά τά ἀποξηραμμένα φύλλα του τειοδένδρου, ἐνὸς θάμνου ό ὁποῖος φύεται εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, την Κίαν, Κεϋλάνην, Ἰαπωνίαν κλπ. και τά ὁποία πρὶν φθάσουν ως ἡμᾶς ὑπόκεινται σε διάφορες κατεργασίες, ήτοι πρῶτα μαραίνονται δι' ἀτμοῦ, κατόπιν πιέζονται, ξεραίνονται εἰς τὸν ήλιον, και τέλος καθυρδίζονται ἐλαφρά.

Τήν ποιότητα του τσαγιού ἀλλοιώνουν αἱ διάφοροι νοθείαι του ὅπως ή προσθήκη ξένων και χρησιμοποίησιν τῶν φύλλων, μίσχων, και ή προσφορά

* ΤΟ ΓΑΝΤΙ *

Ἀλήθεια! Ποτέ δὲ θά θελήσωμε να πετάξωμε τό γάντι, δηλαδή να θυμώσωμε και να μαλλώσωμε. Θά μείνωμε πάντα ἀγαπημένες και ἐνωμένες. Γιατί είπαμε και παραπάνω, ότι μόνο ή ἔνωσι φέρει τη δύναμη. Έμεις θέλωμε σήμερα να συμβουλευώμε πὸς θά φτιάσωμε ένα ζεστό και πρακτικὸ ζευγάρι γαντία.

Ἀρχίζουμε από τὸν καρπό, πιάνομε 66 πόντους σε τρεῖς βελόνες (ἀπό 22 σε κάθε μία), πλέκωμε 7 ἑκ. λάστιχο, κατόπιν πλέκωμε 1 ἑκ. σκέτο κάλτσα.

Περνοῦμε σε μία βελόνα 30 πόντους για την παλάμη και αφού τούς πλέξωμε ἀρχίζουμε να σχηματίζωμε τη βᾶσι του ἀντικειρος προσθέτοντας έναν πόντο (ἀνοιγμα), πλέκωμε δυὸ πόντους, προσθέτομε ἀκόμη ένα ἀνοιγμα. Τά δυὸ αὐτά ἀνοίγματα μαρκάρουμε με χρωματιστή κλωστή και ἐξακολουθοῦμε να πλέκωμε στρογγυλά ἐπαναλαμβάνοντας τ' ἀνοίγματα κάθε τρεῖς σειρές ἔως ὅτου σχηματισθοῦν 20 πόντοι μεταξύ τῶν ἀνοιγμάτων. Περνοῦμε τούς 20 πόντους σε μία βελόνα κι' ἀφού πλέξωμε ένα κύκλο και ξαναφθάσωμε πάλι στοὺς πόντους του δακτύλου προσθέτομε 4 νέους για τό μεταξύ του ἀντικειρος και του δεικτού διάστημα. Ἀφού ἐνώσωμε τούς πόντους αὐτούς με τούς πόντους του ἐπάνω μέρους του χεριοῦ πλέκωμε στρογγυλά 20 γραμμὲς για να φθάσωμε στὸ σῆμα δακτύλου. Όταν φθάσωμε σ' αὐτό τό σημείο ἀφίνομε την ἐργασία στίς βελόνες και πλέκωμε τό μεγάλο δακτύλο.

Περνάμε σε δυὸ βελόνες τούς πόντους πὸς ἔχουμε στη βελόνα προσθέτοντας και τούς μεταξύ του ἀντικειρος και του δεικτοῦ ὁπότε ἔχουμε ἐν ὅλῳ 24, πλέκωμε 30 γραμμὲς στρογγυλά και κλείνομε τὸν δακτύλο κατά τὸν ἑξῆς τρόπο. Στην ἀρχή της μίας γραμμῆς κάνουμε ένα κλείσιμο, την ἄλλη την πλέκωμε χωρίς κλείσιμο, την ἄλλη με κλείσιμο κλπ. ἔως ὅτου μάς μείνουν λίγοι πόντοι πὸς τούς περνᾶμε σε μία κλωστή την ὁποῖαν σφίγουμε για να κλείσῃ τό δακτύλο. Κατόπι

σχηματίζουμε τὸν δεικτὴ σηκώνοντας 9 πόντους από την παλάμη και 10 ἀπ' τό ἐπάνω μέρος του χεριοῦ προσθέτοντας και 4 για τό μεταξύ τῶν δακτύλων διάστημα (23 ἐν ὅλῳ) πλέκωμε 36 γραμμὲς και με τὸν τρόπο πὸς πλέξαμε τὸν ἀντικειρος.

Μέσος. Σηκώνουμε 9 ἀπ' την παλάμη προσθέτομε 4, παίνομε 9 ἀπ' τό πίσω μέρος του χεριοῦ και ἀκόμη 4 (ἐν ὅλῳ 26). Πλέκωμε 40 γραμμὲς και κλείνομε. Τό ἴδιο κάνουμε και για τό ὑπόλοιπο με 23 πόντους για τὸν παραμυσο και 32 γραμμὲς, για δὲ τὸν μικρὸ 18 πόντους και 26 σειρές.

Σημείωσις. Οι σειρές πὸς ἀναφέρονται για τὸ ὕψος τῶν δακτύλων, καλὸν είναι να μὴν τηροῦνται σύμφωνα με τις ὁδηγίες ἀκριδῶς (διότι ἀπάρχει διαφορά μεταξύ τῶν δακτύλων τῶν διαφόρων χεριῶν), ἀλλὰ να δοκιμάζονται σε κάθε δακτύλο.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπό : Μ. ΑΝ.

ἀπάνω σὲ τενωμένο χοντρὸ σκοινί, περπατοῦσε ἕνας ἀκροβάτης. Ἀπὸ ἀπόσταση σὲ ἀπόσταση τοῦ ἔκοθαν τὸ δρόμο κατὶ στεφάνια καμωμένα ἀπὸ μεγάλα χλωρὰ κλαδιά μυρτιάς. Ὁ ἀκροβάτης ἔπρεπε νὰ κυθῇ, νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ στεφάνι, κί' ἀφοῦ ἔκανε μιά τούμπα στὸν ἀέρα, νὰ ξανασταθῇ ὀρθὸς στὸ τενωμένο σκοινί καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ δρόμο του... Τὸ γύμνασμα ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνον κί' ὁ ἄνθρωπος ἦταν γλωμὸς πολὺ, μὰ ἡσυχος. Χαιροῦσε κάθε τόσο κί' ἕνα χαμόγελο ὅλο πίκρα καὶ περηφάνεια χάραζε τὰ χεῖλη του...

Τὸν ἴδιο ἀτέλειωτο ἀγῶνα ἔκανε τώρα κί' ὁ Γρηγόρης... Ἐκεῖ ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ θάλασσας. Σὰ μιά σάιτα ριγμένη στὸ σκοτεινὸ χάος περνοῦτε μέσα ἀπὸ τοὺς φλογεροὺς κύκλους, χωρὶς νὰ σταματήσῃ ποτέ... Ἐμπρός, πάντα ἔμπρός...

Μιά χαρὰ τρελλή τὸν συνεπῆρε, πρωτόφαντη, ποὺ δὲ χωροῦσε στὸ στήθος του... κί' ἤθελε νὰ ξεχυθῇ σὲ κραυγὲς ἀναρρες καὶ κλάματα. Ποιὸς τὸ πίστευε πῶς μέσα στὸν ἀγῶνα τοῦτο τὸν ἀτέλειωτο καὶ ποὺ φάνταζε ὁλότελα μάταιος — σ' αὐτὸ τὸ

παιχνίδι τοῦ θανάτου — κρυβόταν τέτοια ἀνείπωτη εὐδαιμονία;

Ἄλλο κύμα ἔσπασε μπροστὰ στὴν πρῶρα τοῦ δρόμου. Οἱ ἀφροὶ περιλούσανε τὸ Γρηγόρη... Ξύπνησε...

Εἶχε νυχτώσει ὁλότελα. Ἐπάνω στὸ ξυλόκαστρο ἕνα φανάρι κόκκινο σκορποῦσε τὸ ἀδύνατο φῶς του... καὶ μέσα σ' αὐτὸ ξεχωρίζαν μὲς τὰ λογῆς-λογῆς ναυτικά σῦνεργα καὶ κατὰ μαῦροι ἀκίνητοι ὄγκοι, οἱ βιγλάτορες.

Ἐκανε πολὺ ψύχρα. Βρεμένος καθὼς ἦταν ἔνοιωσε σὺνκρουα... «Πρέπει νὰ πλαγιάσω» σκέφτηκε...

Τοῦ εἶχαν δώσει μιά ἐξέγερση καμαρούλα στὸ διαμέρισμα τῶν ἀξιωματικῶν. Καθὼς περνοῦσε ἄκουσε δυὸ στρατιῶτες, δυὸ σιφωνάριους², ποὺ κουβέντιαζαν...

— ... τώρα στὴ βασιλεύουσα... καὶ πρὶν προφτάσω νὰ δοῦμε τοὺς δικούς μας, θὰ φύγουμε πάλι γιὰ τὴν Ἑφεσο... Ὑστερα περιπολία ποιὸς ξέρει σὲ ποιὲς θάλασσες...

— Ἡ δουλειά μας... αὕτῃ δὲν εἶναι ἡ δουλειά μας, σύντροφε; παρατήρησε ὁ ἄλλος... Ἡ ζωὴ εἶναι ἀγῶνας!

— Αὐτὸ τὸ λέει ὁ γέρος. Μὰ γιατί; Γιατί; Μπορεῖς νὰ μοῦ δώσης ἀπόκριση;

— Δὲν ξέρω... ρώτα τον νὰ σοῦ τὸ ἔξηγησῃ...

Ὁ Γρηγόρης κατάλαβε πῶς μιλοῦσαν γιὰ τὸν ναυτικὸ ποὺ κουβέντιαζε πρὶν μαζί του... Θυμήθηκε μάλιστα τὰ ἴδια του τὰ λόγια...

«Ὁ Θεὸς ἀγωνίζεται πάντα κοντὰ στὸ δίκαιο καὶ τὸν παρακινᾷ στὸν ἀγῶνα... γιατί ἀλλοιῶτικα τὰ παγανὰ θὰ παίρνανε τὴν ἐξουσία στὰ χέρια τους... ἡ ἀδικία θὰ φούντωνε στὸν κόσμον... καὶ θὰ κυλούσαμε πάλι στὸ χάος καὶ τὸ σκοτάδι... ἀπὸ κεῖ ποὺ βγήκαμε...».

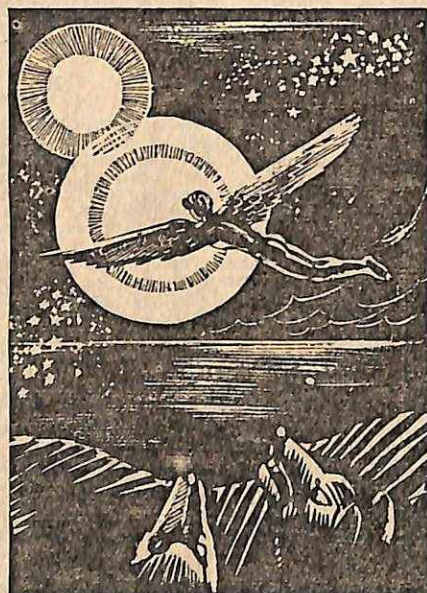
«Ἔτσι εἶναι... ἔτσι εἶναι δίχως ἄλλο» σκέφτηκε ὁ Γρηγόρης. «Μήπως καὶ τ' ὄνειρό μου τὸ ἴδιο νόημα δὲν εἶχε»;

Μονάχα ποὺ ἤθελε νὰ προσθέσῃ κατὶ...

«Μέσα στὸν ἀγῶνα τοῦτο βρίσκεται ἡ πιὸ μεγάλη, ἡ πιὸ ἀδολὴ χαρὰ».

ΤΕΛΟΣ

1. Ξυλόκαστρο = ξύλινος πύργος ἐπάνω στὰ πολεμικὰ καράβια.
2. Σιφωνάριοι = στρατιῶτες εἰδικοί γιὰ τὴν χρῆση τῶν σιφῶνων ἀπ' ὅπου ἔρριχναν τὸ ὕδρον πῦρ.

Τὸ φωτεινὸ σημάδι ἄρχισε νὰ μεγαλώνει.

Ἀπὸ τὸ μεταπροσεχὲς τεῦχος ἡ «Νεολαία» θ' ἀρχίσῃ τὴ δημοσίευσιν τοῦ νέου ἱστορικοῦ μυθιστορήματος

«ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ»

Τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ ἀναφέρεται σὲ μιά ἐποχὴ ἀπὸ τὴς λαμπρότερες τῆς μεσαιωνικῆς μας ἱστορίας καὶ στρέφεται κυρίως γύρω ἀπὸ τὴν περίφημη ἐκστρατεία τοῦ Νικηφόρου Φωκά κατὰ τῶν Σαρακηνῶν τῆς Κρήτης καὶ τῆς Κιλικίας. Τὰ ἱστορικὰ πρόσωπα καὶ τὰ γεγονότα εἶναι χαρακτηρισμένα καὶ ἐξακριβωμένα ἀπὸ τὴς πηγῆς, ἡ ἀπεικόνισις τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δημόσιου βίου ἀπόλυτα πιστὴ. Ἔτσι οἱ ἀναγνώσταί μας θὰ σχηματίσουν μιά σαφὴ ἰδέαν γιὰ τὴν περίοδο ἐκείνη τῆς Ἑθνικῆς μας ζωῆς, ποὺ εἶναι τόσο ταραγμένη καὶ σκοτεινὴ ὅσο ἡρώϊκῃ κί' ἐνδιαφέρουσα.

ΤΟΥ ΕΜΜ. ΛΥΚΟΥΔΗ

Ἦταν σ' ἕνα λιμάνι τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ἀπάνω στὴ ρουμελιώτικη ἀκτὴ, σὲ μιά σκάλα ὅπου ἀνάργεια καθεστίζονταν στὸ γιὰλὸ σὲ μιά γραμμὴ τὰ σπῆτια, κί' ἀγναντεύει ἀντικρὶ τὸ Μωριά, ποὺ στεφανώνουν ψηλὰ ἡ κορυφαὶ τῆς Ζεφύρας¹ θέλει πὲς πῶς ἦταν ἡ Βιρινίτσα, θέλει ἡ Ἰτιά.

Καμιὰν ἑκατοστὴ ὀργυαὶς ἀνοιχτὰ ἦταν ἀραγμένη μιά μπρατσέρα ὡμορφῇ, καινούργιο καραβάκι, ποὺ ὅτι λὲς κ' εἶχε ξεγλυστῆρῃ ἀπὸ τὰ σκαριά τοῦ Γαλαξειδίου.

Ἦταν ἔτοιμο νὰ τὰ πριμάρῃ. Τὸ πρᾶμα ἐφαίνονταν καθαρά. Γιατὶ καὶ ὁ φλόκος ἦταν ἀπλωμένος καὶ χωρία ἀπ' αὐτὸ ἰσάριζαν καὶ τὸ τουρκετίνιο καὶ τὴ μαίστρα.

Ἀξαφὰ βλέπω νὰ λύνουν τὴ φελοῦκα τοῦ ἀπὸ τὴν πρῶμν καὶ νὰ τὴν στένουν ἔξω. Ἐνας μονάχα ναύτης ἦταν στὸ πρυμνὸ κουπί τὸ μοναχό, στριφογυρίζοντας τὸ σὰν ἔλικα βαποριοῦ, καὶ στὴν κουπαστὴ μπροστὰ ὁλόρθο ἕνα μαῦρο καραβόσκυλο ποὺ οὐρλιάζε λυπητερά.

Ἀκοσάρε ἡ βάρκα στὴν ἀμμουδιά, μπρὸς στὰ μαγαζιά τοῦ γιὰλοῦ, καθαυτὸ μάλιστα μπροστὰ σὲ μιά σκιάδα, ποὺ εἶχαν στήναι μὲ πάλους ἀπάνω στὴ θάλασσα γιὰ νὰ πέρνουν ἐκεῖ μὲ τὸν μπάτη τὸν ἀργιλέ τους οἱ θεργακλῆδες. Κ' ἐκεῖ ποὺ ἀκοσάρε, βλέπω τὸ ναῦτῃ ν' ἀρπάξῃ τὸ μαῦρο σκυλί, ἔτσι σὰν τραγὶ ἀπὸ τὸ σέβρο καὶ ἀπὸ τὴ ράχι καὶ νὰ τὸ πετάξῃ μὲ δύναμι στὴν ξηρά. Κί' ὅτι τὸ πέταξε, λάμνοντας μὲ δυναταὶς πουπιαῖς, ἀνοίχτηκε ἀμέσως ἀρόδο καὶ τράβαγε μὲ βία κατὰ τὴ μπρατσέρα.

Μὰ τὸ σκυλί ἔρριχτηκε στὴ θάλασσα, κυνηγώντας τὴ βάρκα, καὶ κολλώντας οὐρλιάζοντας λυπητερά ἔλαμνε ὁ ναύτης μὲ τὸ μοναχό κουπί, καργάροντας ὅσο μπορούσε τὸ δρόμο τῆς βάρκας, μὰ τὸ σκυλί ἀπελπισμένο ἐχτύπαε ὅσο μπορούσε μὲ τὰ ποδάκια τὸ νερό καὶ τὸ φταςε τὸ φελοῦκι.

Τότε ὁ ναύτης μὲ ἄγριο θυμὸ σπῶνει τὸ κουπί καὶ χτυπᾷ τὸ ἄμιορ στὸ κεφάλι, λέγοντας: — Τὸ Θεὸ σου... ποὺ νόμισες πῶς θὰ γυρίσης πάλι στὸ καράβι.

Τότε οὐρλιάσε τὸ ἔρημο πλεῖο θλιβερά² θέλει ἀπὸ τὸν νόνο, θέλει ἀπὸ καὺμό. Δὲν γύρεψε ν' ἀκολουθήσῃ πλεῖα τὴ βάρκα, ἀλλὰ χαχλάκιζε μὲ τὰ ποδάκια τὰ νερά, χωρὶς σκοπὸ, χωρὶς νόημα, μόνε-μόνε ὅσο νὰ μὴ βουλιάξῃ.

Εἶδα τότε τὴ φελοῦκα νὰ ἀκοσάρε τὴ μπρατσέρα ὁ ναύτης τὴν ἔδεσε στὴν πρῶμν καὶ σαλτάρησε ἀπάνω. Καὶ ἡ μπρατσέρα ὅλο καὶ νὰ σαλπάρῃ. Ἐτρίξε ἡ ἀλυσίδα δυνατὰ, καὶ σὲ λίγο ἔπῃραν μέσα τὸ ἀγγουρέτο. Φυσοῦσε καλούτσικο μαίστραλι καὶ στὴ στιγμὴ ἔπῃραν τὰ πανιά³ καὶ φλόκος καὶ τουρκετίνιο καὶ μαίστρα. Κ' ἐχύθηκε σὰ χέλι ἀπάνω στὰ νερά ἡ μπρατσέρα ἀφίνοντας πίσω ἀπὸ τὴν πρῶμν χοχλάτο αὐλάκι, καὶ τραβώντας γοργὰ μὲ ρότα κατὰ τὸ Αἶγιο.

Τὸ σκυλί ὅλο καὶ οὐρλιάζε χτυπώντας μ' ἀπελπισία τὴ θάλασσα καὶ τραβώντας κατὰ τὸ πέλαγος. Ἀλλὰ ἐμάκρανε ὁλόενα γοργὰ ἡ μπρατσέρα καὶ στὸ τέλος ἀπελπίστηκε. — Ἐγύρισε τὸ κεφάλι κατὰ τὴ στεριά καὶ μὲ κόπο καὶ ἀγωνία ἔφτασε νὰ βγῇ καὶ νὰ πῆσῃ σὰν ψόφιο ἀπάνω στὴς τοῦφαις ἀπὸ τὸ φύκια, ὅπου εἶχε σωριάσει ὁ μπάτης, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ σκιάδα, εἶδος ἐξέδρας ποὺ σὰς εἶπα πῶς εἶχε στήσῃ μὲ παλούκια ἀπάνω στὸ νερό ὁ καμφετῆς ἀκουμπώντας τὴν στὸ μωράγιο.

Ὅταν ἔφτασε, ἐσηκώθηκε ὁλόρθο καὶ τεντώνοντας τὸ λαϊμό ὅλο καὶ οὐρλιάζε σπαραχτικά, ἀγναντεύοντας τὰ ἄσπρα λατίνια τῆς μπρατσέρας ποὺ χώνευαν θοὰ στὴν καταχνιά τοῦ πελάγου⁴ κ' ἐφοῦσκωνε κ' ἐμάζεψε, στὴ βαρεῖα τὸ ἀνασαίναι σὰ φουσέρι ἡ κοιλιὰ του καὶ τουρτούριζε παγωμένο, ἐνῶ ἐστράγγιζε ἀπὸ πάνω του τὸ ἄρμυρὸ νερό.

Τὸ ἔβλεπα ἐκεῖ τρεῖς μέραις καθισμένο πάντα στ' ἀκρογιάλι νὰ ἀγναντεύῃ τὸ πέλαγο. Δὲν ἐσάλευε ἀπὸ κεί. — Τοῦ πῆγαινα ἀπὸ κάτω ἀπὸ κείνη τὴν ἐξέδρα τοῦ γιὰλοῦ ψωμί, κόκκαλα, μὰ τοῦ κάκου. Δὲν ἐννοοῦσε οὔτε νὰ

μυρίσῃ τροφὴ. Κί' ὅλο κ' ἐσοῦρωνε κ' ἐπερδοκλάνωνταν ἀπὸ τὴν ἀδυναμία τὰ πόδια του, ὅταν ἤτοῦσε νὰ κινηθῇ, σὰν νὰ εἶχε ποδόλυσσα⁵ καὶ τὰ παγίδια τοῦ ἐμετριόντουσαν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ πετοῖ του.

Τὰ παιδιά τοῦ ἔκαναν μαρτύρια, γιατί δὲν εἶχε ἀφέντῃ ἦταν, ἔλεγαν, σκυλὶ τοῦ δρόμου⁶ βροχὴ ἔπεφταν ἀπάνω του οἱ πέτρες⁷ τὸ κούτσαναν κί' ὅλα γιὰ καλὰ. Ἀλλ' αὐτὸ, πρᾶγμα παράξενο, δὲν ἐννοοῦσε νὰ φύγῃ. Ἐκεῖ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴς σανίδες τῆς σκιάδας, πάντα ἐκεῖ. Τί ξέρεις; τοῦ ἐφαίνονταν ἴσως πῶς ἦταν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν κουπαστὴ τῆς μπρατσέρας του, τοῦ σπιτιοῦ του. Καὶ ὅμως τοῦ ἔκαναν τόσα τὰ παιδιά, ὅπου κ' ἐγὼ ἀπορῶ πῶς δὲν τὸ εἶχαν τελειωμένο.

Μιά μέρα, ἀφοῦ τὸ χάιδεψα πολὺ, τοῦ ἔδεσα τὸ λαϊμό μὲ ἕνα μαντῆλι καὶ ἐζήτησα νὰ τὸ πάρω μαζί μου στὸ σπῆτι ποὺ εἶχα στὸ γιὰλὸ κοντὰ. Μὲ ἀκολούθησε χωρὶς ἀντίστασις κουνώντας τὴν οὐρά του. Ἄμα ἔφθασα στὸ σπῆτι τὸ ἔλυσα καὶ τὸ ἐχάιδεψα πολὺ. Μὲ τήραγε μὲ τὰ τίμια μάτια τοῦ σκυλιοῦ, ὅλο εὐγνωμοσύνη καὶ συμπάθεια, μάτια ποὺ ἂν καὶ ζῶο ἐξαργαρίζονταν ἀπάνω τους ὅλος ὁ βαθὺς καὺμός ποὺ τοῦ σπάραζε τὴν ψυχὴ καὶ γλύφοντας μου τὰ χέρια ἔφυγε ἀργὰ-ἀργὰ. Σὲ λίγο ἐγύρισε τὸ κεφάλι καὶ κουνώντας τὴν οὐρά μ' ἐκύτταξε πάλι μὲ τὰ πονεμένα μάτια του καὶ ἐτράβηξε. Τὸ ἔνοιωσα τὸ δυστυχισμένο. Δὲν ἤθελε νὰ τὸ παρεξηγήσω. Ἀλλὰ ἦταν τὸ στόμα του, ἀλλὰ ἐκείνη ἡ θλιβερά ματιά μου φάνηκε πῶς μοῦ ἔλεγε: Μὴ μὲ πάρης γιὰ ἀχάριστο⁸ ἀλλὰ θέλω ἐκεῖ ἀπὸ κάτω ποὺ μοιάζει τόσο τὸ καράβι μου νὰ ξεψυχήσω, ἐκεῖ ἀγναντεύοντας τὸ πέλαγος καὶ ρουφώντας τὴν ἀρμύρα ποὺ φέρνει ὁ μπάτης.

Καὶ ὅμως πόσο τοῦ αὖξαινε τὰ μαρτύρια τοῦ αὐτοῦ ὁ μπάτης! Ἐκεῖ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ μωράγιο ποῦρε κρυφθῇ, ὅταν ἦτανε ρήχη, μὲ τραβηγμένα τὰ νερά, ἀφινε πιθαμαῖς τόπο ἡ θάλασσα καὶ μαζεῦοντανε κουλουριασμένο ἀπάνω στὰ μουσκεμένα φύκια. Ἀλλὰ ὅταν ἔπερνε μπάτης, ἡ θάλασσα ἔφτανε τὸν τοῖχο τοῦ μωράγιου καὶ τὸ ἐσκέπαζε ὀρθὸ ὡς τὴν κοιλιὰ.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο δὲν τὸ ἐκονοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ κάτω. Μονάχα, ὅταν ἄκουε τὴν ἀλυσίδα τοῦ ἀγκουρέτου κανενὸς καϊκιῦ ποὺ ἄραζε, ἐσηκωνόνταν, ἔβγαينه ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ τρύπα τοῦ καὶ ἀγνάντων μὲ πετριάς, γιατί εἶχε ὅλα τὰ σημάδια τῆς λύσσας τὸ παλῆσκυλο⁹ τὰ γουθιασμένα μάτια τοῦ ἐγυάλιζαν, χωρία ποὺ εἶχε πάντα τὴν οὐρά του ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ σκέλια.

Στὸ τέλος ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν τὰ μαγαζιά στὸ γιὰλὸ ἀποφάσισαν νὰ τοῦ δέσουν μιά πέτρα νὰ τὸ φουντάρουν ἀπὸ τὴν ἀκρία τῆς ἐυλένιας σκάλας τοῦ λιμανιοῦ, γιατί οὐρλιάζε πολὺ τὴ νύχτα καὶ θὰ ἔπερνε κανένα ὁ χάρος μὲ τὴ γρουσουζιά του. Εἶδα κί' ἔπαθα νὰ τοῦς ἀλλάξω τὴ γνώμη μὲ πολλὰ παρακάλια¹⁰ τοῦς ἔλεγα πῶς ἔκλειγε ἀπὸ

Τότε ὁ ναύτης μὲ θυμὸ χτυπᾷ μὲ τὸ κουπί τὸ σκυλί.

τὸν καὺμό τῆς ἐρημίας του, μὰ ποῦ ν' ἀκούσουν. Ἐκεῖνο ποὺ τοῦς ἠσύχασε ἦταν ὅταν τοῦς εἶπα, πῶς αὐτὸ τὸ σκυλί δὲ τρώει τίποτα καὶ σὲ δυὸ μέραις τὸ πολὺ θὰ ψοφήσῃ μοναχό του.

Τὴν περασμένη εἶχε ἔρθει μιά γαλαξειδιώτικη γολέτα καὶ τὸ ξημέρωμα κοντὰ τρεῖς ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ἔρριχναν μὲ τὴ βάρκα τῆς τὰ παραγάδια γιὰ νὰ τὰ σηκώσω μὲ τὴν ἄλμπα.

Είχαμε άνοιχτεί αρκετά μακριά και όμως εκεί που έκυαλάριζα, το στεριανό τ' άγέρι που έβγαιναν την ώρα εκείνη οι ξέριαι, μου έφερνε άδύνατο ξεψυχισμένο του σκύλου το ούρλιασμα.

Σε λίγο, αν κ' επέσαμε πολύ πλειό γιαλό δεν τ' άκουγα πλειά.—Θά ήτον άπάνω κάτω ή ώρα που επρόβαλε εκεί από τα βουνά της Δεσφοίνας ο αύγερινός.

Δεν το θυμήθηκα πλειά το σκυλί και ψάρευα, όσο που βγήκεν ο ήλιος. Όταν στο τέλος επήραμε άπάνω και τα παραγάδια έτραβήξαμε κατά το γιαλό.

Εκεί στην άμμουδιά άκρη-άκρη, ήταν ξαπλωμένο το σκυλί, σαν καθιστό, όπως ζωγραφίζουν τις Σφίγγες, με τα πόδια μπρός, με το λαϊμό τετωμένο, άγναντεύοντας το πέλαγος.

Άλλά ήταν νεκρό. Σθσημένα, γουρλωμένα τα όρθά-νοιχτα μάτια του, ξυλιασμένο το κορμί του.

Τότε το μικρό ναυτόπουλο, που μου κρατούσε τα κου-πιά:

—Μπᾶ, εἶπε, ο κουτσάφτης. Το κακόμοιρο το σκυλί! —Το εἶπαν και τῶκαμαν οι άπονοι.

Πολύ βαθειά συμπάθεια για το ναυτόπουλο με έκαμαν νά αἰσθανθῶ τά πονετικά του λόγια για το δυστυχισμένο ζῷο.

—Το γνωρίζεις, παιδί μου, αυτό το σκυλί;

—Άμ δεν το γνωρίζω. Είναι ο κουτσάφτης από πα-τριώτικο καράβι, απ' τη μπρατσέρα του Νικολού του Σταμά. Εἶχαν πῆ πῶς θά το διώξουν και το 'διώξαν.

—Και γιατί το 'διώξαν παιδί μου;

—Νά, δεν ήταν διόλου κακό. Όσα κι' αν τούκαναν, και ξύλο και δέσιμο σφιχτό, για νά άγριέψη, αυτό τίποτα. Ένα καραβόσκυλο, ξέρεις κύριε, πρέπει νά είναι άγριο, κακό, νά γαυγίζει δυνατά και νά δείχνει πάντα τά δόντια. Αυτό ήταν γεννημένο ήμερο και καλό' όσοι κι' αν έξύγω-ναν στο καράβι τούς κουνοῦσε την ούρά του. Δεν έλό-γιαζε κανέναν για κλέφτη, δεν έθαζε με το νοῦ του κα-κόν άνθρωπο.

Κι' εἰγώ, ὡς εκείνη τη στιγμή, είχα τη γελασμένη ιδέα ὅτι μονάχα ανθρώπους σῆνει και βουλιάζει σ' αυτό τόν κόσμον ή καλωσύνη.

Εμμ. Σ. Λυκούδης

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΣΠΑΡΤΙΑΤΩΝ

Α'. ΚΑΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΔΩΡΙΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Θά ξεετάσουμε σέ μιά σειρά σημει-ωμάτων μας την Ιστορία και τόν ὀρ-γανισμό της άρχαιότερης στρατιωτικά ὀργανωμένης πολιτείας του Κόσμου, της Σπάρτης. Σήμερα, ὅποτε το έσω-τερικό κυβερνητικό σύστημα της Λα-κωνικής πολιτείας μελετάται σ' ὄλο τόν κόσμο απ' ὄλες τις πλευρές του και άναγνωρίζεται ή αξία του, δεν θά ήταν άσκοπο νά ρίξωμε ἔστω και μιά σύντομη ματιά στην πειθαρχημένη ὀρ-γάνωσι της Σπαρτιατικής πολιτείας.

Όπως ξέρομε, οι Έλληνες, όσο και ὄλοι οι εὐρωπαϊκοί λαοί, ἤλθαν στην Κεντρική Εὐρώπη από την Άσία. Από την Κεντρική Εὐρώπη, ὅσοι λαοί είχαν περῖπου την ἴδια γλῶσσα, χωρίστηκαν από την μεγάλη μάζα τῶν Ἰνδοευρωπαϊῶν και ἀκολούθησαν ξε-χωριστούς δρόμους. Έτσι ένας μεγά-λος τέτοιος μεταναστευτικός κλάδος ἔφτασε στη Μακεδονία, ὅπου ἤσυχος και ἀνενόχλητος ἔφτασε τις κατοικίες του στην εὐφορη μακεδονική πεδιάδα καλλιεργώντας τη γῆ. Αφού πέρασαν μερικές ἑκατονταετηρίδες, κατά τη δι-άρκεια τῶν ὁποίων ἔσχηματίστηκαν ὁ-κὴμη συγγενέστερες ὁμάδες λαῶν, οι φυλές, ἔχομε νέα ἑξόρμησι τῶν ανθρώ-πινων κοπαδιῶν πρὸς την κυρίως Ἑλ-λάδα. Αὐτή τη φορά ή κάθοδος γίνε-ται κατά φυλές. Πρῶτοι, ὑπακούοντας εἴτε στην πίεσι ἄλλων λαῶν, εἴτε για το λόγο της κακής συγκομιδῆς, ή κι' ἄκόμα για ρωμαντικούς λόγους, κατε-θαίνον στην κυρίως Ἑλλάδα οι Ἰω-νες και οι Ἀχαιοί. Η πορεία και οι ἑγκαταστάσεις τῶν δύο πρωτοελληνι-κῶν φύλων ἔγινε τόν ἴδιο πᾶνω - κάτω καιρό. Τόν 11ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ ἀρ-χίζει ή κάθοδος του τρίτου μεγάλου ἑλληνικοῦ φύλου, τῶν Δωριέων. Οι Δωριεῖς, πιεζόμενοι από τα βρεινά απ' τούς Ἰλλυριοῦς, προγόνους τῶν σημερινῶν Ἀλβανῶν, παίρνουν τόν δρόμο πρὸς τόν Νότο. Από μερικά ὀ-νόματα ἀρχαίων τόπων, που τά ξέρο-με σήμερα, μπορούμε πᾶνω - κάτω νά ὀπολογίσωμε τόν δρόμο που πέρασαν και τά σημεία που στάθηκαν, για νά φτάσουν ὡς το Ταῖναρο. Τέτοια σημεία εἶναι ή Δωρίς, μεταξύ Οἴτης και Παρνασσού, τέσσαρα ἀρχαία Δωρικά

χωριουδάκια με το ὄνομα Βιὸς ή Βοιῶν, ή Πίνδος κλπ. Αφού πέρα-σαν την Στερεά Ἑλλάδα, μπήκαν στην Πελοπόννησο, ἀκολουθώντας δε την ἀ-νατολική παραλία (εἴτε στεριά εἴτε θά-λασσα), φθάνουν στη Λακωνική. Εκεί βρήκαν ἑγκαταστημένους Ἀχαιοῦς, είχαν ἱδρύσει μάλιστα και ἀξιόλογη πρωτεύουσα, τὰς Ἀμύκλας, και λάτρευαν τόν προελληνικό θεό Ὑά-κινθο. Οι Δωριεῖς, φύλο μαχητικό, κατὰστροφαν με μαχαίρι και φωτιά τόν Ἀχαικό πολιτισμό και ἑγκαταστά-θηκαν στη βορεινή λοφοσειρά της πε-διάδος του ποταμοῦ Εὐρώτα, ὅπου ή σημερινή Σπάρτη. Από τούς Ἀχαιοῦς δεν κρατοῦν τίποτε. Ἐκτοπίζουν κάθε εἶδος ἀχαικού πολιτισμοῦ, ἄκόμα και τόν θεό τους, τόν Ὑάκινθο, τόν ταυτί-ζουν με τόν δωρικό θεό Ἀπόλ-λωνα.

Μόλις ἑγκαταστάθηκαν στη νέα χῶ-ρα, ή πρώτη τους δουλειά ήταν νά μοιράσουν τη γῆ σέ ἴσα μέρη (ἰσοδυ-νάμους κλήρους), ἀφίνοντας τά καλύ-τερα κομμάτια για τά ἱερά τῶν θεῶν και για τούς βασιλεῖς. Την γῆ του δεν μπορούσε κανείς νά την πουλήση ὅυτε νά την μεταβιβάση σ' ἄλλον, για το λόγο ὅτι ὄλοι οι Δωριεῖς ἔπρεπε νά ἔχουν τά ἴδια δικαιώματα και την ἴδια περιουσία. Ἐπίσης σέ περίπτωσι θανάτου του γαιοκτήμονος, τη γῆ κληρονομοῦσε μόνο ο πρωτότοκος γιός του. Αὐτός εἶχε την διεύθυνσι της πατρικής περιουσίας και της οἰκο-γενείας. Όλοι, ἀδελφία, παιδιά, μητέ-ρα, ὑπάκουαν τυφλά σ' αὐτόν.

Η πρώτη ἑγκατάστασι τῶν Δωριέων στη Λακωνική γῆ ἔγινε κατά μικρά χωριουδάκια. Ο Όμηρος μᾶς ἀναφέ-ρει ἑννέα τέτοια χωριά στους λόφους και στίς πεδιάδες. Τα ὀρεινά δυσφύ-λακτα μέρη παραχωρήθηκαν στους νι-κημένους παλαιούς κατοίκους της Λα-κωνικής, τούς Ἀχαιοῦς, για το λόγο ὅτι οι Δωριεῖς δεν είχαν την διάθεσι νά σκαρφαλῶνουν ὡς εκεί. Τα χωριά τῶν Δωριέων ἦσαν ἐντελῶς πρόχειρα και ἀνοχύρωτα. Σε περίπτωσι ἔχθρι-κής ἐπιθέσεως μπορούσαν, χωρίς πολ-λές ζημιές, νά βάζουν φωτιά στίς κα-τοικίες τους και νά φεύγουν. Ἀντίθε-

τα με τούς Δωριεῖς, οι παλαιοί κάτοι-κοι Ἀχαιοί είχαν τις πόλεις τους προ-φυλαγμένες με τείχη, οι Δωριεῖς ὁμως τά γκρέμισαν φοβούμενοι κινήματα ἑ-παναστατικά ἐκ μέρους τῶν Ἀχαιῶν.

Μετά την μόνιμη ἑγκατάστασι τους στη νέα χῶρα, βέβαια ή πρώτη τους δουλειά ήταν νά καλλιεργήσουν την γῆ. Το σιτάρι κάθε χωραφιῶ ἑμοιρά-ζετο μεταξύ της οἰκογενείας του κυ-ρίου και τῶν δούλων του. Ἐκτός από το σιτάρι ἑμοιράζοντο και το λάδι, το τυρί, τά σῦκα και το κρασί. Όταν πέρασαν μερικά χρόνια και οι Δω-ριεῖς ἔγινωρίσαν τόν τόπο, ἤλθαν σέ ἐπικοινωνία με τούς περιοίκους (δηλαδή τούς Ἀχαιοῦς, που μετά την πανωλεθρία τους ἑγκαταστάθηκαν ὁδν δούλοι γύρω-γύρω από την λακω-νική γῆ), στους ὁποίους είχαν ἐπιτρέ-ψει νά ἀσχολοῦνται με διάφορες τέ-χνες, που ήταν σ' αὐτές πολύ ἐπιτή-δευτοι. Έτσι οι περιοικοι καταγίνουν-ταν με την κεραμευτική, ὀφαντουργι-κή, ξυλουργική κλπ., ἐνῶ οι Δωριεῖς δεν ἔκαναν ἀπολύτως καμιά ἑργα-σία, ἐκτός βέβαια από το νά φροντί-ζουν για τά χωράφια τους, που κι' αὐ-τά οὐσιαστικά τά καλλιεργοῦσαν ὡ-παλαιοί κάτοικοι της χῶρας, που μετά την κατάρτησι είχαν γίνει δούλοι τῶν Δωριέων με το ὄνομα εἰλωτες.

Έν τῷ μεταξύ ή ὀργάνωσι τῶν 9 χωριῶν, που ἀπετέλεσαν ἀργότερα τη Σπάρτη, προχωροῦσε γοργά. Τά ἑν-νέα χωριά γίνονται ἀργότερα πέντε, και κατά τά μέσα του 8ου αἰῶνος π. Χ. ο μέγας πολιτικός της Σπάρτης, ο Λυκούργος, κατορθώνει νά συνενῶ-ση σέ μιά πόλι τά διεσπαρμένα χωριά, με κοινούς νόμους, με κοινό πολίτευ-μα και με κοινή ἄμυνα ἐναντίον τῶν ἐπιδρομῶν. Μαζί με τη νέα αὐτή κα-τάστασι ἐπιβάλλεται από το Λυκούρ-γο και νέα διαίρεσι τῶν Δωριέων σέ πέντε φυλές, καταργουμένης της πα-λαιᾶς διαίρεσεως σέ τρεῖς φυλές. Η νέα διαίρεσι κατήργησε τις παλιές ἀρ-χοντικές οἰκογένειες και ἰσοπέδωσε τις κοινωνικές διαφορές που ὕπῃρχαν μεταξύ τῶν Δωριέων.

Β.

Από τούς άγῶνας της Περιφερειακής Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Δράμας ἐπὶ τη ἐπετείῳ της ἱδρύσεως της Ε. Ο. Ν.

Όμάς Σκαπανέων και Σκαπανισσῶν Ε. Ο. Ν. Πύργου Ἡλείας.

1. Ο Περιφ. Διοίκ. Μεσσηνίας συνομιλεί με έναν μικρόν Σκαπανέα της Ε.Ο.Ν. Κορώνης.
2. Φαλαγγίτσα της 70 Φάλαγγος "Αργούς" μετά την περισυλλογήν πορτοκαλιών και άλλων δώρων διά τούς "Ακρίτας" μας.
3. Παρέλασις ἐν Κορώνῃ.
4. Φαλαγγίται καὶ Σκαπανεῖς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Παιωνίας.
5. Τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Ε.Ο.Ν. Μεσσηνίας.
6. Ἡ Ε.Ο.Ν. Μυλοποτάμου Κυθήρων κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς σποράς.

Φαλαγγίται και Σκαπανείς του Ι Τάγματος της 246ης Φάλαγγος Προσωπικής καλλιέργειας Εκτασιν παραχωρηθείσαν εις την Ε. Ο. Ν.

Σκαπανίκια Υποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Δράμας σε μία παρέλασι τους.

Όλες οι μορφές, όλες οι εκδηλώσεις του Ελληνικού πνεύματος, οι ιστορικοί θεσμοί του (θρησκεία, πολιτεύμα και τέχνη) έχουν βαθιά τις ρίζες τους χωμένες στο υπέδαφος του Μύθου και απ' αυτόν αντλούν την ηθική τους υπόσταση. Από τον μύθο δανείζεται η τέχνη τα μεγαλειώδη και απαρσιμύλλα πρότυπα της. Από το μύθο η ποίηση, και μάλιστα το έπος, διαλέγει τους ήρωές της, και η θεατρική τέχνη τις τραγικές της μορφές.

Γι' αυτό λοιπόν δεν θα ήταν άσκοπο για μας τους νέους, που ενδιαφερόμαστε πραγματικά για την ιστορία του Έθνους μας, να ρίξουμε έστω και μία φευγαλέα ματιά στο λαμπρό και καταπληκτικό οικοδόμημα της φαντασίας των προγόνων μας, στην Ελληνική μυθολογία...

Α'.

Οι πρώτες μορφές της Δημιουργίας κατά την Ελληνική Μυθολογία είναι το Χάος, η Γαία, τα Τάρταρα και ο Έρωτας.

«Ήτοι μὲν πρώτιστα χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα Γαῖα εὐρύστερνος, πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἀθανάτων...» (Θεογονία, Ήσιόδου).

Οι άόριστες αυτές μορφές είναι αὐτογέννητες και αὐτόνομες. Δεν ἐγεννήθηκαν δηλαδή ή μία από την άλλη, αλλά μονάχα χρονική Ιεραρχία τις χωρίζει...

Πρώτιστα Χάος γένετ'...

Η υπόστασις του Χάους είναι τόσο ακαθόριστη και άφηρημένη, που μπορούμε να την ονομάσουμε αδελφή της άνυπαρξίας. Δεν έχει τίποτε το συγκεκριμένο ούτε σε μορφή, ούτε σε περιεχόμενο. Είναι όμως ένα θετικό δεδομένο και αποτελεί ένα σημαντικό βήμα, γιατί ή οντότης του συμβολίζει τον εὐρύ και άκαταμέτρητο «χώρο», μέσα στον οποίο θα λάβη μορφή και έκτασι ό όρατός κόσμος...

Μετά το Χάος, κατά την χρονική τάξι του μύθου της Δημιουργίας, παρουσιάζονται ή Γαία και ό Τάρταρος.

Η Γαία κατώρθωσε να σμίξη τις σκορπισμένες μέσα στο άρχικό σκοτάδι κοσμικές δυνάμεις, να συγκεντρώση τά μόρια της ύλης, και να γίνη άργότερα το «πάντων αθανάτων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεῖ», ή στέρεη δηλαδή και παντοτινή ἔδρα των αθανάτων Θεών... Δεν ἔλαβε όμως άκόμη τό σχήμα της γήινης σφαίρας, δεν ἔλαβε άκόμη την φυσική διαμόρφωσι της γῆς, όπως παρουσιάστηκε στα μάτια των πρώτων ανθρώπων, με τά ἔαση, τά βουνά και τά ποτάμια της... Η Γαία δεν σημαίνει λοιπόν την γῆ, αλλά παριστάνει την κοσμογονική δύναμι της άμορφης και άκατέργαστης ύλης, στην περίοδο της διαπλάσεώς της.

Ο Τάρταρος ή τά Τάρταρα είναι ένας ζοφερός και άκατονόμαστος τόπος. Η περιγραφή του θα γίνη άργότερα, όταν θα κατεβούμε στο γειτονικό του βασίλειο, στο βασίλειο του Άδη, που έχει κοινά σύνορα μαζί του και κοινή δικαιοσύνη... Από τώρα, μπορούμε να πούμε μόνο πως ό Τάρ-

ταρος είναι ή χώρα που ἐκληρονόμησε τό προαιώνιο σκοτάδι... Σ' αυτόν ή νύχτα, τρισυπόστατη, ἐμποδίζει τις άκτίνες του φωτός να περάσουν τό τριπλό χάλκινο τείχος που τον περιζώνει...

Τριπλή άναστρη νύχτα. Τριπλό χάλκινο τείχος, κι' δλόγυρά του κι' άλλος άκόμη φραγμός... ό αδιάβατος Πυριφλεγέθων!... Ό ποταμός με τά φλογερά κι' αίματωμένα ρεῖθρα, που πλουτίζονται κι' αυξάνουν από τους στεναγμούς των νεκρών...

Τέτοιος ήταν ό Τάρταρος... Σάν πρωταρχική όμως μορφή, άν και παρουσιάζεται Ισοδύναμος πρὸς την Γαία και τό Χάος, είναι πολύ κατώτερος σε δημιουργική Ικανότητα. Γιατί, ενώ ή Γαία και τό Χάος είναι συμβολισμοί δυνάμεων δημιουργικών και κοσμογονικών στοιχείων, ό Τάρταρος είναι μονάχα ή προσωποποίηση ενός νεκρικού τόπου... Μιάς χώρας που θα γίνη τό φρικαλέο δεσμωτήριο του Άδη. Όπως κι' άν είναι, στη «Θεογονία» του Ήσιόδου, την όποιαν ακολουθούμε τη στιγμή αυτή, καθώς και στα περισσότερα μυθολογικά κείμενα των άρχαίων μυθογράφων, και οι τρεις αυτές υποστάσεις παρουσιάζονται Ισοδύναμες και αὐτόνομες...

Χάος λοιπόν, Γαία, Τάρταρα. Νά τά τρία πρωταρχικά στοιχεία, οι τρεις άρχέγονες δυνάμεις... Αυτογέννητες, ανεξάρτητες, άκονώνητες μεταξύ τους, αλλά προσωρισμένες και οι τρεις να συντελέσουν στην Δημιουργία, στον τελειότερο σχηματισμό του Κόσμου...

Γι' αυτήν όμως την τελειοποίηση οι τρεις άκονώνητες δυνάμεις δεν είναι ικανές μονάχες τους... Είναι δυνάμεις τεράστιες, άκαταμέτρητες, μά με σκληρωμένη την δημιουργική τους Ικανότητα. Πρέπει κάποια άλλη δύναμι να χειραγωγήση την τυφή και ακατάβλητη όρμή τους, και να την οδηγήση στην όμαλή κοίτη της Γονιμότητας... Η δύναμι αυτή είναι τό τέταρτο κοσμογονικό στοιχείο: Ό Έρωτας... Αυτός θα αναλάβη με τά τρία προηγούμενα τό έργο της Δημιουργίας στον φωτεινό διάκοσμο του Σύμπαντος.

Ο κοσμογονικός αυτός Έρωτας δεν έχει καμιά άπολύτως σχέση με τον μικρό Θεό Έρωτα, που παριστάνεται φαιδρός και άκτινοβόλος, με όλόχρυσες φτερούγες και πύρινα βέλη. Ό χαριτωμένος αυτός άγγελος, τό πολυφημισμένο παιδί της Αφροδίτης και το Άρη, είναι πολύ μεταγενέστερη ἐπινόησι της Έλληνικής φαντασίας, και συμβολίζει τον ανθρώπινο Έρωτα. Ενώ αντίθετως ό Έρωτας της Δημιουργίας, ό μακρινός άδελφός του Χάους και της Γαίας, είναι μονάχα ή άλληγορική απεικόνισι της έλκτικής δυνάμεως της φύσεως, που ένώνει τά στοιχεία μεταξύ τους, που γονιμο-

ποιεί την ύλη και δημιουργεί...

Χάρης σ' αυτόν τό Χάος γεννά τό Έρεθος και την «μέλαινα» Νύχτα, τό υπόγειο δηλαδή και τό επίγειο σκοτάδι... Η Νύχτα πάλι γεννά τον Αιθέρα, τό άστρικό φῶς των ύψηλοτέρων κόσμων, και την Ήμέρα, τό φῶς της γήινης ατμοσφαιρας...

Με τη μυστική του επίδρασι και τη μαγική παρουσία του γονιμοποιείται ή Γαία και γεννά τον άστερόεντα Ουρανόν, που την άγκαλιάζει και την σκεπάζει δλόκληρη. Έγστερα γεννά τά Βουνά, τά υπερήφανα παιδιά της, και τέλος την βαθεία εκείνην ἄβυσσος, όπου θα χυθή ή άφρισμένη θάλασσα...

Από τό σημείο αυτό και πέρα όλο και νέες γεννήσεις θα συναντούμε... Από τό δῶ και πρὸς ή Δημιουργία θα ἐξελιχθή και ό κόσμος θα τελειοποιήται, όχι όπως στην Παλαιά Διαθήκη με τη θέλησι ενός υπερτάτου Θεού, αλλά με την έπιρροή και τη φροντίδα του Έρωτα...

Με την μεσολάδησι λοιπόν και πάλι του Έρωτα ό Ουρανός δεν θ' άργήση να ένωθή με την ευρύστερνη Γαία... Και ή ένωσι αυτή θα γίνη ή πηγή της παγκόσμιας ζωής, και θα φέρη στο φῶς ένα πλήθος νέων μορφών.

Κ. Βέρριοις

Ο μαγικός αριθμός

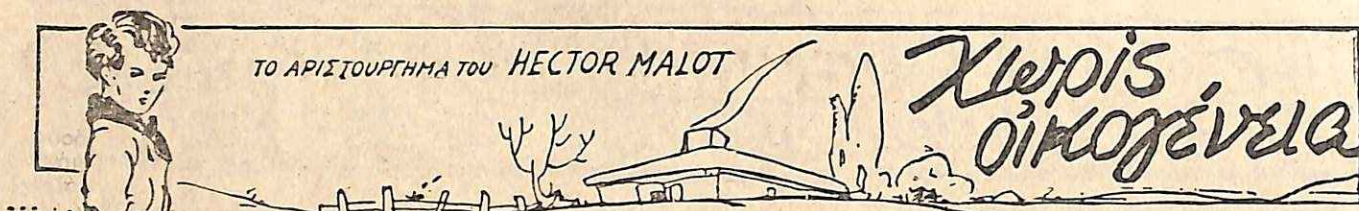
Τώρα τον χειμώνα γίνονται πολύ συχνά οικογενειακές συγκεντρώσεις, οι όποια όμως καταντούν πολύ άνιστοι όταν δεν υπάρχει κάποιος που να προκαλή την γενική ευθυμία. Σε τέτοιες περιστάσεις μπορείτε να κάμετε τό έξης εξυπνότατο παιχνίδι, και να προκαλέσετε τον θαυμασμό των άλλων. Πλησιάζετε ένα κύριον ή μίαν κυρίαν και λέτε:

— Δεν θέλω να φανῶ άδίσκριτος, αλλά θα λάβετε την καλωσύνην να γράψετε εις ένα χαρτάκι, χωρίς εγώ να τάς βλέπω, τάς απαντήσεις εις τά έξης ερωτήματα: Ποίον είναι τό έτος της γεννήσεώς σας; Από πόσων ετών είσθε παντρεμένος; Πόσων ετών είσθε; Ποίον έτος έτελέσθη ό γάμος σας; Αθροίσατε τώρα τους τέσσαρας αυτούς αριθμούς, τους όποιους εγώ δεν γνωρίζω. Τό άθροισμα όμως είναι 3880!

Ο συνομιλητής σας θα μείνη βέβαια κατάπληκτος, άπορών πως γνωρίζετε όλες αυτές τις λεπτομέρειας της ζωής του. Εις την πραγματικότητα όμως σας δεν γνωρίζετε τίποτε, διότι δι' όλους τό άθροισμα είναι πάντοτε τό ίδιον: 3880, οιοδήποτε και άν είναι ή ηλικία του ή τό έτος που έτελεσε τον γάμον του.

Αν ό συνομιλητής σας είναι άνύπανδρος, ήμπορεί να βάλη ένα φανταστικόν αριθμόν. Και άν κανείς θέλη να κρύψη την ηλικίαν του ήμπορεί να τό κάμη χωρίς να μεταβληθῇ καθόλου τό άθροισμα, τό όποιον θα είναι πάντοτε 3880.

Εάν θέλετε, ήμπορείτε να συνεχίσετε τό παιχνίδι ως έξης: Ερωτάτε τους παριστάμενους άν γνωρίζη κανείς να εξήγηση τό φαινόμενον, πράγμα που είναι πολύ εύκολον για ένα μαθηματικόν. Είναι προφανές ότι τό έτος της γεννήσεως και ή ηλικία δίδουν ως άθροισμα τό τρέχον έτος. Τό ίδιον συμβαίνει με τό έτος του γάμου και τά έτη που έπέρασαν από τότε. Εάν λοιπόν προσθέσωμεν τους τέσσαρας αριθμούς, έχομεν τό διπλάσιον του 1940, δηλαδή τον αριθμόν 3880. Διὰ τό προσέχες έτος ή άθροισις θα είναι 3882, διὰ τό 1942 θα είναι 3884 και ούτω καθ' έξής.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΗΕCΤΟΡ ΜΑΙΟΤ

Χειρίς Οικογένεια

(Συνέχεια
έκ του προηγούμενου)

Με τις πρώτες νό-
τες, η αγελάδα μας
σηκώσε το κεφάλι· έ-
πειτα άεαφνα, πριν
προφθάσω να ριχθώ

και ν' άρπάξω το σχοινό από τα κέρατά της,
μάς έφυγε με καλπασμό.

Άμέσως την πήραμε καταπόδι, τρέγοντας
και μες μ' όλη τη δύναμη και φωνάζοντας
της. Είπα και τού Κάπη να τη σταματήσει, μά
δεν μπορεί κανείς νάχη όλα τα χαρίσματα:
Ένας σκύλος τσοπάνικος θά ριχνόταν στη
μυτί της αγελάδας μας· ο Κάπης, σκύλος
σοφός, της ρίχθηκε στα πόδια.

Έννοείται πως αυτό δεν την σταμάτησε
καθόλου· άπεναντίς την έκαμε να τρέξη γρη-
γορώτερα. Και έακολουθήσαμε την τρεχάλα
μας, εκείνη έμπρός και μες όπισω.

Τρέχοντας, φώναζε τού Μαντίνα: «Βλάκα!»
κι' εκείνος, χωρίς να στέκεται, μου φώναζε
λαχανιασμένος: «Νά με δείξεις, που άζει!»

Ήμαστέ δυο δώδεκα μιλία μακριά από ένα
μεγάλο χωριό, όπου είχαμε σταθή για να
φάμε, και προς αυτό το χωριό έτρεχε τώρα
η αγελάδα μας. Φυσικά, έφθασε κει πριν από
μάς, κι' επειδή ο δρόμος ήταν ίσιος, μπορέ-
σαμε να ίδουμε, μ' όλη την απόστασι, πως
κάτι άνθρωποι της έβρασαν το πέρασμα και
την έπιασαν.

Τότε μετριάσαμε λίγο το τρέξιμό· η αγε-
λάδα μας δεν θά χανόταν· δεν είχαμε παρά
να τη ζητήσουμε από τους καλούς ανθρώ-
πους που την έπιασαν, και θά μάς την έδιναν
ευθύς.

Όσο πλησιάζαμε, ο αριθμός των ανδρώ-
πων μεγάλωνε γύρω στην αγελάδα μας· κι'
όταν τέλος φθάσαμε κοντά της, ήταν εκεί
καμιά είκοσάρια άντρες, γυναίκες και παι-
διά, που συζητούσαν καθώς μάς έβλεπαν να
εργαζόμαστε.

Ενόμια, καθώς είπα, πως δεν είχα παρά
να ζητήσω την αγελάδα μου. Και τη ζήτησα.
'Αντί όμως να μου την δώσουν, μάς τριγύρι-
σαν κι' άρχισαν να μάς κάνουν ένα σωρό έ-
ρωτήσεις. Ποιοι είμαστε; Από ποιά έρχομα-
στε; Πού βρήκαμε αυτή την αγελάδα;

Οι άπαντήσεις μας ήταν τόσο άπλες όσο
κι' εύκολες· φαίνεται όμως πως δεν έπεισαν
κανένα και δυο τρεις φωνές ύψώθηκαν γι-
νά να πουν πως είχαμε κλέψει την αγελάδα· η
κείνη που μάς είχε φύγει και πως έπρεπε να
μάς βάλουν στη φυλακή ως που να ξεκαθα-
ρίσθ η υπόθεση.

Ο μεγάλος φόβος που μου προξενούσε η
λέξις «φυλακή» με τάραιξε και με χαντάκωσε.
'Αλλά ως τε από το τρέξιμο λαχανιαζα ακόμη
και δε μπορούσα να μιλήσω για ν' άπολογη-
θώ. Σ' αυτό το άναμεταξύ έφθασε κι' ένας
χωροφύλακας. Με λίγα λόγια τού διηγηθή-
καμε την ιστορία μας και, επειδή δεν τού φά-
νηκε πολύ πιθανή, έδήλωσε ότι προς το πα-
ρόν κατασχέτει την αγελάδα μας κι' έμας μάς
πάει στη φυλακή· άργότερα θά βλέπαμε. 'Ε-
καμα να διαμαρτυρηθώ· ο Μαντίνας έκαμε να
μιλήσω...

Ο χωροφύλακας όμως μάς πρόσταξε ά-
γρια να σωπάσουμε. Θυμήθηκα τότε τη σκη-
νή τού Βιτάλη με τόν άστυφύλακα της Του-
λούζας κι' είπα τού Μαντίνα να σωπάσει και ν'
άκολουθήση τόν κύριο χωροφύλακα.

Όλο το χωριό μάς άκολουθούσε ως τού Δη-
μαρχείο όπου ήταν κι' η φυλακή. Μας τρι-
γύριζαν, μάς στενοχωρούσαν, μάς έσπρωχναν,
μάς έβριζαν, και μου φαίνεται πως αν δεν
ήταν ο χωροφύλακας να μάς προστατεύει,
θά μάς πετροβολούσαν σά να ήμαστέ κα-
κούργοι, φονιάδες ή έμψυχοι. Κι' όμως δεν
είχαμε καμιά τιποτα. 'Αλλά έτσι είναι συνή-
θως ο κόσμος· κρίνει από τα φαινόμενα και
στρέφεται εναντίον των φτωχών, των δυστυ-
χημένων, χωρίς να ξέρη αν είναι άνοχοι ή
άθωοι.

Όταν έφθάσαμε στη φυλακή, ο κλητήρας
της Δημαρχίας, που ήταν συγχρόνως δεσμο-
φύλακας και άγροφύλακας, δεν θέλησε στην
άρχη να μάς δεχθώ. Καλός άνθρωπος, συλλο-
γίσθηκα, και πήρα λίγη έλπίδα. Μά ο χωρο-

φύλακας έπέμενε κι' ο δεσμοφύλακας όπω-
ρής. Περνώνας μπροστά μας, άνοιξε μία
πόρτα, που είχε απέξω ένα μεγάλο λουκέτο
και δυο σύρτες. Είδα τότε γιατί έφερε δυσκο-
λίες στην άρχη: στη φυλακή είχε τα κροι-
μύδια του, απλωμένα στο πάτωμα για να
ξεραθούν.

Μας έβασαν μάς πήραν τα λεπτά μας,
τους σουγιάδες μας, τα σπέρτα μας· και σ'
αυτό τού δίστημα ο δεσμοφύλακας σηκώσε
τό κροιμύδια του και τα σάριασε σέ μιάν
άκρη. Μας άφησαν τότε κι' η πόρτα ξανακλει-
σθηκε πίσω μάς μ' ένα κρότο άληθινά τρα-
γικό.

Ήμαστέ φυλακισμένοι! Για πόσον καιρό;
Ένθ συλλογίζομαι αυτό, ο Μαντίνας ήλθε
μπροστά μου, έσκυψε τού κεφάλι του και μου
είπε:

—Κτύπα! κτύπα μου τού κεφάλι! Όσο δυ-
νατά κι' αν κτυπήσης, ή βλακεία που έκαμα
θά τού άείξη.

—Έκαμες μία βλακεία, σάφηση να την
κάμης, είμαι βλάκας άλλο τόσο.

—'Αν με κτυπούσες, θά λυπούμαι τώρα
λιγώτερο... 'Η καίμενη μάς η αγελάδα τού
Βασιλόπουλου!

Κι' έβαλε τα κλάματα.
Τόν λυπήθηκα και, για να τόν παρηγορή-
σω, τού είπα πως ή θέσι μάς δεν ήταν και
τόσο φοβερή. Δεν είχαμε καμιά τιποτα και
δεν θά μάς ήταν δύσκολο ν' άποδείξουμε πως
άγοράσαμε την αγελάδα. Θά βάζαμε μάρτυ-
ρα τόν καλό κτηνίατρο τού Ουσσέλ.

—Κι' αν μάς πουν πως κλέψαμε τα λεπτά,
που δώσαμε για την αγελάδα; Πώς θ' άποδεί-
ξουμε πως τα κερδίσαμε με τόν κόπο μάς;
'Ο Μαντίνας είχε δίκαιο.

—Έπειτα, έξακολουθούσε κλαίγοντας δυνα-
τώτερα, κι' από τη φυλακή να βγούμε, και
την αγελάδα να μάς ξαναδώσουν, είμαστε
βέβαιοι πως θά βρούμε τη μάνα-Μπαρμπε-
ρίνα;

—Και γιατί δεν θά τη βρούμε;

—Γιατί από τόν καιρό που λείπεις, μπορεί
να πέθανε.

Φοδήθηκα. 'Αλήθεια! πως δεν τού είχα
συλλογισθώ ποτέ; 'Η μάνα-Μπαρμπερίνα

μπορεί νάχε πεθάνει, γιατί, αν και δεν ήταν
τόσο γρηά, ήξερα όμως από πείρα πως κά-
ποτε χάνει κανείς εκείνους που αγαπά. Πώς
έχασα τόν Βιτάλη;

—Γιατί δεν τώλεγες αυτό πρώττερα; ρώ-
τησα.

—Γιατί όταν είμαι εύτυχημένος, μόνο κα-
λές ιδέες περνούν άπ' τού κεφάλι μου· και
έγώ όταν είμαι δυστυχημένος, όλο και μαυ-
ρίζω... Κι' ήμουν τόσο εύτυχημένος που θά
χαρίζαμε την αγελάδα σου στη μάνα-Μπαρ-
μπερίνα, ώστε δεν συλλογίζομαι παρά μό-
νο τη χαρά της και τη δική μας, κι' αυτό λες
και μ' έβάμπανε και με μεθοδούσε...

—Τού κεφάλι σου δεν είναι πιό ξερό από
τό δικό μου, καίμενε μου Μαντίνα, γιατί τα
ίδια κι' άπαράλλακτα συλλογίζομαι κι' έγώ.

—Ετσι θαμνηθήκα κι' έμεναι!

—Αέαφνα, εκεί που έλάττει, ο Μαντίνας κό-
πηκε και, με ζωηρές χειρνομίες, φώναξε:

—'Αμ αν πέθανε λοιπόν ή μάνα-Μπαρμπε-
ρίνα; Κι' αν ζή ακόμα ο κακός Μπαρμπερί-
νης; Κι' αν μάς έπαιρνε την αγελάδα μας; Κι' αν
σέ κρατούσε και σένα;

—Ήταν βέβαια από την έπίδρασι της φυλα-
κής που είχαμε τόσο άσχημες ιδέες, από τις
έγθρικές φωνές τού πληθούς, από τόν χωρο-
φύλακα, από τόν άπαισιο κρότο που έκαμε
ή πόρτα όταν την έκλεισε πίσω μάς.

Μά ο Μαντίνας συλλογίζοταν και την αγε-
λάδα:

—Ποιός θά της δώση να φάη; Ποιός θά
την άρμέξει;

Πολλές ώρες πέρασαν έτσι. Κι' όσο περ-
νούσε ο καιρός, τόσο περισσότερο άπελπιζό-
μαστέ.

Προσπάθησα ώστόσο να ένθαρρύνω τού Μα-
τίνα, λέγοντάς του πως θάρχονταν να μάς
άνακρίνουν.

—Καλά, και τί θά πούμε;

—Τότε θά σέ ρίξουν πάλι στα χέρια τού
Μπαρμπερί· ή, αν ή μάνα-Μπαρμπερίνα εί-
ναι μονάχη στο σπίτι της, θά τη ρωτήσουν
για να ίδουν αν λέμε την άλήθεια. Κι' έτσι
δεν θά μπορούσαμε πιά να της κάιουμε την
έκπληξι!

Έπιτέλους ή πόρτα της φυλακής μας άνοι-
ξε με τρομερό κρότο σιδηρικών, κι' είδαμε να
μπαίνει ένας γέρος κύριος, άσπρομάλλης, που
τό άγαθό κι' άνοικτοκαρδό ύφος τού μάς ξα-
νάδωσε άμέσως την έλπίδα.

—Σηκωθείτε, παλιόπαιδα, μάς φώναξε ο
δεσμοφύλακας, κι' άποκριθήτε στόν κύριο ει-
ρηνοδίκη.

—Καλά, καλά, είπε ο Ειρηνοδίκης, γνέ-
φοντας στο δεσμοφύλακα να τόν άφήση μο-
νάχο. Θ' άνακρίνω πρώτα αυτόν (κι' έδειξε
με τού δάκτυλο έμένα). Πάρε τόν άλλον ά-
πό δω και κράτησε τόν, για να τόν άνακρίνω
κατόπι.

Για ν' άκούση τότε ο Μαντίνας και να ξέρη
τί έπρεπε να κάμη, είπα:

—Κύριε Ειρηνοδίκη, θά σάς πη κι' αυτός,
σάν κι' έμένα, όλη την άλήθεια.

—Καλά, καλά! έκαμε ζωηρά ο Ειρηνοδι-
κη, σά νάθελε να με διακόψη.

Ο Μαντίνας βγήκε, πρόφθαε όμως να μου
ρίξη μία ματιά, για να μου πη πως είχε κα-
ταλάβει.

—Σας κατηγορούν πως κλέψατε μιάν αγε-
λάδα, μου είπε ο Ειρηνοδίκης, κοιτάζοντάς
με στα μάτια.

Άποκρίθηκα πως την άγοράσαμε στην έμ-
ποροπανήγυρι τού Ουσσέλ κι' είπα τού όνομα
τού κτηνιάτρου που μάς βοήθησε να την δια-
λέξουμε.

—Ρωτήστε τον, έπρόσθεσα, και θά σάς
πη αν σάς λέω ψέματα.

—Θά τού κάμω, άποκρίθηκε ο Ειρηνοδίκης,
γιατί αυτό μόνο θ' άποδείξη την άθωότητά
σας. Και για τί σκοπό άγοράσατε αυτή την
αγελάδα;

Τού είπα τού σκοπού.

—Και πως όνομάζεται ή παραμύθα σου;
με ρώτησε ύστερα.

—Μάνα-Μπαρμπερίνα.
—Είναι γυναίκα ένός κτίστη, που έπαθε
στο Παρίσι έδώ και λίγα χρόνια;
—Μάλιστα, κύριε Ειρηνοδίκη.

—Κι' αυτό πρέπει να έξακριβώθ.

Δεν άποκρίθηκα σ' αυτό τού λόγο, γιατί εί-
χα θυμήθ τα συμπεράσματα τού Μαντίνα. 'Ο
Ειρηνοδίκης όμως, βλέποντας τη στενωχώρα
μου, μ' έπιασε με πολλές έρωτήσεις κι' έτσι
άναγκάσθηκα ν' άποκριθώ πως αν ρωτούσαν
τη μάνα-Μπαρμπερίνα ο σκοπός μάς θά
χανόταν, γιατί δεν χωρούσε πιά έκπληξι.

Όστόσο, μαζί με την ταραχή, άισθάνθηκα
και μία χαρά μεγάλη: Άφού ο Ειρηνοδίκης
έγνώριζε τη μάνα-Μπαρμπερίνα κι' έσκόπευε
να την άνακρίνη, για να μάθω αν έλεγα ά-
λήθεια ή ψέματα, θά πη πως ή μάνα-Μπαρ-
μπερίνα ζούσε.

Σέ λίγο δοκίμασα μία μεγαλύτερη χαρά:
Μέσ' στις έρωτήσεις που μου έκανε ο Ειρηνο-
δίκης, μου είπε πως ο Μπαρμπερίνης είχε έ-
να γυρίσει στο Παρίσι. Άπό τη χαρά μου,
μπορούσα τότε να μιλήσω τόσο καλά, ώστε ο
Ειρηνοδίκης έπεισθηκε πως έφθανε ή μαρτυ-
ρία τού κτηνιάτρου για ν' άποδείξη πως δεν
κλέψαμε την αγελάδα.

—Και πού βρήκατε τόσο λεπτά για να
την άγοράσετε;

Αυτή ήταν ή έρώτησι που τρώμαξε τόσο τού
Μαντίνα, όταν σκέφθηκε πως θά μάς την έ-
καναν.

—Τά κερδίσαμε.

—Πού; πως;

—Έξηγησε πως, από τού Παρίσι ως τη Βάρ-
ση, κι' από τη Βάρση ως τού Μόν-Ντόρ, μα-
ζέψαμε τα λεπτά εκείνα πεντάρα-πεντάρα.

—Και γιατί πήγατε στη Βάρση;

Ή έρωτησις αυτή μ' έκαμε να διηγηθώ
και τα περιστατικά της Βάρσης· κι' όταν ο
Ειρηνοδίκης άκουσε πως είχ' άποκλεισθ στο
πλημμυρισμένο άνακτοκωρυχείο τού Τρουγέρ,
μ' έκοψε και, με μαλακό τόνο, σχεδόν φιλι-
κό, μ' έρώτησε:

—Ποιός από σάς τούς δυο είναι ο Ρεμής;

—Έγώ, κύριε Ειρηνοδίκη!

—Πώς θά τού άποδείξης; Δεν έχεις χαρτιά,
λέει ο χωροφύλακας.

—Όχι, κύριε Ειρηνοδίκη.

—Έλα, διηγήσου μου πως έγινε αυτή ή
καταστροφή της Βάρσης. Τη διάβασα στις
έφημερίδες και αν δεν είσαι άλήθεια ο Ρε-
μής, θά σέ πιάσω. Λέγε λοιπόν και πρόσχε.

Άρχισα με θάρρος, — με τού θάρρους που
μου έδινε ο τρόπος τού Ειρηνοδίκη. Κι' άμα
τελειώσα τη διήγησή μου, τόν είδα να με
κοιτάξη με μάτια τρυφερά και συγκινημένα.

Ενόμια πως θάλεγε να μάς έλευθερώ-
σουν άμέσως. 'Αλλά δεν έγινε· έτσι. Χωρίς
να μου πη άλλη λέξι, μ' άφησε μόνο. Θά πη-
γαίνε βέβαια ν' άνακρίνη τού Μαντίνα, για να
ιδή αν θά συμφωνούσαν οι διηγήσεις μάς.

Έμεινα πολλήν ώρα βυθισμένος στούς συλ-
λογισμούς μου. Μά στο τέλος ο Ειρηνοδίκης
γύρισε με τού Μαντίνα.

—Θά ζητήσω πληροφορίες από τού Ούσ-
σέλ, είπε κι' αν, ως έλπιζω, θά είναι σύμφω-
νες με όσα μου είπατε, αύριο θά σάς άπο-
λύσουν.

—Κι' ή αγελάδα μάς; ρώτησε ο Μαντίνας.

—Θά σάς τη δώσουν.

—Δεν έννοούσα αυτό, έξηγήθηκε ο Μαντί-
νας. Ποιός θά της δώση να φάη; ποιός θά
την άρμέξει;

—Ένοια σου, ήσυχασε.

—Κι' ο Μαντίνας ήσυχασε.

—'Αν άρμέξουν την αγελάδα μάς, είπε γε-
λώντας, δεν μπορούν να μάς δώσουν τού γά-
λα; Θά δειπνούσαμε μ' αυτό ώραιά.

Μόλις έφυγε ο Ειρηνοδίκης, είπα στο Μα-
τίνα τις δυο μεγάλες ειδήσεις, που μ' έκαμαν
να ξεχάσω πως είμαστε στη φυλακή: 'Η μά-
να-Μπαρμπερίνα ζούσε! ο Μπαρμπερίνης έλει-
πε στο Παρίσι!

—'Η αγελάδα λοιπόν τού Βασιλόπουλου θά
κάμη τη θριαμβευτική της εισόδου! είπε ο
Μαντίνας.

Κι' από τη χαρά τού, άρχισα να τραγουδή
και να χοροπηδή. Τόν έπιασα από τα χέρια
κι' έγώ, άλλο τόσο χαρούμενος, κι' ο Κάπης,
που ως εκείνη την στιγμή είχε μείνει στην
άκρη, λυπημένος κι' άησυχος, ήλθε και στά-
θηκε μπροστά μάς, όρθος στα δυο πιανά του.
Άρχισα τότε κι' οι τρεις ένα θεότρελλο
χορό κι' έκάναμε τέτοιον θόρυβο, ώστε ο δε-
σμοφύλακας, τρομαγμένος, — ίσως για τού
κροιμύδια του, — ήλθε να ιδή μήν είχαμε έπα-
ναστατήσει.

Μάς όποχρέωσε να ήσυχάσουμε· δεν μάς
μιλήσε όμως άγρια όπως όταν μπήκε με τόν
Ειρηνοδίκη.

—Άπ' αυτό καταλάβαμε πως ή θέσι μάς

ΚΟΥΔΟΥΝΙΑ ΚΑΙ ΚΟΥΔΟΥΝΑΤΟΙ

Κουδούνια μεγάλα βάζουν οι μα-
σκαράδες εις τή χωριά. Μικρά κου-
δουνάκια εις τās πόλεις. Ένα από τού
όνομα που έχουν οι μασκαράδες έξ
αίτίας τών κουδουνιών είναι και τού
«κουδουνάτος».

Τά μικρά κουδουνάκια είναι από
μπρούτζο ή από τενεκέ. Μερικά είναι
σάν κουμπία. Τά μεγάλα είναι από
χαλκό ή από σίδερο ή από μπρούτζο.

Κουδούνια βάζουν οι άνθρωποι μό-
νον τās 'Απόκρεω. Γίνεται πολλές θό-
ρυβος, χαλασμός κόσμου. Τά κουδού-
νια όλον τόν άλλον καιρό χρησιμοποι-
ούνται για τή ζώα. Τά περιλαίμια τών
σκύλων έχουν πολλές φορές κουδου-
νάκια. Κρεμούν και στις γάτες καμ-
μία φορά κουδούνια σ' αυτιά. 'Η γά-
τα κουνάει τα αυτιά της και χτυπούν
τά κουδουνάκια. Φαίνεται ότι την πρώ-
τη σκέψι τού να βάλουν κουδούνι στη
γάτα την είχαν οι ποντικοί. 'Ο μύθος
λέγει ότι οι ποντικοί έκαναν κάποτε
συνέδριον. Θέμα μοναδικόν ήτο ή συ-
ζήτησις επί τών τρόπων άμύνης κατά
τών γάτων. Διάφοροι γνώμαι άντηλ-
λάγησαν, έπεκράτησεν όμως ή γνώμη
νεαροῦ ποντικού, ο οποίος είπεν ότι

Είναι δέ διαλεγμένα τά κουδούνια
σε ένα κοπάδι από πρόβατα για να
δημιουργηται άρμονικός ήχος. Βάζουν
μικρά, πιό μεγάλα, πιό μεγάλα, και
φθάνουν ως τās παμμέγιστα τροκάνια.
'Ετσι ο ήχος είναι διάφορος κατά
κουδούνι. Εις τās μεγάλα κριάρια και
εις τούς τράγους που τραβοῦν έμπρός
και οδηγούν τού κοπάδι, βάζουν κου-
δούνια δυο και δυόμιση οκάδων. 'Ε-
πειδή όμως κουράζονται τās ζώα, έπει-
τα από λίγες ημέρες βγάζουν τού με-
γάλο κουδούνι και τού βάζουν σε άλλο
ζώον.

Επιτήδριοι τεχνίται κατασκευής
κουδουνιών είναι εις τās 'Ιωνάνια, εις
την Κοζάνην, εις την 'Αμφισσαν, εις
τήν Βόλον, εις την Χαλκίδα, εις τās
Τρίκκαλα, εις την Πρέβεζαν, εις τού
Καρπενήσι, εις την Λαμίαν και εις άλ-
λα μέρη.

Εις τās 'Αθήνας κατασκευάζουν
κουδούνια εις τās σιδηρουργεία της ο-
δοῦ 'Ηφαιστου. Τά σιδηρένια κουδού-
νια γίνονται εις τās σιδηρουργεία. Αυ-
τά είναι τās κυρίως κουδούνια τών κο-
παδιών. Τά μπρούτζινα κουδούνια γί-
νονται εις τās ορυχαλουργεία. Λέγον-
ται τās μπρούτζινα κουδούνια κυπριά
και τās βάζουν εις τās άλογα κυρίως
και εις τās άλλα φορτηγά ζώα. Για
να είναι όμως ποικίλος ο ήχος τών
κοπαδιών, έδώ και εκεί βάζουν και
μπρούτζινα κουδούνια.

Εις τās χωριά που έχουν πολλά κο-
πάδια, όταν έλθουν αί 'Απόκρεω, βγά-
ζουν από τās υδροπρόβατα λίγα κου-
δούνια και τās βάζουν οι άνθρωποι. 'Ε-
πίσης βάζουν προσωπίδας από δέρμα-
τα ζώων και τσαρούχια μεγάλα από
άκατέργαστα δέρματα. Δι' αυτό πι-
στεύουν πολλοί ότι ή άρχη τών μεταμ-
φίσεων είναι ποιμενική. Σωστότερο
φαίνεται να θεωρούμεν ότι όλα τās
έπαγγέλματα είχαν παλαιότερα τού
κάθε ένα μίαν έπίσημον έορτην τού
έπαγγέλματος. Κατά την έορτην αυ-
τήν έπεκράτει και ή συνήθεια της με-
ταμφίσεως. 'Ησαν δέ παλαιότερα,
διά τόν λόγον αυτόν, μέσα εις τόν χρό-
νον πολλοί έορταί με μεταμφίσεις. Οι
ποιμενικοί λαοί έχρησιμοποίησαν τās
κουδούνια, ενώ οι ναυτικοί έσφούριζαν
σε μεγάλα τρυπωμένα κογχύλια και
οι γεωργοί έβαζαν δερμάτα μωσχα-
ριών και κάθε έπαγγελματις είχε την
μεταμφίσεϊ του. 'Επειτα τού ένα έπαγ-
γελμα μετμφιέζετο με σπολάς τού
άλλου έπαγγέλματος. Τά κουδούνια
δε ως θορυβώδέστερα έχρησιμοποίηθη-
σαν πολύ. Και έτσι οι μασκαράδες
ώνομάσθησαν και κουδουνάτοι.

Κ. Φαλτάιτς

τού καλλίτερου σύστημα προφυλάξεως
ήτο να κρεμάσουν ένα κουδούνι εις
τόν λαιμόν της γάτας.

Θά άκουαν τούς κουδουνισμούς και
θά έφευγαν. Όλοι έπευφήμισαν τόν
εισηγητή της ιδέας και έζητωκραύγα-
σαν. 'Αλλά ένας γέρος ποντικός έξη-
τησεν εις τού τέλος τόν λόγο και είπε:

— Συμφωνώ άπολύτως με τόν νεα-
ρόν ρήτορα. 'Αλλά ποιός θά κρεμάση
τού κουδούνι;

Τού συνέδριον διελύθη.

Κουδούνια κρεμούν εις τās πρόβα-
τα, εις τούς τράγους και τās κατσίκες,
εις τās άλογα, εις τās μουλάρια, εις τās
γαϊδουράκια, εις τās βόδια. Όπου υ-
πάρχουν κοπάδια από γουρούνια, κρε-
μούν και εις τās γουρούνια. Όπου υ-
πάρχουν καμήλες, κρεμούν και εις τās
καμήλες.

Δεν ήταν κακή και σε λίγο είχαμε την από-
δειξι πως δεν κάναμε λάθος, γιατί ο δε-
σμοφύλακας ξαναγύρισε με μία σουπιέρα γε-
μάτη γάλα, — τού γάλα της αγελάδας μάς.
Μά δεν ήταν μόνο αυτό· εκτός από τού γάλα,
μάς έδωσε κι' ένα καρτέλι άσπρο ψωμί κι' έ-
να κομμάτι βραστό μοσχάρι, που μάς τού
στείλε, καθώς είπε, ο κ. Ειρηνοδίκης.

Ποτέ τώος φυλακισμένοι δεν έλασαν τέτοια
περιποίηση! Τρώγοντας τού μοσχάρι και πίνον-
τας τού γάλα, άναθεώρησα τις ιδέες μου για
τις φυλακές. Μά ώρισμένους δεν ήταν και
τόσο κακές όσο έφантаζόμουν!

Αυτή ήταν και τού Μαντίνα ή γνώμη.

—Δεν είναι μικρό πρόγναι, έλεγε, να
τρώς, να πίνης και να κοιμάσαι τζάμπα!...

Δοκίμασα να τόν φοβίσω.

—Κι' αν πέθανε άέσχατα ο κτηνίατρος, τού
είπα, και δεν μπορούσαν να τού πάρουν τή
μαρτυρία του;

—Τώρα πιά! άποκρίθηκε ο Μαντίνας άτά-
ραχος. Τέτοιες ιδέες βάζει κανείς μόνο όταν
είναι δυστυχημένος. Και μά την άλήθεια,
είμας τώρα δεν είμαστε.

(Άκολουθεί)

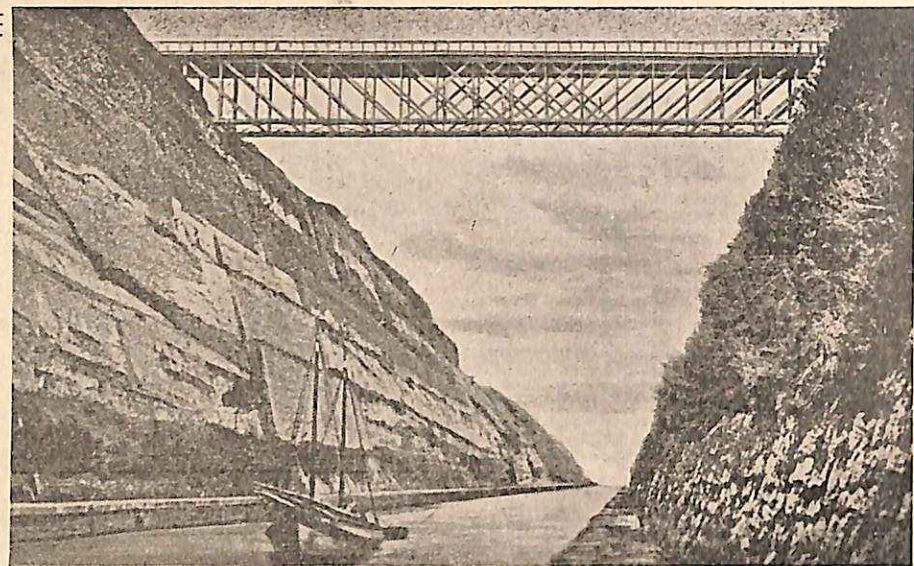
Ή αγελάδα έφυγε με καλπασμό.

Ο ΙΣΘΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ο Περίανδρος, ο βασιλεύς της Κορίνθου, είναι ο πρώτος που είχε την ιδέα της τομής του Ισθμού. Έφεραν όμως αντίστασι οι Ιερείς του εκεί ναού του Ποσειδώνος, επειδή φοβήθηκαν ότι θα λιγότευε το πλήθος των προσκυνητών αν τα πλοία διάβαιναν την διώρυγα δίχως να αποβιβάσουν τους επιβάτες σ' ένα από τα δυο λιμάνια του Ισθμού. Σοφίστηκαν λοιπόν ν' απειλήσουν τον Περίανδρο και του είπαν ότι οι οίαντοι ήσαν ενάντιοι κι' ότι αν επέμενε στο σχέδιό του, ο Ποσειδών θα κατέστρεφε την πόλι. Έτσι μεταωθήκε τότε η τομή του Ισθμού.

Τρεις αιώνας κατόπιν, ο Δημήτριος ο Πολιορκητής ανάθεσε την μελέτη και την εκτέλεση της τομής του Ισθμού σε μηχανικούς, οι οποίοι, όμως, εξέφρασαν την γνώμη ότι υπήρχε διαφορά στην στάθμη της θάλασσας μεταξύ του Κορινθιακού και του Σαρωνικού κόλπου, κι' ότι αν ενώνονταν ή μια θάλασσα με την άλλη, ολόκληρη η χώρα θα πλημμύριζε! Έτσι, το έργο μεταωθήκε για δεύτερη φορά. Το περίεργο είναι ότι οι σοφοί της εποχής εκείνης έσφαλαν τότε όπως έσφαλαν οι Γαλλοι μηχανικοί είκοσι αιώνας κατόπιν, όταν Ισχυρίστηκαν τα ίδια ακριβώς, σχετικά με το άνοιγμα του Ισθμού του Σουέζ, για τη στάθμη της Μεσογείου και της Έρυθρας.

Η Κόρινθος ήταν τότε μία πόλις δωρά, πλουσία, γεμάτη ζωή και κίνηση. Η προνομιοϋχος θέσις της μεταξύ της Στερεάς και της Πελοποννήσου, την έκαμε να είναι το κυριώτερο εμπορικό κέντρο της Ελλάδος. Φημιζόταν για την πολυτέλεια της, τους περιήμους ναούς της, τις γιορτές της, και είχε γίνει το έντεκτριο των με-

γιστάνων και των πλουσίων. Ήρθαν όμως οι Ρωμαίοι, οι οποίοι κατέστρεψαν και πυρπόλησαν την ανθηρά Κόρινθο, επειδή ο λαός και ο στρατός είχαν τολμήσει να φέρουν αντίστασι στην κατακτητική βουλμία τους. Ωστόσο, ο Ιούλιος Κάισαρ και κατόπιν ο Νέρων ξανάκτισαν την πόλι. Ο Νέρων είναι εκείνος που διάταξε να γίνει το άνοιγμα της διώρυγος και τα έργα άρχισαν ταυτόχρονα από τις δύο άκρες του Ισθμού.

Οι Ιστορικοί, μάλιστα, της εποχής εκείνης περιγράφουν τα εγκαίνια της σημαντικής εκείνης εργασίας και αναφέρουν πως ο ίδιος ο Νέρων, μ' ένα χρυσό φτυάρι, έγρυμσε ένα καλάθι με χώμα, το φορτώθηκε στον ώμο του και το μετέφερε στο μέρος όπου θα γίνονταν οι εκχωματώσεις.

Πάλιν, όμως, επενέθηκαν οι Ιερείς,

διέδωσαν τρομακτικές φήμες και επανέλαβαν την γνώμη της πλημψας και της καταστροφής της χώρας. Στο μεταξύ ο Νέρων έφυγε για νέους πολέμους και τα έργα σταμάτησαν.

Από τότε, νέοι επιδρομείς, οι Ένετοι και κατόπιν οι Τούρκοι, κατέστρεψαν την άμωρη και δοξασιμένη Κόρινθο. Ερείπια μονάχα απόμειναν από τους τόσους ναούς της, από το στάδιο, το γυμναστήριο, τον Ιππόδρομο, το θέατρο, το ύδραγωγείο της. Άλλά μετά την άπελευθέρωσιν της Ελλάδος και άρκετά χρόνια έπειτα έγιναν εργασίες δια την τομήν του Ισθμού (1882—1893) και σήμερα υπάρχει η διώρυγα και τα πλοία περνούν από το Αιγαίον στο Ιόνιον πελάγος δίχως ν' αναγκάζονται να κάμουν δλον τον γύρο της Πελοποννήσου, όπως άλλοτε.

Φ. Γερ...

Ο ΥΡΑΝΟΣ

Κατά τους μήνας Φεβρουάριον και Μάρτιον οι φίλοι του ένστροφου ούρανο ημωρουν να παρακολουθήσουν τα άκόλουθα φαινόμενα.

ΠΛΑΝΗΤΑΙ

Την περίοδον αυτήν έχομεν άρκετους πλανήτας, που κοσμούν με το λαμπρόν φως τους τον έσπερινόν ούρανόν. Καί πρώτα - πρώτα έντύπωσι κάνει, με την άρχήν του λυκόφωτος, ένας λαμπρός πλανήτης που λάμπει προς το δυτικόν μέρος του ούρανο. Αυτός είναι ο Έσπερος, όπως λέγομεν κοινώς την Αφροδίτην, όταν είναι έσπερινός αστήρ. Από της 20 Φεβρουαρίου η Αφροδίτη είναι ύψηλότερον του πλανήτου Διός, ο οποίος διαρκώς κατέρχεται προς τον δρίζοντα και είναι άμωβρότερος της Αφροδίτης. Άνωθεν της Αφροδίτης είναι ο Κρόνος (πακυλιός). Την 8ην Μαρτίου η Αφροδίτη διέρχεται βορείως του Κρόνου, λάμπει δε έπί 4 ώρας μετά την δύσιν του Ηλίου.

Επάνω από τον Κρόνον εφρίσκει ο έρυθρσός Άρης, ο οποίος δύει περί το μεσονύκτιον. Ο πλανήτης Έρμης, που είναι σπάνια παρατηρήσιμος, λόγω του ότι εφρίσκει κοντά εις τον Ηλιον, από τας 15 Φεβρουαρίου μέχρι 15 Μαρτίου είναι άρκετά

λαμπρός και δύει 1½ ώρα ύστερα από τον Ηλιον. Έπομένως όσοι προσέξουν προς δυσμάς την περίοδον αυτήν θα ήμπορέσουν να τον άνεύρουν και να τον παρατηρήσουν. Οι άλλοι δύο πλανήται, ο Ουρανός και ο Ποσειδών, εφρίσκονται καθ' όλην την νύκτα άνωθεν του ορίζοντος, αλλά δεν φαίνονται με το γυμνό μάτι. Χρειάζονται να παρατηρηθούν με τηλεσκόπιον. Τέλος, ο νεωστί ανακαλυφθείς πλανήτης Πλούτων είναι παρατηρήσιμος μόνον με την βοήθειαν Ισχυροτάτων τηλεσκοπίων.

ΟΨΙΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Το θέαμα του ένστροφου ούρανο και κατά τον Φεβρουάριον και Μάρτιον είναι έκτάκτως άραιο. Ένώ, καθώς ελπομεν άνωτέρω, προς το δυτικόν μέρος του ούρανοίον θόλου λάμπουν οι μεγάλοι πλανήται, συγκεντρώνονται ελς εις τον έσπερινόν ούρανόν, προς το Νοτιανατολικόν μέρος την ίδίαν ώραν έχομεν θαυμάσιους άστερισμούς.

Έντύπωσιν μάς κάμνουν οι 4 άστέρες πρώτου μεγέθους που αποτελούν το Τραπέζιον του Ωρίωνος. Ανατολικότερον αυτού, βλάβη χαμηλότερον εις τον ορίζοντα (προς το Νότιον μέρος) διακρίνομεν τον Σείριον, που είναι ο λαμπρότερος εκ των

άπλανών του ούρανο. Βορειότερον αυτού βλέπομεν τον Προκύωνα και άκόμη βερείοτερον τους Διδύμους (Καστωρα και Πολυδεύκη). Περὶ το Ζένιθ και μάλιστον προς Βορράν είναι ξηπλωμένος ο άστερισμός του Ηνιόχου με τον λαμπρόν και έρυθρόν του χρώμα άστέρα, την Άλφα. Νοτιώτερον του Ζενιθ είναι ο άστερισμός του Ταύρου με τον άστέρα πρώτου μεγέθους, τον Λαμπαδιάν.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Πρώτον τέταρτον Φεβρουαρίου 16, ώρ. 14.55'. Πανσέληνος Φεβρουαρίου 23, ώρ. 11.55'. Τελευταίον τέταρτον Μαρτίου 1, ώρ. 4.35'. Νέα Σελήνη Μαρτίου 9, ώρ. 4.23'. Πρώτον τέταρτον Μαρτίου 17, ώρ. 5.25'. Πανσέληνος Μαρτίου 23, ώρ. 21.33'. Τελευτ. Τέταρτον Μαρτίου 30, ώρ. 18.20'.

ΟΙ ΑΣΤΡΟΝΟΜΟΙ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Με την Έναρξιν του νέου πολέμου, όπως ήτο φυσικόν, επεστράτεύθησαν και οι άστρονόμοι

των έμπολέμων Κρατών. Διά τον λόγον αυτόν τα διάφορα άστρονομικά περιοδικά ζητούν από τους άστρονόμους των άλλων κρατών να εργάζωνται πολύ περισσότερον τώρα και να μη αφήνουν να τους ξεφύγη κανένα ούράνιον φαινόμενον.

Άξιωματημόνετον είναι το θάρρος και η τόλη που έδειξε εις τον παγκόσμιον πόλεμον το 1914—18 ένας Άγγλος άστρονόμος του άστεροσκοπείου του Γκρήνουιτς. Από διακοσίων πενήντα έτών εις το άστεροσκοπείον αυτό παρατηρούν τα κτικώς την Σελήνην την στιγμήν που περνά από τον μεσημβρινόν του Γκρήνουιτς, άρκει ο ούρανός να είναι καθαρός.

Το φαινόμενον αυτό έπρεπε να παρατηρηθί με το τηλεσκόπιον την στιγμήν που εις το Λονδίον ένινετο τότε εμπορική επίθεσις και αι βόμβαι έπιπτον και γύρω από το άστεροσκοπείον. Ο έντεταλμένος άστρονόμος ήνοιξε τον θόλον του τηλεσκοπίου και έκαμε την παρατήρησιν της Σελήνης διότι δεν ήθελε να γραφί εις τα χρονικά ότι και παρατηρήσεις που ένινοντο συνεχώς από 200 έτών περίπου διεκόπησαν την ήμέραν κατά την οποίαν έπρεπεν αυτός να εκτελήσιν την παρατήρησιν. Βόμβαι έκραγείσαι εις απόστασιν ολίγων μέτρων έφώνευσεν άλλα πρόσωπα, άλλ' άστρονόμος δεν έπαθε τίποτε εις το τηλεσκόπιον, ούτε το όργανον έδόλσθη!

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Θα φαντάζεσθε, βέβαια, ότι είναι πάρα πολύ δύσκολο να γνωρίζη κανείς πόσος είναι ο πληθυσμός της Γης. Και έχετε δικιο. Πού να μετρήση κανείς όλους τους κατοίκους του κομήτου μας, έναν προς έναν. Και όμως το θαύμα αυτό το έκαμε το Διεθνές Ίνστιτούτον Στατιστικής της Στοκχόλμης, το όποιον βρήκε ότι οι κάτοικοι της Γης υπερβαίνουν σήμερα τα δύο δισεκατομμύρια.

Έκαμε όμως και κάτι καλύτερο: κατώρθωσε να εξακριβώση την αύξηση που έσημειώσε ο πληθυσμός της Γης από το 1650 μέχρι σήμερα. Και έδημοσίευσε τον έξης πίνακα:

Έτος	1650	465	έκατόμμ. κατοίκων
>	1750	660	>
>	1800	840	>
>	1850	1.098	>
>	1900	1.551	>
>	1930	2.025	>
>	1939	2.164	>

Ο μικρός αυτός πίνακας είναι εξαίρετικά διδακτικός. Άν και αρχίζει από μιάν εποχή όχι πολύ μακρινή από τη δική μας, βλέπομε ότι κατά την πρώτη περίοδο του πολιτισμού ο πληθυσμός της Γης έσημειωνε μιάν αύξηση σχεδόν άσημαντη. Κάποτε μάλιστα η αύξηση αυτή έσταματούσε, και όταν είχαμε έπιδημίες η πολέμους οι άνθρωποι όλιγύνονταν αντί ν' αύξηθουν.

Έν πάση περιπτώσει, στα 1850 ο πληθυσμός της Γης έφθασε το δισεκατομμύριο, δηλαδή αύξηθηκε κατά μισό δισεκατομμύριο σε διάστημα δύο αιώνων. Κατά τα τελευταία όμως 87 χρόνια η αύξησης ήταν τόσο μεγάλη, ώστε σήμερα υπερβαίνουμε τα δύο δισεκατομμύρια, δηλαδή έχουμε αύξηση ενός δισεκατομμυρίου σε διάστημα μικρότερο του αιώνας, ενώ προηγουμένως για να σημειωθί μιιά τέτοια αύξηση έπρεπε να περάσουν άρκετοι αιώνες.

Άς δούμε τώρα πώς έγινεν η αύξηση αυτή στα διάφορα μέρη της ύδρογειου. Στην πρώτη θέσι βρίσκεται φυσικά η Εύρώπη, γιατί ο πολιτισμός άνησε πιο ένωρίς εδώ και έπέτρεψε την μείωσι των θανάτων. Έτσι, στην ήπειρό μας είχαμε τις κατωτέρω αύξήσεις του πληθυσμού:

Έτος	1800	187	έκατομμ. κατοίκων
>	1900	401	>
>	1910	448	>
>	1930	488	>

Σ' αυτούς όμως πρέπει να προστεθούν άλλα 40 έκατομμύρια ανθρώπων που μετηνάστευσαν κατά το διάστημα αυτό σε διάφορα μέρη του κόσμου.

Γενικώς μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι στα μέρη εκείνα, όπου εισέδυσε ο εύρωπαϊκός πολιτισμός, έσημειώθη αύξηση του πληθυσμού. Και άς πάρουμε ως παράδειγμα την Ιαπωνία, όπου έως το 1870 ο πληθυσμός είχε μείνει σταθερός στα 31 έκατομμύρια. Από τότε όμως που ήρθαν εις επαφήν με τους Άμερικανούς αύξήθηκαν σημαντικά και σήμερα οι Ιάπωνες άνέρχονται σε 74 έκατομμύρια. Το ίδιο μπορούμε να πούμε για τις Δυτικές Ίνδies, όπου έως τα 1880 έζούσαν μόλις 7 έκατομμύρια κατοίκων, ενώ τώρα άνέρχονται σε 65 έκατομμύρια.

ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ

Το θρησκευτικό θέατρο στο Βυζάντιο δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα βοηθητικό μέσο για την κατανόηση του δόγματος της Όρθόδοξης Ανατολικής Εκκλησίας, όπως κι' όλες οι καλές τέχνες, και ιδιαίτερα η ζωγραφική. Ο μουσικισμός των Βυζαντινών δεν μπορούσε να έννοήση την Τέχνη μακριά από την θρησκεία και την παράδοσι, κι' αυτός είναι ίσως ο μεγαλύτερος λόγος που δεν άνέδειξε μεγάλους τεχνίτες με προσωπική καλλιτεχνική σφραγίδα. Υπάρχει μεγάλη σύγχυσι ως προς την άρχή του Βυζαντινού θρησκευτικού θεάτρου. Πολλοί τοποθετούν την άρχή του στον 6ο αιώνα, στα χρόνια του αυτοκράτορα Μαυρικίου, άλλοι παλαιότερα και άλλοι ύποστηρίζουν ότι μπορούμε να μιλούμε για θρησκευτικό θέατρο μόνο τους πέντε τελευταίους αιώνες της αυτοκρατορίας. Είναι γεγονός ότι και πρό της εμφάνισέως του θρησκευτικού θεάτρου στο Βυζάντιο η ποίηση των Μεσαιωνικών χρόνων άνάπνεε πολύ το δραματικό στοιχείο. Ο μέγας ποιητής της Χριστιανισμής, ο Ρωμανός ο Μελωδός, άνέπνεε τόσο πολύ το στοιχείο αυτό, ώστε τα ποιήματά του να μοιάζουν με μικρά θεατρικά έργα. Άκόμα και αι λειτουργίες των Βυζαντινών έχουν πολύ δραματικό στοιχείο. Σαν πρώτη μορφή του θρησκευτικού θεάτρου, πρέπει να θεωρήσωμε τις θρησκευτικές όμιλίες και τα έγκώμια σε διάφορους άγιους. Στις πρώτες, οι όμιλητές θέλοντας να κάμουν πιο κατανοητά τα λόγια των ευαγγελίων άνέλυναν τις ευαγγελικές σκηνές σε μεγάλους διαλόγους, με δραματική μορφή, κι' έτσι ήταν βέβαιοι ότι ο λαός τους παρακολουθούσε πιο άνετα. Τα έγκώμια προς διάφορους άγιους γινόνταν κατά τον ίδιο παραπάνω τρόπο, μάλιστα κατά τα πανηγύρια των διαφόρων εκκλησιών, που μαζεύονταν πολλοί κόσμος κι' όπου η άνάλυσι του βίου του τιμωμένου αγίου γινόταν κατά τον πρωτόγονο αυτό θεατρικό τρόπο. Αυτά τα πανηγύρια των εκκλησιών, που έχουν έντονο λαϊκό χρώμα, παίρνουν μεγάλη ακμή τον 9ο και 10ο αιώνα και βοηθούν πολύ στη γένεσι του θρησκευτικού δράματος, με τον συνδυασμό της όμιλίας και του έγκωμίου. Από τον 10ο λοιπόν αιώνα και έξης έχομε το καθαρά θρησκευτικό θέατρο, είδος πολύ άγαπητό στο λαό. Βέβαια θεατρικά έργα με θρησκευτικό περιεχόμενο έχουμε από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες, αλλά αυτά ήταν γραμμένα από λογίους μοναχούς, υπό την έπίδρασι του αρχαίου θεάτρου. Αυτά δεν είχαν καμμία σχέση με το θρησκευτικό θέατρο των τελευταίων αιώνων, ούτε τα ήξερε ο λαός, ο οποίος άλλωστε δεν τα καταλάβαινε. Το πρώτο καθαρά θρησκευτικό δράμα είναι ο «Χριστός Πάσχων» αυτό, άρκειτά παράξενο, αποτελεείται κατά το ένα τρίτο από στίχους των αρχαίων τραγικών Αισχύλου, Εϋριπίδου και Λυκόφρονος και κατά τα άλλα δύο τρίτα από σκηνές παρμένες από τα Ευαγγέλια, τις Έπιστολές του Παύλου, την Αποκάλυψι και την Παλαιά Διαθήκη! Το δράμα έχει υπόθεσι να Πάθω του Χριστού κι' αρχίζει από τον Γολγοθά, και τελειώνει με την Ανάστασι του Ίησού. Το έργο είναι φτιαγμένο κατά τα αρχαία πρότυπα, δεν του λείπει δε ούτε ο Χορός. Η γλώσσά του είναι λογιώδης, πράγμα που μάς κάνει να πιστεύουμε ότι δεν ήταν προωρισμένο για τη σκηνή, αλλά μόνον για άνάγνωση των λογίων.

Από τον 10ο αιώνα και ύστερα οι παραστάσεις θρησκευτικών έργων ήταν, όπως είπαμε, συνηθισμένες και υπάρχουν πολλές μαρτυρίες γι' αυτό. Ο άσπασταλμένος του Βασιλέως της Γερμανίας Όθωνος του Α' Έπίσκοπος Κρεμώνας Λουτπράνδος, στη Κωνσταντινούπολι, έπί της Βασιλείας Νικηφόρου Φωκά, γράφοντας στον ήγεμόνα του, λέει: «Οι μωροί Έλληνες την Ανάληψι του Προφήτη Ηλία γιορτάζουν με θεατρικές παραστάσεις». Επίσης κάποιος Γάλλος περιηγητής, που ήλθε τον 15ο αιώνα στην Κωνσταντινούπολι, μάς πληροφορεί ότι είδε παίζοντο το μυστήριο «Οι τρεις Παίδες εν τη Καμίνω» μπροστά στο αυτοκρατορικό ζεύγος.

Μετά την κατάλυσι της αυτοκρατορίας και την άπαγόρευσι εκ μέρους του κατακτητού των παραστάσεων θρησκευτικών δραμάτων, το μουσικήριο ένήπηκε μέσα στη λειτουργία, σα μέρος άνάσπαστος. Η τελετή της Αποκαθλώσεως του Χριστού, το πρώι της Μεγάλης Παρασκευής, δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα μυστήριο, που ένσωματώθηκε στην λειτουργία, όπως ο Έπίσκοπος Έπιφάνιος. Έπιφάνιος μυστήριον είναι δύο άκόμη τελετές: Η τελετή της νίψεως των ποδών των μαθητών, που γίνεται στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, και η τελετή του Ίησού του Έλκ ο μ ε ν ο υ ε π ι τ ο ν Σ τ α υ ρ ο υ, κατά την οποίαν ο Πατριάρχης Ίεροσολύμων, το πρώι της Μ. Πέμπτης, σέρνεται δεμένος στο Γολγοθά από ένα δακύνον. Και οι δύο τελετές αυτές ήταν άγαπητά θέματα μυστηρίων και περιέχονται σ' ένα πολύτιμο Κώδικα του 14ου αιώνας, που βρίσκεται στο Βατικανό. Ο κώδις αυτός περιέχει σκηνοθετικές οδηγίες για έννα μυστήρια πολύ άγαπητά στο λαό: Την Έγερσι του Λαζάρου, τη Βασιόφωρο, τον Μυστικό Δείπνον, τον Νιπτήρα, την Προδοσία του Ίούδα, την άρνησι του Πέτρου, την έξουθενάσι του Ηρώδου, την Σταύρωσι και την ψηλάφησι του Θωμά.

Μέρος κατάλληλο για την παραστάσι των μυστηρίων ήταν ο νάρθηξ των εκκλησιών. Έστήνετο μια πρόχειρη ξύλινη σκηνή επάνω στην οποία έπαιζαν τα πρόσωπα, ντυμένα με ιερά όφια, κι' όχι με θεατρικά κοστούμια. Η σκηνοθεσία ήταν πολύ άπλη. Π. χ. στο μυστήριο «Οι Παίδες εν Καμίνω» η έντύπωσι της φωτιάς διονόταν με τις φλόγες των λαμπάδων. Οι σκηνογραφίες ήταν πλουσιώτερες, όπως π. χ. στη Σταύρωσι υπήρχε ο Σταυρός, η Λόγχη, ο Σπόνγος και στην Προδοσία υπήρχε το δένδρον, από το οποίο κρεμιώνταν ο Ίούδας. Οι ήθοιοι ήταν πρόσωπα του κλήρου, άκόμη και στους γυναικείους ρόλους!

Το πώς ήταν ένα μυστήριο, το μαθαίνουμε από το σωζόμενο κρητικό θρησκευτικό δράμα «Η θυσία του Αδράμ», έργο του 16ου αιώνα. Το κρητικό αυτό μυστήριο θεωρείται το άραιότερο της Χριστιανισμής.

Η Βυζαντινή θρησκευτική θεατρική παράγωγη, συγκρινόμενη με την θεατρική παράγωγη της Δύσεως, υπήρξε πολύ φτωχή. Στη Δύσι οι θρησκευτικές παραστάσεις είχαν πολύ μεγάλη έκτασι, όπως και οι παραστάσεις του κοσμικού θεάτρου. Η Άναγέννησι άλλαξε τελείως την μορφή του Δυτικού θεάτρου, την άλλαγή δε αυτή γνώρισε και η Ανατολή άργότερα, ιδιαίτερα η Κρήτη, με το Ιταλογενές Κρητικό Θέατρο, που στάθηκε η πρώτη μορφή και το λίκνο του Νεοελληνικού Θεάτρου.

Μετα την κατάλυσι της αυτοκρατορίας και την άπαγόρευσι εκ μέρους του κατακτητού των παραστάσεων θρησκευτικών δραμάτων, το μουσικήριο ένήπηκε μέσα στη λειτουργία, σα μέρος άνάσπαστος. Η τελετή της Αποκαθλώσεως του Χριστού, το πρώι της Μεγάλης Παρασκευής, δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα μυστήριο, που ένσωματώθηκε στην λειτουργία, όπως ο Έπίσκοπος Έπιφάνιος. Έπιφάνιος μυστήριον είναι δύο άκόμη τελετές: Η τελετή της νίψεως των ποδών των μαθητών, που γίνεται στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, και η τελετή του Ίησού του Έλκ ο μ ε ν ο υ ε π ι τ ο ν Σ τ α υ ρ ο υ, κατά την οποίαν ο Πατριάρχης Ίεροσολύμων, το πρώι της Μ. Πέμπτης, σέρνεται δεμένος στο Γολγοθά από ένα δακύνον. Και οι δύο τελετές αυτές ήταν άγαπητά θέματα μυστηρίων και περιέχονται σ' ένα πολύτιμο Κώδικα του 14ου αιώνας, που βρίσκεται στο Βατικανό. Ο κώδις αυτός περιέχει σκηνοθετικές οδηγίες για έννα μυστήρια πολύ άγαπητά στο λαό: Την Έγερσι του Λαζάρου, τη Βασιόφωρο, τον Μυστικό Δείπνον, τον Νιπτήρα, την Προδοσία του Ίούδα, την άρνησι του Πέτρου, την έξουθενάσι του Ηρώδου, την Σταύρωσι και την ψηλάφησι του Θωμά.

Μέρος κατάλληλο για την παραστάσι των μυστηρίων ήταν ο νάρθηξ των εκκλησιών. Έστήνετο μια πρόχειρη ξύλινη σκηνή επάνω στην οποία έπαιζαν τα πρόσωπα, ντυμένα με ιερά όφια, κι' όχι με θεατρικά κοστούμια. Η σκηνοθεσία ήταν πολύ άπλη. Π. χ. στο μυστήριο «Οι Παίδες εν Καμίνω» η έντύπωσι της φωτιάς διονόταν με τις φλόγες των λαμπάδων. Οι σκηνογραφίες ήταν πλουσιώτερες, όπως π. χ. στη Σταύρωσι υπήρχε ο Σταυρός, η Λόγχη, ο Σπόνγος και στην Προδοσία υπήρχε το δένδρον, από το οποίο κρεμιώνταν ο Ίούδας. Οι ήθοιοι ήταν πρόσωπα του κλήρου, άκόμη και στους γυναικείους ρόλους!

Το πώς ήταν ένα μυστήριο, το μαθαίνουμε από το σωζόμενο κρητικό θρησκευτικό δράμα «Η θυσία του Αδράμ», έργο του 16ου αιώνα. Το κρητικό αυτό μυστήριο θεωρείται το άραιότερο της Χριστιανισμής.

Η Βυζαντινή θρησκευτική θεατρική παράγωγη, συγκρινόμενη με την θεατρική παράγωγη της Δύσεως, υπήρξε πολύ φτωχή. Στη Δύσι οι θρησκευτικές παραστάσεις είχαν πολύ μεγάλη έκτασι, όπως και οι παραστάσεις του κοσμικού θεάτρου. Η Άναγέννησι άλλαξε τελείως την μορφή του Δυτικού θεάτρου, την άλλαγή δε αυτή γνώρισε και η Ανατολή άργότερα, ιδιαίτερα η Κρήτη, με το Ιταλογενές Κρητικό Θέατρο, που στάθηκε η πρώτη μορφή και το λίκνο του Νεοελληνικού Θεάτρου.

Β.

Στην Άμερική συνέβη ένα άλλο φαινόμενον, άκόμη περιεργότερο. Πρό της άνεκαλύψεως της από τον Κολόμβον η ήπειρος αυτή φαίνεται πως ήταν πυκνοκατοικημένη. Στα 1650 κατοικούσαν στην Βόρειο Άμερική 7 έκατομμύρια άνθρωποι και 6 στη Νότιο. Άλλά στα 1929 αύξήθηκαν σε 162 στην Βόρειο και 77 στην Νότιο. Άλλά δεν είναι όλοι λευκοί. Μονάχα στις Ήν. Πολιτείες ζουν 14 έκατομμ. μαύροι, που καταγόγονται από σκλάβους. Η Αυστραλία προς το παρόν είναι σχεδόν άκατοίκητος: μόλις ζουν 7 έκατομμ. λευκοί, άπόγονοι άποίκων και καταδικών οι περισσότεροι, εις ένα μέρος όπου θα μπορούσαν να κατοικήσουν άνετα άνω των 100 έκατομμυρίων ανθρώπων.

Μιά φορά ήταν ένας παπάς που είχε ένα καματερό και έστειλε το παιδί του να το πουλήσει. Στο δρόμο που πάγαινε το παιδί βρίσκει ένα σπανό τον χαιρετάει.

— Καλώς το παιδί, λέει ο σπανός· που το πιάς αυτό το τραγί;

— Όχι, δεν είναι τραγί, λέει το παιδί, είναι καματερό και πάω να το πουλήσω.

— Πήγαινε, του λέει ο σπανός, και θά μετανιώσης.

— Πάει παρακάτω βρίσκει άλλο σπανό και του λέγει: "Ωρα καλή, κουμπάρε."

— Καλώς το παιδί, του λέει ο σπανός· που το πιάς αυτό το πρόβατο;

— Δεν είναι πρόβατο, λέει το παιδί· είναι βόδι και πάω να το πουλήσω.

— Άη, άη, λέει ο σπανός, και θά μετανιώσης.

Πηγαίνει παρακάτω και βρίσκει και τρίτο σπανό. Του λέει κι' αυτό του ώρα καλή, κουμπάρε.

— Καλώς το παιδί, του λέει ο σπανός· που το πιάς αυτό το βετούλι;

— Όχι, λέει το παιδί, δεν είναι βετούλι· είναι βόδι και πάω να το πουλήσω.

Τότε, σκέφθηκε το παιδί, ό ένας μου το λέει τραγί, ό άλλος πρόβατο, κι' ό άλλος βετούλι. "Ας γυρίσω πίσω στον πρώτο σπανό, κι' ας τ'ό δώσω για τραγί. Και πραγματικά άφου γύρισε παίρνει τον παρ'ά απ' το σπανό και πάει στον πατέρα του, τον παπά.

— Τι να σου πώ, πατέρα, λέει το παιδί· έγω βρήκα τον μπελά μου στο δρόμο, με τρεις ανθρώπους· ό ένας μου το είπε τραγί, ό άλλος πρόβατο, κι' ό τρίτος, βετούλι· και γύρισα κι' έγω και τ'ό δώσα για τραγί.

— Άς τους, λέει ό παπ'ας, κι' έγω τους διορθώνω.

Την άλλη μέρα παίρνει έναν γάδαρο και του κρεμάει τρία φλωριά πίσω. Στο δρόμο που πήγαινε, βρήκε και τους τρεις σπανούς που μοιράζανε το καζάνι τους.

— Κάτσε να πάμε μαζί, του λένε. Στάθηκε και πηγαίνανε μαζί.

Έκεί που παγαίνανε, σ' ένα ανηφοράκι, κεντάει το γάδαρο ό παπ'ας, έναν άερα ό γάδαρος, πετάει κι' ένα φλουρί. Ό παπ'ας έκανε πώς δεν το είδε κι' οί σπανοί, τ' άρπάξανε. Παρακάτω, καθώς παγαίνανε, δίνει άλλο ένα κέντημα του γάδαρου, άλλον άερα ό γάδαρος, άλλο φλουρί· το πήρανε κι' εκείνο οί σπανοί· κι' ό παπ'ας έκανε πώς δεν το είδε, όπως έκανε και με το πρώτο.

Συνεννοούνται λοιπόν οί σπανοί· τι να κάνουμε να του πάρουμε το γάδαρο. Του πέφτουν άπάνω του παπ'α.

— Παπ'α, του λένε, δέ μας δίνεις τον γάδαρο, δέ μας τ'ό πουλάς;

— Πώς, τον πουλάω, λέει ό παπ'ας· μ' αυτόν μπορώ ν' αγοράσω ένα βασιλείο· μη δεν έθελπα έγω στο δρόμο τι έκανε; Για γυρίστε πίσω, να δήτε πόσα φλωριά θά βρήτε.

— Να σου δώσουμε δυό χιλιάδες δραχμές, του λένε οί σπανοί.

— Τι λέτε; λέει ό παπ'ας.

— Να σου δώσουμε τέσσαρες, πέντε, έξι, είπανε οί σπανοί.

Αποφάσισε στις έξι τέλος πάντων. Του μετρήσανε τον παρ'ά και πήρανε το γάδαρο.

Στο δρόμο που πάγαιναν, κεντάνε το γάδαρο, πετάει άλλο φλωρί· το πήραν το φλωρί, χαρούμενοι, και είπανε: Θά βγάλουμε όσα θέλουμε τώρα· ξανά τον κεντάνε να πετάξει άλλο φλωρί, που να πετάξει. Τότε είπανε μεταξύ τους: Μας την έφτιαξε ό παπ'ας.

Ό παπ'ας το κατάλαθε κι' έλεγε μέσα του: Αυτοί θάρθουνε πίσω, γυρεύοντάς με, για τον παρ'ά. Τι σκέπτεται λοιπόν; Σηκώνεται και πάει κι' αγοράζει δυό λαγούς ζωντανούς· κι' έρχεται πίσω στο σπίτι του και λέει της γυναίκας του.

— Εκείνοι οί σπανοί θάρθουνε 'δω, μονάχα να φτιάξης μιά πητήρα, να σφάξης δυό τρεις κόττες, κι' ό σου 'πώ, όλα να τ'ά κάνουν· να μην παραλείψης τίποτε, τίποτε· τον ένα λαγό να τον δέσης στην κούνια να κουνά το παιδί· κι' έγω θά πάρω τον άλλο και θά πάω να κάνω ζευγάρι στο δρόμο που θά περάσουν οί σπανοί.

Πήγε στο δρόμο. Έκεί που έκανε ζευγάρι, να κι' έρχονται οί σπανοί. Τον χαιρετάνε.

— Καλώς τ'α παιδιά, λέει ό παπ'ας.

— Παπ'α, γιατί μας γέλασες, του

παπ'α; Δεν τον σφάζεις να τον φάμε;

— Πώς να τον σφάξω, λέει ό παπ'ας, άφου τον έχω για ύπρητή;

Σ'α βράδιασε, κάνει του λαγού ένα μπλιέτο, του τ'ό δένει στο σβέρκο, και του λέει: "Αηντε, κι' ό,τι έγγραφω, να τ'α φτιάξη όλα τ'α φαγιά ή παπαδιά. Τον άπολάει το λαγό και πάει στη δουλειά του· πήρε τ'α βουνά.

Τ'α βράδι πήρε τους σπανούς και πήγανε στο σπίτι. Έκεί βρήκανε τον άλλο λαγό που τον είχε δέσει ή παπαδιά στην κούνια και κούναγε το παιδί.

— Μωρέ, λένε οί σπανοί, έτσι είναι· τον έχει ύπρητή.

Φέρνει το τραπέζι ή παπαδιά και στρώνει να φάνε· και βάζει όσα είχε γραμμένα, τάχα, ό παπ'ας. Τότε οί σπανοί λένε:

— Δέ μας δίνεις το λαγό, παπ'α, και χάρισμά σου όλα τ' άλλα.

— Κι' άλλα τόσα να μου δώσετε, λέει ό παπ'ας δεν σ'ας τόνε δίνα.

— Να σου δώσουμε δυό τρεις χιλιάδες και να τον πάρουμε;

— Όχι λέει ό παπ'ας, και διπλά να μου δώσετε, και πάλι δεν τόνε δίνα.

— Πάρε δέκα χιλιάδες, του λένε οί σπανοί.

— Χάρισμά σας, τους λέει ό παπ'ας. Τό πρωί οί σπανοί συνεννοούνται να πάνε κάπου για δουλειά. Γράφουν τρία μπλιέτα, τ'α κρεμάνε στο σβέρκο του λαγού, και τον στέλνουν στις γυναίκες τους, για να φτιάξουν όσα

Κεντάνε το γάδαρο, πετάει άλλο φλουρί.

λένε, και δέ βγάζει άλλα φλωριά ό γάδαρος;

— Άν μετανιώσατε, παιδιά μου, τους λέει ό παπ'ας, να μου φέρετε τον γάδαρο και πάμε στο σπίτι να σ'ας δώσω τους παράδες. Έκεί βλέπουν οί σπανοί το λαγό και λένε του παπ'α:

— Πώς τον έχεις έδω το λαγό,

φαγιά τους γράφανε. Πάνε το βράδι στο σπίτι, και λένε στις γυναίκες τους: Φέρτε το φαγί να φάμε.

— Και τι φαγί να φέρουμε, λέν' οί γυναίκες· μήπως μας είπατε τι να φτιάξουμε;

— Δεν ήρθε ό ύπρητής, ό λαγός, να σ'ας πη;

— Όυτε λαγό είδαμε, ούτε τίποτα, λέν' οί γυναίκες.

Ξεκινάνε και πάλι να πάνε στον παπ'α.

Πήγανε λοιπόν οί σπανοί.

— Γιατί μας γέλασες, παπ'α, με το λαγό;

— Να μου φέρετε, τους λέει ό παπ'ας, το λαγό, να καθήσετε να φάμε, και να σ'ας δώσω τ'α λεπτά σας.

Και φωνάζει της παπαδιάς: Παπαδιά, φέρε το τραπέζι να φάμε ψωμί.

Παίρνει ή παπαδιά το τραπέζι, το βάνει, πέφτει άπάνω, χύνει τ'α φαγιά, το κρασί, όλα. Πειριώνει ό παπ'ας, σηκώνεται και τ'α σφάζει.

Τότε παγώνεται άπάνω οί σπανοί και λένε: Μωρέ τί έκανες έδω, παπ'α; Θά πάμε όλοι σ'ή φυλακή.

— Τι σ'ας μέλλει έσ'ας, τους λέει ό παπ'ας· θά την άναστήσω.

— Άνοίγει το σεντόνκι, παίρνει το καλάμι και βαρεί· και μόλις σφύριξε το καλάμι, άμέσως σηκώθηκε ή παπαδιά.

— Πά, πώ, λένε οί σπανοί· άνασταίνει νεκρούς τούτος ό παπ'ας!

— Παπ'α, του λένε· να μας δώσης το καλάμι, και χάρισμά σου τ'α λεπτά, για τον γάδαρο και το λαγό.

— Όχι, τους λέει ό παπ'ας· θά μου δώσετε διπλά απ' όσα μου δώσατε.

Σκέπτονται λοιπόν οί σπανοί και του μετράνε τον παρ'ά και παίρνουν το καλάμι.

Στο δρόμο που πηγαίνανε σκεφθήκανε: Να πάη ό ένας μπροστά, να σφάξη ή γυναίκα του, κι' αν άναστήθη καλά, αν όχι, να μη χάσουμε και τις άλλες.

Άρπάζει ό ένας το καλάμι, πάει μπροστά, σφάζει ή γυναίκα του, βαρεί το καλάμι να σηκωθή, αλλά που να σηκωθή. Γυρίζει πίσω, τους βρίσκει και τους λέγει: Την έσφαξα και πριν βάλω στο στόμα μου το καλάμι, άμέσως σηκώθηκε.

Τ' άρπάζει ό άλλος· φθάνει στο σπίτι, σφάζει ή γυναίκα του, βαρεί το καλάμι να σηκωθή, άδικα όμως. Σκέπτεται λοιπόν και λέει με το νου του: "Έτσι θά τ'ό παθε κι' ό άλλος, αλλά να πάω πίσω, να πώ κι' έγω τ'α ίδια και να γίνουμε όλοι ένα.

Γυρίζει πίσω, βρίσκει τους συντρόφους του και τους λέει:

— Έσφαξα ή γυναίκα μου και μόλις βάρεσα το καλάμι σηκώθηκε.

Τ' άρπάζει κι' ό τρίτος και πάει πιλάλα στο σπίτι του, σφάζει ή γυναίκα του· βαράει το καλάμι να σηκωθή, που να σηκωθή όμως. Κι' έγιναν κι' οί τρεις ένα. Σκεφθήκανε λοιπόν και συμφωνήσανε να πάνε να σκοτώσουνε τον παπ'α.

Στο δρόμο που πηγαίνανε, άλλαξαν γνώμη.

— Όχι, να μην τον σκοτώσουμε, γιατί θά κολασθούμε· παρ'ά να τον βάλουμε σ' ένα σακκί και να τον πετάξουμε στη θάλασσα.

Έτσι και κάνανε.

Έκεί κοντά σ' άμπέλια που φθάνανε, σκεφθήκανε να πάνε να φάνε κανένα σταφύλι που τρυγούσανε, έπειδη είχανε κουρασθή κιόλας. Τον άφίνουν λοιπόν εκεί σ' ένα μέρος και πέσαν μέσ' σ' άμπέλια.

Ό παπ'ας, μέσ' στο σακκί χωμένος, άκούει εκεί κοντά τροκάνια κι' άρχισε από μέσ' απ' το σακκί να λέη: Δεν

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΠΛΕΥΡΙΤΙΔΟΣ Δ'.

Μετά την υγιεινοδιαιτητικήν θεραπείαν της πλευριτίδος, έρχεται ή ιατρική θεραπεία, ή όποια έχει σκοπόν την βελτίωσιν του άρρώστου κατά το άρχικόν στάδιον της νόσου, δηλ. την πτώσιν του πυρετού, την άνακούφισιν του πόνου και την άπορρόφισιν του ύγρου. Το ύγρον πρέπει να άφαιρηται εάν είναι άριστέρα, διότι ή καρδιά μετακινείται, όπως είπαμε, δεξιά και προκαλεί διαταραχάς, όπως στενοχώρια, δύσπνοια και ταχυκαρδία. Εάν δέ άργήση να γίνη ή άφαίρεσις του ύγρου, υπάρχει φόδος να παραμείνη ή καρδιά μονίμως δεξιά με δυσάρεστα έπακόλουθα. Έπίσης το ύγρο επιβάλλεται να άφαιρηται και δεξιά όταν είναι άφθονο ή όταν είναι και σ'α δύο πλευρά προς άποφυγήν στενοχωρίας, δυσπνοίας κ.λ.π. Τώρα ίσως έρωτηθώ γιατί γράφονται αυτά, άφου δεν άποτείνονται σ'ε γιαιτρούς ή σ'ε φοιτητάς; Το είπαμε και άλλοτε, κάθε τι που γράφεται έδω έχει σκοπόν την μόρφωσιν των παιδιών και την διόρθωσιν των έσφαλμένων άντιλήψεων των μεγαλύτερων. Στην προκειμένη περίπτωσι έπιμένουμε, διότι ό κόσμος τρέμει άδίκως την παρακέντησιν, ζητά σιμυούλια για να άποφασισθή, όπως ίσως δεν κάνει για μιά έγχειρησιν άμφίβολη και έπικινδυνή. Αυτός είναι λοιπόν ό λόγος που μας άναγκάζει πολλές φορές να γράφωμε περισσότερα των όσων μας έπιτρέπει ό πολύτιμος χώρος της «Νεολαίας» μας. Η παρακέντησι στην πλευριτίδα, τόσο στην άρχη για να γίνη ή διάγνωσις, διότι χωρίς ή δοκιμαστική παρακέντησι δεν μπορούμε να ξέρουμε αν είναι ύγρ'α ή ήλη, αν είναι πυώδης ή ύδαρης, όσον και κατόπιν, όταν επιβάλλεται να γίνη άφαίρεσις του ύγρου, είναι άπολύτως άθλασής και άκίνδυνος 100%, έφόσον βέβαια γίνηται από χέρια που έχουν πείρα και καθαρά.

Όσες φορές έκάσαμε παρακέντησι σ'ε πλευριτικά παιδιά είδαμε ότι το ύγρο ύστερα από λίγες μέρες, το πολύ μήνα, έξηφανίσθη τελείως και ή ίασις ύπήρξε πλήρης. Διά την κατάπαισιν του πόνου όφελούν σπουδαίως αί περιτυλίξεις του στήθους με κουμπρέσες

τη θέλω, δεν τη θέλω, δεν τη θέλω. Άκούει τις φωνές ένας τσιπ'ανος και πάει κοντά. Ρωτάει τι θέλεις εσύ αυτό μεσα και λές: Δεν τη θέλω, δεν τη θέλω, δεν τη θέλω; — Με π'ανε, λέει ό παπ'ας, να μου δώσουν το βασιλιά τη θυγατέρα, κι' έγω δεν τη θέλω, γιατί είμαι παπ'ας. — Δέ βγαίνεις εσύ απ' αυτό, λέει ό τσιπ'ανος, να μ'ω έγω; — Μάλιστα, λέει ό παπ'ας. Βγαίνει λοιπόν και μπαίνει ό τσιπ'ανος μέσα, τον δένει καλά, παίρνει τη μαγκούρα του, τ'α ρόχα του, τ' άρματά του και τ'α γίδια του, και λέει του τσιπ'ανου: Να μη μιλήσης σταλιά, για να μη σε γνωρίσουνε. Γυρίσαν οί σπανοί από τ' άμπέλι και πήραν το σακκί με τον παπ'α, να πάνε

ζεστές, με νερό και οινόπνευμα και λίγη άσπιρίνη ή άτοφάν. Τον πυρετό δεν πρέπει να τον πολεμήσωμε με φάρμακα, πρώτον διότι δεν είναι πολύ μεγάλος και δεύτερον διότι ή πορεία του μας φανερώνει την εξέλιξιν της νόσου. Είναι κακή ή γνώμη του λαού που ζητεί από τους γιαιτρούς σ'ε όποιαδήποτε άρρώστεια φάρμακα για τον πυρετό. Ό πυρετός φανερώνει την άμυνα του οργανισμού έναντίον του εισβολέως, δηλ. του μικροβίου. Εάν λοιπόν έμεις ρίπτωμε τον πυρετό με φάρμακα, τότε άναστέλλωμε την άμυνα του οργανισμού, τον έξασθενίζωμε και έτσι το μικρόβιο βρίσκει εύκαιρία και κάνει μεγαλύτερη φθορά στον άρρώστο. "Επειτα, στην πλευριτίδα θά τον τονώσωμε τον οργανισμό με φάρμακα, ενέσεις και άφθονη τροφή, για να τον βοηθήσωμε να άντεξέλλησιν στη μάλυνσι. Αί ενέσεις άσβεστίου, σάλλισιλάτ και άσκορμπίνης, δηλ. βιταμίνης Γ των χρωματουργείων, θά άποτελέσουν τ'α μόνα φάρμακα κατά την όξείαν και χρονίαν πορείαν της πλευριτίδος. Αί ενέσεις αυτές άφ' έλους τονώνουν τον οργανισμόν και άφ' έτέρου βοηθούν σπουδαίως εις την άπορρόφισιν του ύγρου. Έπομένως όλη εκείνη ή πολυφαρμακία που έδιναν άλλοτε για την πλευριτίδα πρέπει να σταματήση προς όφελος των άσθενών και του βαλαντίου των γονέων.

Τελειώνοντας τη μελέτη για την πλευριτίδα θά πούμε δύο λόγια άπαραίτητα για την προφύλαξιν της νόσου, δηλ. εάν είναι δυνατόν να προληφθή ή πλευριτίς. Τόσον ή πλευριτίς, όσον και κάθε άλλη έπιπλοκή της φυματιώσεως, διότι όλες οί άλλες φυματιώσεως, εκτός της άρχικής βλάβης του πνεύμονος, είναι έπιπλοκές της πρώτης προσβολής της φυματιώσεως, προλαμβάνονται 99% εάν προσέξουν οί νέοι την υγείαν των και ίδιως την άνοειν και το φθινόπωρον, που ό οργανισμός λόγω της έποχής κουράζεται εύκολα. Τακτική και ήσυχη ζωή, καθαρός άέρας και ύπαιθρος, άποφυγή άνωφελών πνευματικών και σωματικών κοπώσεων, άποφυγή των κακών συνηθειών της νεανικής ήλικίας, λογική και άριστον μέτρον εις τας σχέσεις των, περιορισμός εις τ'α έξοδα της έξωτερικής εμφάνίσεως (τ'α ρόχα δεν κάνουν του πόνου όφελούν σπουδαίως αί περιτυλίξεις του στήθους με κουμπρέσες

Γ. Μπαμπούρης

να τον ρίξουνε στη θάλασσα.

Σ'α γυρίζανε πίσω, από τον ίδιο δρόμο, βλέπουν τον παπ'α με τ'α γίδια.

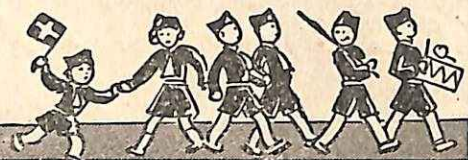
Αί! παπ'α, έμεις σ' έρρίξαμε στη θάλασσα, μ'α εσύ π'ως βρέθηκες έδω; Και που τ'α βρήκες τ'α πράματα;

— Με ρίξατε στην άκρη, λέει ό παπ'ας· αν με ρίγνατε πιο μέσα, θά βγάζα ακόμα περισσότερα πράματα.

Γυρίζουν πίσω πιλάλα, ποιος να πρωτομή στη θάλασσα. Πέφτει ό ένας μέσα κι' άρχισε να κήνη ή θάλασσα φλού, φλού. Έκεί που πνιγότανε, πετιέται ό σκούφος του άπάνω σ'α κύματα, τον βλέπουν οί άλλοι το σκούφο του σπανού και λένε: "Όλο λάγνια και καραμάνικα τ'α βγάζει. Και πέφτουν κι' αυτοί μέσ' στη θάλασσα και πνιγονται, και πάνε.

Ο ΚΗΨΟΣ

ΧΙΟΝΙΑ

Χιόνια! Χιόνια! Τί ωραία! 'Η γη όλη άσπρισε. "Ασπρα τά βουνά, άσπρα τά δέντρα, τά σπίτια, οί δρόμοι. "Από τó παράθυρο τοú σπιτιοú μας—στην 'Αγία Παρασκευή—βλέπω κατάσπρη, ώς κάτω μακριά, όλη την πεδιάδα. Κι' ό ούρανός έξακολουθεί νά ραντίζει όλοένα τή γη με άπειρα πούπουλα, σάν νά τó κάνη επίτηδες, γιά νά τή στολίσω. Τί ωμορφα πού είναι!

Κάποια παιδιά γνωστά μου ήρθαν και με πήραν νά παίξουμε στο χιόνι. Τό παίρναμε και τó στοιβάζαμε, και κάναμε μ' αυτό ένα σωρό πράγματα. Βουναλάκια, σπιτάκια, ανθρωπάκια. Στο τέλος βάλαμε τά δυνατά μας και κάναμε—τί νομίζετε;—ένα... Σκαπανέα! Ναι, ναι, ένα σωστό Σκαπανέα με τó κοντό του πανταλονάκι, με τó σακκάκι του, ακόμα και με τή γραβάτα του!

Τό μόνο πού δέν μπορούσαμε νά τó καταφέρουμε, ήταν ό σκούφος του. Τότε μοú ήρθε μιá ιδέα. "Ετρεξα στο σπίτι, πήρα τόν δικό μου σκούφο και τόν βάλαμε στο κεφάλι τοú χιονάτου Σκαπανέα, πού φαινόταν τώρα σάν ζωντανός!

Τί χαρά και τί ένθουσιασμό είχαμε όλοι μας! Σκεφτήκαμε τί χαρά και τί ευχαρίστησι θά είχε κι' ό 'Αρχηγός, αν μās έβλεπε νά παίζουμε και νά χαιρώμαστε, φτιάνοντας κι' έμεις Σκαπανάκια,—ας ήταν κι' από χιόνι!—όπως κι' εκείνος έφτιαξε όλα τά Σκαπανάκια τής 'Ελλάδος. Κι' ή σκέψι μας κι' ή ψυχή μας πέταξαν κοντά Του.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τό παραμυθάκι μας.

ΤΟ ΓΑΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΝΑΡΙΝΙ

Μιά κυρία είχε ένα καναρίνι τόσο ήμερο, πού έβγαίνει από τó κλουβί του κι' έπετούσε γύρω στην κάμαρα, άνέβαινε στους ώμους τής κυρίας του κι' έτσιμπούσε σπόρους μέσα από τó χέρι τής.

Στό ίδιο σπίτι ήταν κι' ένας γάτος,

πού συνήθιζε κι' αυτός νά τριγυρνά μέσα στο ίδιο δωμάτιο, την ώρα πού τó καναρίνι ήταν έξω από τó κλουβί του. Τό πουλάκι όμως δέ φοβόταν νά πάθω κανένα κακό από τó γάτο. 'Η κυρία τόν είχε μάθει, όταν ήταν ακόμη πολύ μικρός, ν' αγαπά τó καναρίνι, νά μη τó πειράζει κι' όχι μονάχα αυτό, μά και νά παίξει μαζί του.

Είχε μάθει, όταν ήταν ακόμη πολύ μικρός, ν' αγαπά τó καναρίνι, νά μη τó πειράζει κι' όχι μονάχα αυτό, μά και νά παίξει μαζί του.

Νιόνιος Τοτός & Σία

(Συνέχεια)

—...Τά...τά άλλα παιδιά είπεν ό Τοτός.

—'Ελάτε λοιπόν εδώ μαζί μου. "Επιασε τά παιδιά από τó χέρι και έστριψε μαζί τους τó πρώτο στενό.

—'Αν δέν μοú πήτε ποιοί ρίχνουν τις πέτρες θά πάω έσας φυλακή, τούς είπε σε μιá στιγμή.

"Αλλά ξαφνικά ποίος ξέρει γιατί ό πολισμάνος σκουτούφλησε και παροπάτησε...

Με τó παραπάτημα άφησε τά παιδιά κι' αυτά χωρίς νά χάσουν καιρό τόβαλαν στα πόδια...

"Ως πού νά συνέλθω ό πόλισμαν, τά παιδιά είχαν γίνει... άφαντα!

"Ο πόλισμαν χαμογέλασε:

—'Εννοία σας τριβόλια, είπε κι' έπειτα γύρισε πρós τó σπίτι τοú Νιόνιου και τοú Τοτού.

"Ετσι καναρίνι και γάτος ήταν δυό πρώτης τάξεως φίλοι.

Μιά μέρα, ή κυρία μπήκε στην κουζίνα με τó καναρίνι στόν ώμο της. 'Ο γάτος, όπως πάντα, άκολούθησε την κυρία του. Σε λίγο νά-σου τó καναρίνι πετá από τόν ώμο τής κυρίας στο πάτωμα, γιά νά ταιμπήση ένα ψιχουλό, πού τó 'χε δεί από ψηλά. Δέν πρόφθασε όμως καλά-καλά νά πατήση στο πάτωμα κι' ό γάτος χράπ τó αρπάζει με τó στόμα και πηδά στο τραπέζι.

'Η κυρία τάχασε! Δέν περίμενε τέτοιο φέρσιμο.

—Πάει! θά τó φάη... δέν τή γλύνει, σκέφθηκε ή κυρία.

Κι' άργισμένη έτοιμάσθηκε νά χτυπήση τó γάτο γιά την κακή του πράξη. 'Αλλά βλέπει ένα ξένο άγριόγατο νά στέκεται στην πόρτα τής κουζίνας έτοιμο νά ριχτή στο καναρίνι. Και τότε μόνο κατάλαβε ή κυρία, ότι ό γάτος τοú σπιτιοú δέν άρπαξε τó πουλάκι γιά νά τó φάη, αλλά γιά νά τó σώση από τά δόντια τοú ξένου γάτου. "Εδίωξε εϋθύς τόν άγριόγατο από την κουζίνα δίνοντάς του μιá δυνατή ξυλιά μ' ένα χονδρό μπαστούνι, πού βρέθηκε κάπου εκεί.

'Ο γάτος τοú σπιτιοú τότε άφησε τó καναρίνι νά πετάξη πάλι στόν ώμο τής κυρίας και, χωρίς νά υπερηφανευθώ γιά τó καλό του φέρσιμο και την έξυπνάδα του, πήγε και ζάρωσε πλάι στο τζάκι ρίχνοντας ένα βλέμμα γεμάτο άγάπη στόν φίλο του, τó καναρίνι.

'Ο πατέρας τοú Νιόνιου και ό θεϊός τοú Τοτού, πού ήταν όρφανός, είχαν έπιστρέψει στα σπίτια τους και μιλούσαν τώρα με τις γειτονίσσες γιά τις... ζημιές.

'Ο πόλισμαν πήρε παράμερα τόν πατέρα τοú Νιόνιου και τόν θεϊό τοú Τοτού και κάτι τούς είπε, ενώ γελοούσαν όλοι...

—Σύμφωνοι; τούς ρώτησε στο τέλος.

—Ναι, είπαν κι' οι δυό μαζί...

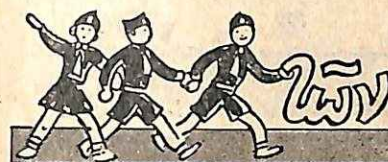
"Υστερα άπ' αυτό ό πόλισμαν χαιρέτισε κι' έφυγε.

Τί νά συμφώνησαν όμως γιά τó Νιόνιο και γιά τόν Τοτό, ό πολισμάνος κι' οι δυό γονείς των;

Μη βιάζεστε παιδιά... θά τó μάθετε κι' αυτό άργότερα!

"Όταν πιά άρχισε νά σκοτεινιάζω, ό Νιόνιος κι' ό Τοτός σκέφθηκαν πώς είχανε και σπίτι.

Δέν θά τó σκεφτόντουσαν βέβαια αυτό αν ήσαν χορτάτοι, μά έλα πού τó στομάχι τους άρχισε νά διαμαρτύρεται... Προχώρησαν λοιπόν οι δυό πιτσιρίκοι σάν σκιές μέσα στο μισοσκόταδο και κόλλησαν τά μουτράκια τους στή γωνιά τοú δρόμου γιά νά... επιθεωρήσουν τή γειτονιά...

ΩΝ ΟΚΑΘΑΝΕΩΝ

Ο ΓΕΡΟΒΟΣΚΟΣ

Πόσα χρόνια πέρασα κι' άσπρισα και γέρασα πάνω στα ψηλώματα βόσκοντας τά πρόβατα!

Σε ψηλές άνηφοριές σάν κοτσύφι έχυθηκα κι' έπεσα σε ρεματιές και λαγοκοιμήθηκα.

Μύρμηγκα δέ ζήμωσα κι' άνθρωπο δέ θύμωσα. Πήρα τά μικρά τ' άρνιά σάν παιδιά στην άγκαλιά.

Μιά ζωήν έπέρασα κι' είπ' ό Θεός και γέρασα και τó χιόνι τó πολύ μούπεσε στην κεφαλή.

"Αντε προβατάκια μου, περπατάτε, άρνάκια μου, πάμετε σιγά-σιγά και μās πήρεν ή βραδιά.

Ζαχ. Παπαντωνίου

ΞΕΥΘΑ ΚΟΥΤΕ

'Ο δάσκαλος:—Τί θέλει νά πη, Πέτρο, ή παροιμία: «Τόνα χέρι νίβει τ' άλλο»;

'Ο Πέτρος:—"Ότι και τά δυό είναι βρώμικα.

'Η μητέρα:—Φύγε, Μαρία, από δω... Τώρα δένω τó γλυκό...

'Η Μαρία:—Δώστέ μου και μένα μιá κλωστή νά σās βοηθήσω...

'Ο Λάκης στην άδελφή του:

—Κατίνα, φέρε μου ένα ποτήρι νερό κι' έλα κι' έσυ μαζί κάτι νά σου πώ...

Προσπαθήσετε νά πητε γρήγορα:

Κούπα, ξεκαπάκωτη, κούπα ξεκαπακωμένη.

Κι' αυτό:

Καλημέρα, καμηλάρη, καμηλάρη, καλημέρα.

'Η μικρή Σκαπάνισσα Κουέλη Κοκώνη

Τρέμανε γιά κείνον τόν τρομερό πολισμάνο!

Κανέναν όμως δέν είδαν. (Βέβαια κάτι μυστηριώδη μάτια τούς παρακολούθουσαν, αλλά χωρίς νά φαίνωνται).

Κι' άφου νόμισαν ότι κανέναν κίνδυνος δέν τούς άπειλούσε, έβαλαν μιá τρεχάλα κι' έτρεξαν πρós τά σπίτια τους, πού ήσαν τó ένα άπέναντι στο άλλο.

"Όταν όμως χτύπησαν δέν πήραν καμμιá άπάντησι.

"Ανήσυχoi λιγάκι ξαναχτύπησαν, όπότε στοú Νιόνιου τó σπίτι μισάνοιξε ένα παράθυρο κι' άκούστηκε μιá φωνή:

—Ποίος;

—'Εγώ ό Νιόνιος... είπε δειλά τó παιδί...

—Δέν έχουμε κανένα Νιόνιο, τοú άπάντησαν κι' έκλεισαν τó παράθυρο.

Τά ίδια ακριβώς έπαθε και ό Τοτός...

—Σ' άνοιξαν; τόν ρώτησε ό Νιόνιος.

—Τσ... έκανε περίλυπος ό Τοτός.

—Τώρα;

—Μας διώξαν κι' έχω κάτι πείνες πού άστα... Και πού θά κοιμηθούμε;

—Στό ξενοδοχείο των... άστέρων, είπε ό Νιόνιος.

Γέλασαν κι' οι δυό χωρίς όρεξι και τράβηξαν στην τύχη...

Δέν είχαν στρίψει όμως καλά-καλά τή γωνιά κι' ένας καλοντυμένος κύριος τούς έκλεισε τó δρόμο.

—'Ε, πού πάτε άγόρια, τούς είπε γελαστός, χάσατε τó δρόμο σας;

"Ε, πού πάτε, άγόρια;...

—"Όχι, μās διώξαν, είπεν άδίστακτα ό Νιόνιος.

—"Ωχ τά τσαμένα μου, είπε ό κύριος και γέλασε πάλι. Γιατί μικρούλια μου... πεταλώσατε καμμιά γάτα;

—Τά κάναμε γυαλιά καρφιά και... σκοτώσαμε κι' έναν πολισμάνο άπάντησε με σοβαρό τόνο ό Τοτός.

"Ο κύριος μόλις βαστούσε τά χάχανά του.

—Και τώρα θά πεινάτε βέβαια, τούς είπε. 'Αντί ν' άπαντήσουν τά παιδιά... άναστέναξαν. Μπροστά στα μάτια τους πηδούσαν... μακαρόνια και μαρμελάδες και φραντζολάκια και κασέρια.

—'Αντε λοιπόν νά σās πάρω σπίτι μου νά φάτε... Έχουμε ντολμάδες κι' έχω κι' ένα γυιό νά παίξετε μαζί... "Ερχεστε;

Χωρίς νά καλοσκεφτούν ό Νιόνιος κι' ό Τοτός δέχτηκαν νά πάνε μ' έναν άγνωστο κύριο μαζί, πού μπορούσε νάταν και κανέναν ληστής πού κλέβει μικρά παιδιά.

'Η πείνα βλέπετε είναι κακός συμβουλάτορας.

'Αμέσως ό κύριος σταμάτησε ένα ταξί πού περνούσε από κεί και μπήκε μέσα με τά παιδιά...

('Η συνέχεια στο έπόμενο)

Για να μαθαίνετε

ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

Μεταγραμματισμός

Αν ο λύτης Κάπα κάμη το Πι πούνα στην άρχη. Θά χαθή κάποιο ποτάμι και κουβάς θά πεταχθή. ΧΑΡ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Ιστορική άκροστιχίς

Τά αρχικά γράμματα των κάτωθι ζητούμενων λέξεων, αποτελούν αρχαίον Βασιλέα.

1) Αρχαίος σατυρικός ποιητής, 2) Νομοθέτης της Σπάρτης, 3) Μέγας άνηρ των Θηβών, 4) Ιστορικός, μαθητής του Σωκράτους, 5) Αρχαίος φιλόσοφος, 6) Αυτοκράτωρ των Ρωμαίων, 7) Ρήτωρ της αρχαιότητας, 8) Θεά της Ελληνικής μυθολογίας, 9) Αρχαίος ποιητής, 10) Περιήγημος φιλόσοφος.

Μ. ΠΑΛΑΜΗΔΟΥ

Ρητόν

Η ΑΤΑΣΙΑΡΡΗΣΠΚΗΚΑ-ΓΑΜΙΣ

Τά άνωτέρω γράμματα, άν τοποθετηθούν στη σειρά πού πρέπει, θά αποτελέσουν ένα αρχαίον ρητόν.

ΕΛ. Σ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Λεξιγρίφος

Θεά Όλύμπια θά πάρης Κάτι π' άνοίγει τό συρτάρι Καί θά γενήσουνε τά δυό Ήρωα ήμίθεο τρανό.

Σ. Ε. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ

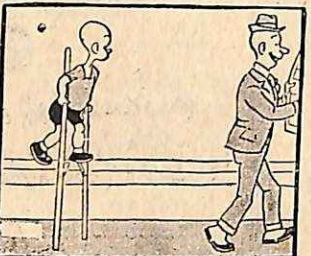
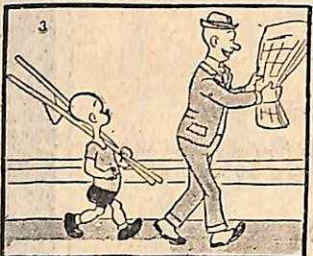
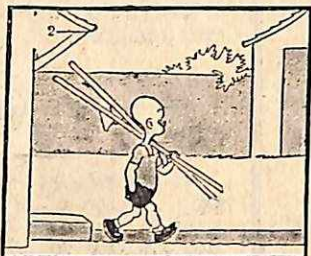
ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 21ου ΦΥΛΛΟΥ

Η παροιμία: Αλβανός, Νέος, Εκλεκτός, Μυοπαγίς, Ο-ΑΣΙς, ΜαΚαρώνια, Αποστολή, ΖάΡια, ΕΛΠίς, Μάιος, ΑΙΣέ, Τό-Μους, ΑΛΑτι, ΔύΤης, ΙΛΑρά, Άν. Σταυρόλεξον: Όριζοντίως 1 Τάνα-τάχα, 2 Έλλάς, 3 Λερή-σόδα, 4 Έλα-σός, 5 με-ΚΤ, 6 άνά-βοά, 7 χήρα-ίρις, 8 Περού, 9 σάα-νάος. Καθέτως: 1 Τηλέμαχος, 2 Έλένη, 3 νερά-άρπα, 4 άλή-άει, 6 τάς-τον, 7 άσος-βρύα, 8 δοκοί, 9 άνάστασις.

Σταυρόλεξον: Όριζοντίως 1 κανάτια, 2 άκτή, 3 ώρα, 3. Ιμέρα, 4 μι-άρα-ού, 5 Ε.Ο. Ν.-ούν, 6 ΝΝ-χίν-νι, 7 Τά-σας, 8 άμήν-υίος, 9 Ασιαναί. Καθέτως 1 Άρμενία, 2 ΚΚ-Ιον-μά, 3 άτι-τής, 4 νήμα-χάνι, 5 Έρμη, 6 τάρω-νούν, 7 Ιρα-Σία, 8 ΑΑ-σύν-οί, 9 Ιούνιος.

Λάθη: 1 άέρας (κέρας), λύ-κος (Νίκος), 3 πατέρας (πατά-ρας) Καλός (γάλος), 4 βίδες (γίδες), 5 Θεός (νέος, καλά (γάλα), 6 έδεις (έκυεις), 7 δόσ και δόσ (δού), 8 τρέμω (τρέχω) έ-δωσε (έδεσε), 9 πού (νού).

Οί τέσσαρες εικόνες αποτελούν μιá χαριτωμένη «Ιστορία χωρίς λόγια». Όπως έχουν όμως τοποθετηθή οί εικόνες, είναι αδύνατον νά παρακολουθήση κανείς την εξέλιξη της Ιστορίας. Γιατί; Γιατί απλούστατα δέν είναι στην πραγματική τους σειρά οί εικόνες και γιατί εκείνος πού

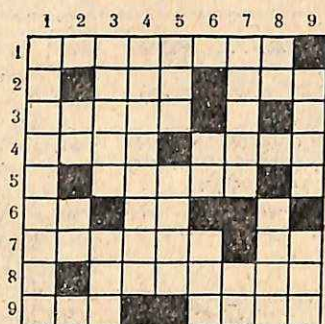

έβαλε τούς αριθμούς 1, 2, 3, 4 έκαμε λάθος.

Μπορείτε νά βάλετε τις εικόνες στη σειρά πού πρέπει και νά καταλάβετε την Ιστορία;

Αν πετύχετε τό ένα, θά βρήτε πολύ εύκολα και τό άλλο.

Σταυρόλεξον

Όριζοντίως: 1 Θεά, 2 Θεά-Μέχρι, 3 Σάι (κα-θαρ.), 4 Γάϊδαρος-Ιερός χώρος (αίτ.), 5 Φαινόμενον των Β. χωρών, 6 Έκτος-άνθη, 7 Ζών-Μικρόν ζών (άρχ.), 8 Έχουν οί τρο-χοί του αυτοκινήτου, 9) Είς την-ό κάτω κόσμος.

Καθέτως: Μήν, 2 άριθμη-τικών-άρθρον (πληθ.), 3 Ποταμός της Γερμανίας-Δέν είναι πνεύ-μα, 4 Πολλά βουνά στη σειρά, 5 Φωτιστικόν μέσον-ό δήμος, 6 Δεικτικόν (δημ.)-Είς τά, 7 Α-νορθογραφία της φύσεως-14ος, 8 Θεά της Αύγης-Είνα τυφή, Όρος της γραφής-Αντωνυμία.

Τά Λάθη

Ανάμεσα στις φράσεις πού θά διαβάσετε παρακάτω υπάρχουν λέξεις λανθασμένες, πού αλλάζουν τη σημασία της φράσεως. Πρέπει νά τις βρήτε και νά τις αντικαταστήσετε με τις σωστές λέξεις.

1) Ό Μάντικας, όταν βρέχη στο Στάδιο, δέν τά κάνει ποτέ μούσκεμα...

2) Ό Νίκος έπεσε κι' έπιασε τό πόδι του:

3) Έπειδή είχε πολλά χαλιά, πήγε και τά έκοψε.

4) Ό Παύλος έσέκφεθηκε: «άφου έχω τρία πόδια, άς δώσω τό ένα στον άδελφό μου»...

5) Χθές ό Γιωργάκης έβαλε τό δάκτυλό του μέσα στην σουπά και τό έραψε...

6) Τό σκαλί του σπιτιού μας είναι τ' ώραιότερο του κόσμου...

7) Θά πνιγόμασταν, άλλ' εύτυχώς ό Τάσος με μερικές γερές σουπιές, μάς έβγαλε στην ξηρά.

8) Τά μεγάλα καράβια έχουν όπωσδήποτε ένα έργάτη και δύο άστους.

Ναί ή όχι;

1. Η άνατροφή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, από της παιδικής του ηλικίας, είχαν άνατεθή εις τόν φιλόσοφον Άριστοτέλην. Ναί ή όχι;

2. Τά Έπτάνησα εύρίσκονται εις τό Ιόνιον Πέλαγος. Ναί ή όχι;

3. Τό ήφαιστειον Βεζούβιος (Ιταλία) δέν είναι έσθεσμένον. Ναί ή όχι;

4. Τό παγκόσμιον ρεκόρ του άλματος εις μήκος είναι 8 μ. 13 και τό Πανελλήνιον 7 μ. 39. Ναί ή όχι;

5. Ό άπόστολος Παύλος ήτο εις έκ των δώδεκα μαθητών του Ίησου Χριστού. Ναί ή όχι;

6. Τό άλεξικέραυνον έφευρέθη υπό του Βενιαμίν Φραγκλίνου. Ναί ή όχι;

7. Αρχηγός του Έλληνικού στόλου κατά την έν Σαλαμίνη ναυμαχία ήτο ό Θεμιστοκλής. Ναί ή όχι;..

8. Είς τόν Εύξεινον Πόντον δέν υπάρχουν νησιά. Ναί ή όχι;

ΕΥΚΟΛΟΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Έπάνω στο σχέδιο, τοποθετήσατε ένα στερεό διαφανές χαρτί.

Οί άριθμοί και οί γραμμές του σχεδίου θά σας οδηγήσουν νά χρωματίσετε και νά παρουσιάσετε μιá ωραία πολύχρωμη εικόνα. Χρησιμοποιήστες τό διαφανές χαρτί, έχετε τό πλεονέκτημα ότι θά σχηματίσετε την εικόνα χωρίς νά φαίνονται οί γραμμές και οί άριθμοί.

Έννοείται ότι όσσοι θέλουν μπορούν νά χρωματίσουν άπ' εύθείας, χωρίς διαφανές.

Τά μέρη της εικόνας θά χρωματισθούν ως έξης: Όπου υπάρχει 1 με γκριζό.

Όπου υπάρχει 2 με μπλε άνοικτό. Όπου 3 με μπλε σκούρο.

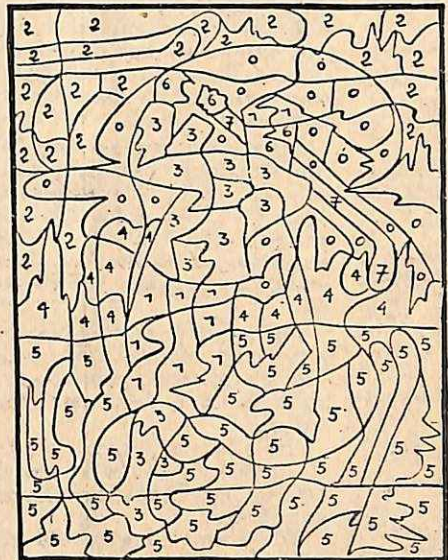
Όπου 4 με πράσινο σκούρο.

Όπου 5 με πράσινο άνοικτό.

Όπου 6 με καφέ.

Όπου 7 με κίτρινο.

Θ' άφήσετε λευκά τά μέρη πού σημειώνονται με 0.

Κρυπτογραφικόν

12345678 = Άρχ. ποιητής. 85378 = Τροφή ζώων. 45325 = Εύρ. Κράτος... 7676 = Είναι ψηλό... 45878 = Πράσινο. 123478 = Όρος. 6585 = Ένδυμα (πλ.). 473 = Ποταμός. Ε. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Μεσοστιχίς

Τά μεσαία γράμματα των κάτωθι ζητούμενων λέξεων αποτελούν γνωστήν μας Ευρωπαϊκήν πόλιν.

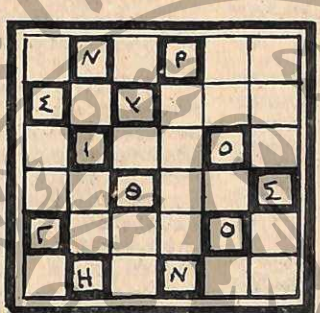
1) Πέτρα, 2) Νόμισμα Βαλκανικού κράτους, 3) Είναι τά άλμυρά ψάρια, 4) Είναι ή Κρήτη, ή Εύβοια, ή Σικελία κλπ., 5) Τίτλος φυλάρχου της Αφρικής, 6) Ένδοξον κράτος, 7) Χώρα της Β. Αφρικής, 8) Θερινό μήν, 9) Συγγενής, 10) Ό κάτοικος της Αρκαδίας, 11) Ό πλανήτης μας (γεν.) Μ. ΠΕΚΟΥΣΗ

Τρίγωνον

***** = Πτηνόν. **** = Καυγάς. *** = Όργ. αίσθησέως. ** = Τάς όποιας. * = Σύμφωνον.

Και καθέτως τά ίδια. Μ. Σ. ΣΚΟΥΛΗΚΑΣ

Δικτυωτόν

Μαγική Εικόνα

— Έλα φίλη μου γρήγορα νά τό δούμε. — Ποιό, Καϊτούλα; — Μά σοι τό είπα.

Ε. Π. ΡΑΠΤΟΥ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 21ου ΦΥΛΛΟΥ

Συλλαβόγριφος: Ό — μής — Όμπος. Ακροστιχίς: Θεσσαλονίκη (Θήρα, Εύριπος, Σούνιον, Σαρωνικός, Άγελώος, Λοκρίς, Όλυμπος, Νάξος, Ίθάκη, Κόρινθος, Ήράκλειον).

Τετράγωνον: Ψάθα, άνήρ, θήκη, Άρης.

Μαγ. Εικόνα: Λουκάνικο (ΛΟΥΚΑ, ΝΙΚΟ).

Κρυπτογραφικόν: Γυμνάσιον, σουσάμι, διστός, γυμνός, Σίνα, ναός, άμάν, μύς, Ίον, μιά, Ρέα — Κά.

Μεταγραμματισμός: Έλλειποσύμφωνον: Κάμε τό καλό και ρίχτο στο γυαλό. Λεξιγρίφος: Πάρος (ΣΥΡΟΣ, ΠΑΡΟΣ).

Η άσκησης των συλλαβών: 1 μετά — Τάν, 2 Ίδη — Άλφος, 3 ναός — όσμη, 4 όρα — ράκος, 5 τιμή — Μήλος, 6 άύλη — Άλμος, 7 Ύδρα — δράκος, 8 Ρώμη — ήλη, 9 όρά — ρανός, 10 σόκα — καλός. Καθέτως: Μινώταυρος.

Ε. ΜΟΣΧΟΣ

Πίλην εύθυμία

ΤΟΥΣ ΚΟΡΟΪΔΕΥΕΙ

Μιά μέρα ό Κωστάκης έυλοκοπήθηκε στά γερά από κάποια παιδιά, πού τόν πήραν για άλλον. Σέ λίγο, ένας φίλος του τόν βρήκε νά γελά. — Γιατί γελάς; τόν ρωτά. — Μά είναι νά μη γελώ, του άπαντά ό Κωστάκης, με την κοροϊδία πού τούς έπαιζα;

Ο ΑΣΚΑΡΔΑΜΥΚΤΗΣ

— Τί με κυττάς έτσι άσκαρδαμυκτί; Άσκαρδαμυκτής είσαι και φαίνεσαι!

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Στό σχολείο, ό δάσκαλος: — Τά δένδρα ζούν περισσότερο από τά ζώα. Καί ό Μίμης συμπληρώνει: — Έκτός από τό Δένδρο... των Χριστουγέννων.

ΠΟΛΥ ΣΩΣΤΑΙ

Ό Πατέρας: Πότε καταλαβαίνουμε, παιδί μου, πώς ό καιρός είναι χρήμα; Ό Τάκης: Όταν παίρνουμε ποδήλατο με την ώρα.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ...

— Τοτό, γιατί σέρνεσαι στις σκάλες; — Για νά κάνω ρούχα στους πτωχούς. — Απλά; — Νά, όταν παλιώσουν τά ρούχα μου, τά δίνει ή μητέρα στους πτωχούς...

ΤΡΟΜΑΡΑ ΤΟΥ!

Ό καθηγητής: Γιατί έσύ κοινάς τό πόδι σου; Ό μαθητής: Από συνήθειο, κύριε καθηγητά. Ό καθηγητής: Νά τό κόψης! Ό μαθητής: Τό πόδι μου νά κόψω;

ΜΕ ΒΟΗΘΑΕΙ...

Κάποτε ό πλοίαρχος ένός έμπορικού καραβιού φώναζε σ' ένα ναύτη από τη γέφυρα: — Έ, Σωτήρη, τί κάνεις εκεί; — Τίποτα, καπετάνιο, άπαντά αυτός.

Ό Νικόλας είναι μαζί σου; — Μάλιστα. — Καί τί κάνει; — Με βοηθάει, καπετάνιο μου!

Πίλην εύθυμία

ΕΠΟΜΕΝΩΣ...

Ό Δημητράκης, για νά πιεράξη τόν μικρότερο άδελφό του, του λέει δείχνοντάς του ένα γαϊδουράκι:

— Νά, αυτό τό γαϊδουράκι είναι ό άδελφός σου.

ΠΑΥΛΟΣ - ΠΑΥΛΑ

Στό σχολείο, ό δάσκαλος έρωτά περί των σημείων της στίξεως: — Τι είναι, Πέτρο, ή Παύλα; Κι' ό Τάκης: — Τό θηλυκόν του Παύλου, κύριε!

ΕΦΡΟΝΤΙΣΕ...

Ό δάσκαλος: Νά τό έξης Τάκη, ότι με 4 δέν προβιβάζεται κανείς. Ό Τάκης: Τό έξω, Γι' αυτό κι' έγώ φρόντισα νά πάρω 3!

ΚΑΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ...

Μεταξύ αδελφών: — Ά! Κωστάκη, είσαι ό μεγαλύτερος γάϊδαρος του κόσμου. — Ήθελα τώρα νά σοι άπαντήσω, μά συλλογιέμαι πώς είσαι μεγαλύτερός μου...

ΤΗΝ ΗΠΙΕ...

— Μητέρα, δός μου ζάχαρι νά ρίξω στό γάλα μου. — Μά δέ σου δώσω; — Αύτή την ήπια τό γάλα.

ΔΕΝ ΕΙΝ' ΕΔΩ!

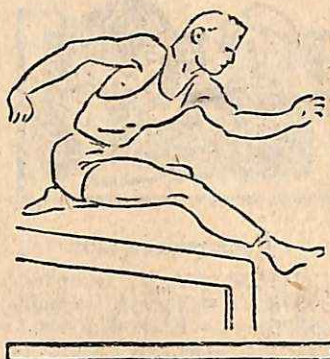
Ό κουφιοκεφαλάκης, θυρωρός: — Μην εισθε ή κυρία Β; — Γιατί ρωτάς; — Γιατί άν δέν εισθε, περάστε άπάνω. Άν εισθε όμως, μούπε ή κυρία νά σας πώ πως δέν έν' εδώ!

Η ΖΑΧΑΡΙ...

Ό Γιώργος ψάχνει πολλή ώρα μέσα σ' ένα κουβά νερό και ή μητέρα του τόν έρωτά: — Τι ζητάς Γιώργο μέσα στον κουβά; — Μού έχει πέσει εδώ και μισή ώρα ένα κομμάτι ζάχαρι κι' άκόμα δέν τό βρήκα.

ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ.

Ό Τάκης, πηγαίνοντας με τό ζόρι στον δοντοιατρό: — Άχ πώς ήθελα νάμαι... χτένι! — Γιατί; τόν ρωτά ή μητέρα του. — Γιατί τοι χτενισό δέν τοι πονάνε ποτέ τά δόντια...

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. — Με εξαίρετι-
κώς ικανοποιητικά αποτελέσματα έ-
τελέσθησαν οι αγώνες ποδηλασίας 30
χιλιομέτρων.

Είς τους αγώνες αυτούς μετέσχον
ομάδες οκτώ Φαλαγγιτών της πόλεως
Θεσσαλονίκης με συνολικόν αριθμόν
48 ποδηλατιστών.

Ο αγών διεξήχθη διά ποδηλάτων
τύπου περιπάτου και επί της διαδρο-
μής Σταδίου Ε.Ο.Ν. — Λευκού Πύ-
λου — Αποθήκης Γεωργικής Σχολής
— Μεγάλης Μικράς, μετ' επιστροφής.

Οι επιτευχθέντες χρόνοι υπό των 6
πρώτων νικητών είναι λίαν ικανοποιη-
τικοί.

Τα τεχνικά αποτελέσματα έχουν
οὔτω:

1) Γρηγορίου Χρήστος, Α. 275 Φά-
λαγγος, 56' 17". 2) Τσίγκας Αλέ-
ξανδρος, Μηχ. Τάγματος, 56' 38".
3) Ραχώνης Θεολόγος, Α. 275 Φάλαγ-
γος, εις απόστασιν 1 τροχού. 4) Ζώρης
Μιχαήλ, Μηχ. Τάγματος, 57' 30".
5) Γιαννάκης Γεώργιος, Α. 136 Φά-
λαγγος, 57' 33". 6) Καρέλης Αν-
δρέας, Μηχ. Τάγματος, 58'.

Είς τὸν ἑξαήμερον ἀγῶνα νικήτρια
ἀνεδείχθη ἡ ὁμάς τοῦ μηχανοκινήτου
Τάγματος μετ' 37 βαθμούς.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐτελέσθη ἀγὼν
ποδηλασίας 30.000 μ. καὶ εἰς τὴν Ὑ-
ποδιοίκησιν Λαγκαδᾶ μετ' συμμετοχὴν
23 ποδηλατιστῶν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ. — Ἐτελέσθησαν εἰς
τὴν πόλιν μας ἀγῶνες ἀνωμάλου δρό-
μου 5 χιλ. μ. καὶ ποδηλατικοὶ τοιοῦ-
τοί 30 χιλ. μ. Εἰς τὸν πρῶτον συμμε-
τέσχον ἀθληταὶ τῶν Ὑποδιοικήσεως
Μεσολογγίου, Ἀγρινίου καὶ Ναυ-
πάκτου, εἰς δὲ τὸν δεύτερον τῆς Ὑπο-
διοικήσεως Μεσολογγίου.

Τὴν 3 ἀπογευματινὴν εἰς τὸ Γυμνα-
στήριον τοῦ Γυμνασίου συνεκεντρώθη

Δύο ἀπὸ τὰς κολλιτέρας ἀκοντιστρίας
τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Χίου.

ἀπασα ἡ δύναμις τῆς 111ης Φάλαγγος 3) Δανίκας, 4) Φίλιας, 5) Ἀγγελῆς
«Καψάλης», οἱ ἀθληταὶ καὶ πλῆθος Λα-
οῦ. Ὁ Νομαρχὸν Γεν. Γραμματεὺς τῆς
Νομαρχίας κ. Δρίθας, ἀναπληρῶν τὸν
κ. Γενικὸν Ἐπόπτην τῆς Ε.Ο.Ν., ὁ ἀ-
ναπληρωτὴς τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ Ὑ-
ποδ)τῆς Μεσολογγίου κ. Γεωργόπου-
λος καὶ οἱ λοιποὶ παρευρεθέντες ἐπί-
σημοι ἐγένοντο ἐνθουσιωδῶς δεκτοὶ
ἀπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τὸ συγκεν-
τρωμένον πλῆθος.

Μετὰ τὴν ἔπαρσιν τῆς Σημαίας ἐ-
πηκολούθησε παρέλασις τῶν Φαλαγγι-
τῶν καὶ ἀθλητῶν καὶ ἐδόθη ὁ ὄρκος
ὑπὸ τῶν τελευταίων. Ὁ κ. Νομαρχὸν
ἐκήρυξε ἀκολούθως τὴν ἑνάρξιν τῶν
ἀγῶνων, μετ' ὃ ἐπηκολούθησεν ἡ ἐκκί-
νησις τῶν δρομέων τοῦ ἀνωμάλου δρό-
μου.

Μετὰ τὴν ἐκκίνησιν δύο ὁμάδες Φα-
λαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν ἐχόρευ-
σαν Ἑλληνικοὺς χοροὺς καὶ μετὰ ταῦ-
τα ἐγένετο ἡ ἐκκίνησις τῶν ποδηλα-
τιστῶν.

Ἐν τῷ μεταξύ μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς
τῶν ἀθλητῶν ἔλαβε χώραν ἀγὼν βόλ-
λεῦ, ὡς καὶ διάφοροι ἀθλοπαιδιὰὶ ὑπὸ
σκαπανέων.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγῶνων ἔ-
χουν ὡς ἑξῆς:

Ἀνωμάλου δρόμου 5 χιλιομέτρων:
1) Ζησιμόπουλος Β., Ὑποδ)σεως Ναυ-
πάκτου, 2) Βελῆς Νικόλ., Ὑποδ)σεως
Ναυπάκτου, 3) Νεζερίτης Σπυρ., Ὑ-
ποδ)σεως Μεσολογγίου, 4) Ψαρράκος
Ἀντώνιος, 5) Ρεμουῆδος Χρήστος.

Ποδηλασίας 30 χιλιομέτρων: 1) Κυ-
ριαζῆς Γεώργ., 2) Λύτρας, 3) Σοφια-
νὸς Χρήστ., 4) Θεοφυλάτος Ἀθαν.,
5) Κοτσαρῆς Ἡλίας.

Εἰς τοὺς νικητὰς ἀπενεμήθησαν δι-
πλώματα καὶ μετάρλια.

ΠΑΤΡΑΙ. — Ἡ κίνησις τῆς Περιφ. Δι-
οικήσεως εἰς τὰ χειμερινὰ ἀθλήματα
ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς ζωηρὰ κατὰ τὸ
τελευταῖον διάστημα. Καὶ εἰς τὰ μι-
κρότερα ἀκόμη χωρία τῆς Ἀχαΐας ὠρ-
γανώθησαν ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου,
ποδηλασίας κλπ. Ἡ ἀθλητικὴ αὐτὴ κί-
νησις τῆς Ε.Ο.Ν. εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα
τὴν ἀνάδειξιν νέων ἀθλητῶν Φαλαγγι-
τῶν.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ προκριματι-
κοῦ ἀνωμάλου δρόμου μεταξύ Φαλαγγι-
τῶν τῆς Ὑποδ)σεως Ε.Ο.Ν. Πατρῶν
ἔχουσιν οὔτω. 3.000:

1) Κατραβᾶς, 48ης Φάλαγγος, 2)
Ἀντωνίου, 48ης Φάλαγγος, 3) Δελ-
γιάννης 48ης Φάλαγγος, 4) Πυλαρι-
νός, 48ης Φάλαγγος, 5) Κότσυφας,
48 Φάλαγγος, 6) Γιωάννης, Τάγματος
Μουσικῆς.

2.000 μέτρα:
1) Καραγκούνης, 48ης Φάλαγγος,
2) Σκαναβῆς, Τάγμ. Μουσικῆς, 3)
Κατσάμπας, 51ης Φάλαγγος, 4) Πα-
πασταθόπουλος, 51ης Φάλαγγος, 5)
Τσιμπούκης, 48ης Φάλαγγος, 6) Κου-
λουμπῆς, 48ης Φάλαγγος.

1.000 μέτρα:
1) Πριονᾶς, 2) Ἀποστολόπουλος,

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Κρήτης). — Ἐτε-
λέσθησαν μετὰ πάσης ἐπισημότητος οἱ
ἀγῶνες ποδηλασίας Α' κατηγορίας ἐ-
πὶ ἀποστάσεως 30 χιλ. μεταξύ τῶν ἐν
τῇ ἔδρᾳ τῆς Περίφ. Διοικήσεως Λαση-
θίου Σχηματισμῶν.

Ἐφορὸς τῶν ἀγῶνων εἶχεν ὀρισθῇ
ὁ γυμναστής τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Παπαμι-
χαήλ, κριταὶ δὲ ἀφίξεως οἱ Τετράρχαι
Φώτιος Κανταρτζόγλου καὶ Γ. Κουνε-
νάκης. Ἐπόπτης τῆς ἀγῶνος ὁ κ. Βέρρος
Γεώργ.

Τὸν ἀγῶνα παρηκολούθησαν ὁ Νο-
μαρχὸν κ. Μπρίλλης, ὁ Περιφ. Διοι-
κητὴς, ἄπασαι αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως
καὶ τὸ κοινόν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγῶνων ἔ-
χουν ὡς ἀκολούθως:

Ἀτομικὸς ἀγὼν: 1) Βελόπουλος
Ἐμμανουήλ, 1 ὥρα καὶ 10', Φάλαγ-
γος Ἀγ. Νικολάου. 2) Κλώντζας Ἰω-
άννης, 1 ὥρα καὶ 11', Φάλαγγος
Ἀγ. Νικολάου. 3) Κλώντζας Κωνστ.,
1 ὥρα καὶ 14', Φάλαγγος Ἀγ. Νικο-
λάου. 4) Διαλυνᾶς Ἰωάννης, 1 ὥρα
καὶ 22', Φάλαγγος Ἀγ. Νικολάου.

Ὁ συναγωνιστὴς Περιφ. Διοικητῆς
συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ὑπαρχεῖστο
τοῦ καὶ τοῦ Γυμναστοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. κ.
Παπαμιχαήλ ἐπεθεώρησε τὰ Γραφεῖα
τῆς Φάλαγγος Ἀρρέων Νεαπόλεως.
Ἐπίσης ἐπεσκέφθησαν καὶ τὸ Γυ-
μναστήριον Νεαπόλεως καὶ συνεζήτη-
σαν ἐπὶ διαφόρων τεχνικῶν ζητημάτων
ἀφορώντων τὴν βελτίωσιν τούτου.

ΚΑΡΔΑΜΥΛΑ (Χίου). — Εἰς τὴν
Ὑποδιοίκησιν Καρδαμύλων συνεστήθη
ποδοσφαιρικὴ ὁμάς τοῦ Σχηματισμοῦ
Ε.Ο.Ν., ἀποτελεσθεῖσα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον ἐκ βαθμοφόρων τῆς Ὑποδιοική-
σεως.

Ἡ συσταθεῖσα ὁμάς θεωρεῖται μί-
α ἐκ τῶν καλλιτέρων τῆς Περιφ. Διοική-
σεως Χίου, ἐπέτυχεν δὲ ἀξιοσημειώτους
νίκας κατὰ τὰς συναντήσεις μετὰ τὰς ὁ-
μάδας «Ἀετὸς» καὶ «Λαίλαψ».

Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάς Ὑποδιοική-
σεως Ε.Ο.Ν. Καρδαμύλων προπονεῖ-
ται ἐντατικῶς διὰ τὸ ποδοσφαιρικὸν
πρωτάθλημα τῆς Περιφ. Διοικήσεως
Ε.Ο.Ν. Χίου.

Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάς Ε.Ο.Ν.
Καρδαμύλων Χίου.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτεύουσας

Ἀποδείξεν

— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὡμί-
λησεν ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως
Ἀνωτέρων Σχολῶν πρὸς τοὺς νεοει-
σαχθέντας διὰ μετεκπαίδευσιν εἰς τὴν
Γεωργικὴν Συνεταιριστικὴν Σχολὴν,
ἀναπτύξας τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς σκο-
ποὺς τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Νεο-
λαίας καὶ τονίσας ἰδιαίτερώς τὰ κα-
θήκοντα καὶ τὰς υποχρεώσεις τῶν Συ-
νεταριστῶν ὡς μελῶν αὐτῆς.

— Μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος καὶ
ζήλου παρακολούθησαν ὑπὸ τῶν Φα-
λαγγιτῶν τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τὰ
μαθήματα τῆς ὑπὸ τῆς Ὑποδ)σεως Πα-
νεπιστημίου συσταθείσης Σχολῆς Πρώ-
των βοηθειῶν.

— Κατὰ τὴν τακτικὴν ἑβδομαδιαίαν
συγκέντρωσιν τῆς Ὑποδ)σεως Ἀνω-
τέρων Σχολῶν ἐγένετο ὁμιλία ὑπὸ δο-
κίμου ἀξιωματικοῦ περὶ τῆς προσωπι-
κότητος τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ὁ ὁμιλητὴς
ἀνέπτυξε τὰ στάδια τῆς διαμορφώσεως
καὶ ἐξελίξεως ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν
χρόνων μέχρι σήμερον τῆς θέσεως τοῦ
Ἀρχηγοῦ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινω-
νίαν, ἐξάρας ἐν τέλει τὴν προσωπικό-
τητα τοῦ Ἀρχηγοῦ μας.

— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα βα-
θμοφόρος τοῦ τμήματος προπαγάνδας
ὕγεινης ὡμίλησε περὶ τραυματῶν ἀ-
πὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ μας σταθμοῦ.

— Κατὰ τὴν τακτικὴν ἑβδομαδιαίαν
συγκέντρωσιν τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Ἱ-
ατρικῆς Σχολῆς, εἰς τὸ ἐντευκτήριον
τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου, ἐ-
γένετο ὁμιλία τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ
τμήματος προπαγάνδας ὕγεινης τῆς
Δ. Α. Σ. Α. μετὰ θέμα ἡ «Ἐπιστημο-
νικὴ ἱατρικὴ, δημιουργημα τοῦ ἀρχαίου
Ἑλληνικοῦ πνεύματος». Ὁ ὁμιλη-
τὴς ἐτόνισεν ὅτι οὐ μόνον ἡ ἐπιστημο-
νικὴ ἱατρικὴ ἀλλὰ καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι
ἐπιστήμαι εἶναι δημιουργήματα τοῦ
ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος, γενο-
νός τὸ ὅποιον πρέπει νὰ μᾶς κἀνῃ ὑ-
περηφάνους.

Ἀποδείξεν

Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ διαγωνι-
σμοῦ τῆς Δ.Α.Σ. Θηλέων, εἰς τὴν ὁ-
ποίαν ἔχον σταθῇ τριάκοντα ἐν ὅλῳ
ἐργασίᾳ Φαλαγγιτισσῶν ἐπὶ τῶν θε-
μάτων πού εἶχαν ὀρισθῇ, ἐξέδωκε τὰ
ἀποτελέσματα τῆς, δὲ ὅποια συνοδεύει
μετὰ τὴν ἀκόλουθο ἐισηγητικὴν ἔκθεσιν:

«... Εἶναι παρήγορον τὸ φαινόμε-
νον τὸ ὅποιον παρουσίασαν ἅπασαι αἱ
ἐργασθεῖσαι εἰς τὸν Α' Διαγωνισμὸν
τῆς Δ.Α.Σ.Θ. διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλ-
ληνικῆς διαιογήσεως καὶ Ἐπιστημονι-
κῆς ἐρεῦνης. Νέα κορίτσια, κατὰ κα-
νὸνα φοιτήτριες καὶ σπουδαστρίαι, πού
δὲν ἔχουν συμπληρώσει ἀκόμη τὴν
μόρφωσιν τῶν καὶ τὰς γνώσεις τῶν,
ἐπελήφθησαν τὰ θέματα τῶν μετὰ τὴν
στοργὴν καὶ ἐπιμέλειαν, ἀκριβείαν, συ-
νοχὴν καὶ ἐνθουσιασμόν, καὶ τὰ ἐπλα-
σίωσαν μετὰ τὴν χάριν καὶ τὴν ὁμορφί-
αν τῆς ἑλληνικῆς τῶν σκέψεως, ὥστε νὰ
προκαλοῦν τὴν συγκίνησιν καὶ νὰ φέ-
ρουν μίαν δικαίαν ὑπερηφάνειαν εἰς
τὰς ψυχὰς ἐκείνων πού ἐτάχθησαν ἐπὶ
κεφαλῇ τῶν.

Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ὁμολογεῖ ὅτι
εὐρέθη εἰς δύσκολον θέσιν, προκειμέ-
νου νὰ βραβεύσῃ τὰς ὑπὸ τοῦ Διαγω-
νισμοῦ προβλεπομένας, διότι ἅπασαι
αἱ ὑποβληθεῖσαι ἐργασίαι ἡμιλλῶντο
μεταξὺ τῶν τόσο, ὥστε νὰ δυνάμεθα
νὰ ὑποστηρίξωμεν ὅτι αἱ ἐλλείψεις τῆς
μιάς συνεπληροῦντο τελείως ὑπὸ τῆς
ἄλλης.

Εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ξεχωρίσα-
μεν τὴν ὑπὸ τὸ ρητόν: «Ἐν οἷδ' α
ὅτι οὐδ' ἐν οἷδ' α» ὑποβληθεῖσαν
ἐργασίαν μετὰ τὸν τίτλον: «Ἡ ἐπι-
δρασις τοῦ Ἑλληνικοῦ
Πνεύματος ἐπὶ τοῦ Παγ-
κοσμίου Πολιτισμοῦ». Τὴν
ἐργασίαν αὐτὴν διακρίνει ἕνα πλήρες
σύστημα ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης, τὸ ὁ-
ποῖον προϋποθέτει καταβολὴν κόπων,
καὶ προσφυγὴν εἰς πλείστας ὁσας πη-
γὰς καὶ βοηθήματα ἀπὸ τὰ ὅποια ἡ
συγγραφεὺς θὰ ἤδυνάτο μέσας εἰς τὰ ὁ-
ρια τὰ ὑπὸ τοῦ Διαγωνισμοῦ τεθειμέ-
να νὰ δώσῃ εἰς ζωηρὰς γραμμάς, ὅτι
ἔπρεπε νὰ δώσῃ. Καὶ παρατηροῦμεν
ὅτι ἐπιτυχάνει τοῦ σκοποῦ τῆς ἀπο-
λύτως. Προσθέτει σχέδιον μελέτης τὸ
ὅποιον ἀκολουθεῖ περαιτέρω κατὰ
γράμμα. Ἡ ὅλη δὲ ἐργασία τῆς δει-
κνύει ὅτι ἐπέτυχεν νὰ ἀφομοιώσῃ πλή-
ρως ὅλα ὅσα ἐμελέτησεν — καὶ ἐμε-
λέτησε καὶ ἡρευνᾷ ἀρκετὰ, ὡς
δεικνύει ἡ εἰς τὸ κείμενον ἀναφερομέ-
νη πλούσια καὶ σοφὰ βιβλιογραφία
τῆς — καὶ ἀκόμη ὅτι ἀπὸ πάσας τὰς πε-
ρίόδους τὰς ὁποίας ἀναπτύσσει μετὰ
γλαφυρότητα περισηρὴν δὲν ἡμιση-
νόν ἐν τῷ προλόγῳ τῆς, «... εἰς τὴν
Ἑλλάδα εὐρίσκειται καθὲ ἀρχὴ ἀνα-
πτύξεως καὶ προόδου ἐπὶ τῆς γῆς, κα-
θε εἰδος ἐξελίξεως καὶ πολιτισμοῦ. Αὐ-
τὴ εἶναι τὸ φῶς ὅλου τοῦ κόσμου, τὸ
ἄστρον τοῦ ὁποῖου ἡ ἀνταύγεια θὰ
φέγγῃ εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἄπαντα...».

Τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ὠρίσασεν ὡς
δικαιουμένην τὸ Α' βραβεῖον τοῦ Δι-
αγωνισμοῦ ἐκ 2.000 δραχμῶν. Εἰς τὸ
φάκελλον ἀνευρέθη τὸ ὄνομα τῆς συγ-
γραφεῖς ἣτις εἶναι ἡ συναγωνίστρια
Εὐαγγελία Στάλιου.

Τὸ δεύτερον βραβεῖον ἐκ δραχμῶν
1.000 ἀπενείσαμεν εἰς τὴν ὑπὸ τὸ ρη-
τόν «Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ μιά φυλὴ
ἐὰν δὲν δημιουργήσῃ πολιτισμὸν ἰδι-
κόν τῆς» (Ἰωάννης Μεταξάς) καὶ ὑπὸ
τὸν τίτλον «Τὸ Ζάλογον». Τὴν ἐργα-
σίαν αὐτὴν ἐβραβεύσαμεν διὰ τὴν
ὠραϊότητα τῆς ἀρενωπίνης ποιητι-
κῆτος τῆς ἀποδόσεως τοῦ τεθέντος
θέματος «Ἡ σημασία τοῦ χοροῦ τοῦ
Ζαλόγου». Τὸ ἔργον ἀνωμόως ἐδη-
μοσιεύθη εἰς τὸ Δελτίον τῆς Δ.Α.Σ.Θ.
ἀντίκει δὲ εἰς τὴν συναγωνίστριαν Ἀν-
τιγόνην Βρυώνη.

Τὸ τρίτον βραβεῖον ἀπενείσαμεν εἰς
τὰς ἐργασίας τὰς φερούσας τὸ ρητόν
α') «Ἀμμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶ
κάρρονες» καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡρωί-
δες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως»,
β') «Κλείσε μέσα σου τὴν Ἑλλάδα
γιὰ νὰ αἰσθανθῇς νὰ φερουνίξῃ κάθε
εἰδους μεγαλείον», καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον
«Ἡ σημασία καὶ ἡ Δύναμις τῆς Ἑλλη-
νικῆς Ἱστορίας» καὶ γ') εἰς τὸ ὑπὸ
τὸ ρητόν «Καλύτερα μίαν ὥραν ἐλεύ-
θερη ζωὴ, παρά σαράντα χρόνους σκλα-
βιά καὶ φυλακὴ» καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον
«Αἱ ἡρώιδες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανα-
στάσεως». Ἡ πρώτη ἐκ τῶν βραβεύ-
θεισῶν διὰ 500 δραχμῶν τούτων ἐρ-
γασίων ἀνῆκε εἰς τὴν συναγωνίστριαν
Ἡλέκτρα Ἰ. Μπιστάκου, ἡ δευτέρα
εἰς τὴν συναγωνίστριαν Ἡρώ Θ. Σάγ-
κα καὶ ἡ τρίτη εἰς τὴν συναγωνίστριαν
Ἀγλαΐαν Ἀθανασιάδου.

Ἀπενείσαμε τέλος δύο ἐπαίνους εἰς
τὴν ἐργασίαν ὑπὸ τὸ ρητόν «Παίδεας
οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον» καὶ ὑπὸ τὸν
τίτλον «Ἐπιδρασις τοῦ Ἑλληνικοῦ
Πνεύματος ἐπὶ τοῦ Παγκοσμίου Πολι-
τισμοῦ» τῆς συναγωνίστριας Ἀνθῆς
Κουτούπη, καὶ εἰς τὴν ὑπὸ τὸ ρητόν
«Οὐκ ἔστιν οὐδὲν μὴ πρὸς ἥδιον τέ-
κνοις» καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἑλληνὶς
ἀνὰ τοὺς αἰῶνας», τῆς συναγωνιστρί-
ας Ἐλένης Παπαστεργίου.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ὅπως πάντα, ἡ κίνησις τῆς Περιφ. Διοι-
κήσεως Πρωτεύουσας εἶναι ζωηροτάτη.

Μεγάλαι προετοιμασίαι γίνονται διὰ τὸν
ἐορτασμόν τῆς 25ης Μαρτίου, ὁ ὁποῖος θὰ
γίνῃ μετὰ τὴν μεγαλυτέραν λαμπρότητα. Μι-
κροὶ καὶ μεγάλοι μετ' ἀκράτητα γέλια θὰ ἀ-
κούσωμε τὸ εὐχνο Σκέτος ἀπὸ τοῦς Μύθους
τοῦ Αἰσώπου, διασκευῇ Δ. Μονστηριώτου.

Τὸ πρόγραμμα διὰ τὸν ραδιοφωνικόν
Σταθμόν εἶναι πλουσιώτατον καὶ πολὺ ὠ-
ραῖον.

Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων πού ἐξέ-
δωκεν ἡ Περιφ. Διοικητρία ἐκτελεῖται τακτι-
κῶς ὑπὸ τῶν διαφόρων σχηματισμῶν μετὰ
ὅλην τὴν ἀκριβείαν.

Τὴν Κυριακὴν 18ην λήξαντος ἐξεδραμεν
εἰς Πεντέλην τμήμα τῆς Οἰκοκυρτικῆς Ἐπαγ-
γελματικῆς Σχολῆς Ἑλληνίδων Γυναικῶν.

Κατ' ἀρχὰς ἐπισκέφθησαν τὴν Μοῆν, ὅ-
που τοὺς ὡμίλησεν ὁ Ἠγούμενος διὰ τὴν
σημασίαν τῆς ἐπισκέψεως τῶν καὶ τὴν ἔξαι-
ον τοῦ θρησκευτικοῦ συνασθηματος. Κατόπιν
μετέβησαν εἰς τὸν Πύργον τῆς Δουκίσσης τῆς
Πλακετίας, ὅπου τοὺς ὡμίλησεν ὠραϊότητα
ἡ Ἀρχηγὸς τῆς ἐκδόσεως διὰ τὴν ἱστορίαν
τοῦ Πύργου, καὶ κατόπιν μετέβησαν εἰς τὸ
δάσος, ὅπου ἐτραγουδῆσαν τοὺς ὕμνους ἐν-
θουσιασμέναι, ἔκαμαν γυμναστικὴν, ἐχόρευ-
σαν καὶ ἐπαίξαν.

Τὸ γυμνὰ ἦτο ὠραϊώτατον, ἀδελφωμένοι δὲ
καὶ λαμπροὶ ἀπὸ γὰρ καὶ εὐθυμία αἱ ἐρ-
γαζόμεναι Φαλαγγιτίσσαι ἔτρωγον τὸ γευ-
στικώτατον σουστίον.

Γεμάτες γὰρ αἱ Φαλαγγιτίσσαι πού ἀνή-
κουν στοὺς Γεωργικοὺς πυρήνας, σκορπίσθη-
καν σὺν ἀνθρώπῳ Ἀργύρῃ εἰς τὴν Λυκό-
βρυση. Αἱ Φαλαγγιτίσσαι μετὰ ἐνδιαφέρον ἐπε-
σκέφθησαν τὰς πετηνοτροφικὰς καὶ κτηνοτρο-
φικὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ ἀρόκτηματος ὡς
καὶ τὸ βαρμίσιον νεοροκομίων καὶ τὸ ἐξαι-
ρετικὸν θερμικὸν αὐτοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας αἱ Φαλαγ-
γιτίσσαι ἐνήργησαν τὴν νεοροκομίαν τοῦ
περιόλου τῆς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης,
Ἀγίας Φωτεινῆς. Εἰς τὸν χώρον αὐτὸν ἐφυ-
τεύθησαν 85 δένδρα ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτισσῶν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Ἡ Ὑποδιοίκησις Πολυτεχνείου διενήργησεν ἔρανον μεταξύ τῶν μελῶν τῆς ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς φίλης Τουρκίας με ἐπιτυχστά-την ἀπόδοσιν.

ΤΑ ΝΕΑ ΦΑΛΑΓΤΟΣΗΜΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος ἐξεδόθησαν καὶ νέα κλάσεις φαλαγγιστικῶν, παραλλήλως πρὸς τὰς ἡδὴ ὑπαρχούσας ἐν κυκλοφορίᾳ τῶν δύο (2) καὶ πέντε (5) δραχμῶν.

Τὰ νέα ταῦτα φαλαγγίσματα εἶναι τῶν μίας (1), δέκα (10) καὶ εἰκοσι (20) δραχμῶν.

Οἱ περιττερόντες δύνανται νὰ προμηθευθῶσι ταῦτα παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς με ἐκπτώσιν 5%.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ

Ἡ Ὑποδιοίκησις Ἀρρένων Νότου ὠργάνωσε δημοσίαν διαφωτιστικὴν διὰλεξιν δοθεῖσαν εἰς τὴν Λέσχην Κωνσταντινουπολιτῶν Καλλιθέας με ὀλίγη τὴν καθηγήτην Ι. Φραγκιδάκη, συνεργάτην τῆς Ε.Ο.Ν., ὅστις ἐνόησεν πυκνότερον ἀκροατήριον γονέων ἀνέπτυξε τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τὰς μετὰ πατρικοῦ φίλου ἀδελφειμικοῦ στοργικὰς φροντίδας αὐτοῦ πρὸς τὰ τέκνα τοῦ Ἑλλήν. λαοῦ, τὰ ὁποῖα δικαίως τὸν ἀποκαλοῦν «πατέρα». Τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας ἐκάλεσεν παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ζωηρὰ ἐκδηλώσεις εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην καὶ θερμὰ συγχρητῆρια πρὸς τὸν ὁμιλητήν.

ΔΩΡΕΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Ὑπὲρ τῶν φρουρῶν τῶν συνόρων μας ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. τὰ κάτωθι εἶδη καὶ ποσά: Γιώτας Βασιλείος, δέκα κῦτια σιγάρ. Μαρ-γαρίτης, καπνοδοιμῆχανος, ἑκατὸν κῦτια σιγάρ. Δημήτριος Σιγαλός, τρία κῦτια σιγάρ. Ἰωάννης Τσαρούχης, δώδεκα πλάκες σοκολάτες. Σολομὸν Ἀλγαδὲ καὶ υἱοί, Πανδρόσου, 10 χιλιάδες δραχμῆς. Ἀνώνυμος, 2 κῦτια σιγάρ, μία πλάκα σοκολάτα, ἑπτὰ μολύβια καὶ ἓνα κῦτιον σιγάρ. Ἰωάννης Περθεναῖος, δώδεκα χιλιάς (1.000.—) Γεωργίου Παπαδόπουλος, δρχ. 150.—. Γιαννινοῦ-λος 12 ζεύγη κάλτσες. Σπύρος Ἡλιάδης, Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν., δρχ. ἑκατ. Γ. Καρανίκας, γραμματεὺς ὑπουργείου Γεωργίας, δρχ. 300. Δημ. Σκλαδωνίτης, δρχ. 500. Λαμπρόπουλος καὶ Σία 6 ζεύγη κάλτσες, 4 κασκόλ, 2 πουλόβερ, Τριανταφυλλοῦ, 2 φανέλλες καὶ ἓνα ἐσώθρακον. Μιλτιάδης Καραδοουσάκης, δέκα κῦλα καραμέλες. Ἀδελφοὶ Μαδερράκη, 19 κασκόλ. Παναγιωτάκης καὶ υἱός, 24 φιάλας οἶνου. Κίμων Γιαννακόπουλος, 12 ζεύγη κάλτσες. Ἀργυροπούλου, Τιμολεόντος 9, ἓνα κῦτιον σῦκα. Parsehet, 88 κασκόλ. Τὰ μέλη τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης, 70 φανέλλες, 18 ἐσώθρα-κα, 71 ζεύγη κάλτσες, 58 κασκόλ, 44 πουλό-βερ. Ἐταιρεία Οἰνῶν καὶ Οἰνοπνευμάτων, 142 φιάλας κόνιακ. Τσιτσίτσιον Γυμνάσιον διὰ-φορα εἶδη ζαχαροπλαστικῆς καὶ 60 κῦτια σιγάρ. Ζαχαροπλαστὴν Γιαννίκην, Πανεπιστη-μίου 2, δύο κῦτια κουραμιτιέδες. Γραφεῖον προστασίας Σύκων, Πανεπιστημίου 53, 88 κῦ-θῶτα σῦκα. Σταφιδικός Ὁργανισμός, Κορ-νάρου 4, 10 κιβώτια σταφίδος. Περιφερειακὴ Διοίκησις Ἀρρένων Ἀττικοβοιωτίας, 12 κῦ-τία σιγαρέττων. Σ.Ι.Ε.Φ.Α., Χαλκοκονδύλη 12, 12 φανέλλες, 12 ζεύγη καλτσῶν. Ὑπα-σταυρωμένη Ἐταιρεία Σ. Καμῆ καὶ Σία, 100 πουλόβερ. Παρθενωγενεῖον Χίλλ, Θουκυ-ρίδου 9, 35 κασκόλ. Τσιτσίτσιον Δ. Σχολεῖον, διὰφορα εἶδη ζαχαροπλαστικῆς καὶ σιγάρ. Παρθενωγενεῖον Χίλλ, 14 κασκόλ καὶ 3 που-λόβερ. Συνεταιρισμὸς Ἑθν. Τραπεζῆς διὰ-φορα ἐνδύματα ἀξίας 3.000 δρχ. Καπνεμπο-ρικὴ Ἐταιρεία Εἰλλάς, 5.000.— δραχμῆς. Πύργος Βασιλίσσης (Περίττερον Ἐδουάρδου Λδ), 12 φιάλας οἶνου. Ἀθηναϊκὴ Λέσχη, 5.000.— δραχμῆς.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία Θηλέων Ἀττι-κοβοιωτίας συνοδουμένη ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικη-τρίας Μεσογείων μετέβη εἰς τὰ χωρία Σπάτα, Κερατέα ὡς καὶ εἰς τὸ Λαύρειον, ὅπου ἐπεθε-ώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Θηλέων δώσασα τὰς καταλλήλους ὁδηγίας διὰ τὴν συστηματοικὴν στελέγεισιν τῶν τμημάτων, ἰδιαιτέρως δὲ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος τῆς ἀπα-σχολήσεως τῶν μελῶν κατὰ τὴν Τετάρτην. Εἰς Κερατέαν ἀφού ἐπεθεώρησε τὰς scho-λικὰς ομάδας τῶν Σκαπανισσῶν, μετέβη πρὸς ἐπισκεψιν τῶν τμημάτων Ε.Ο.Ν. ἐργαζομέ-νων Φαλαγγιστῶν εἰς τὸ ἐργοστάσιον λαμ-πῆρων «Βόλφραμ».

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία ὁ-μίλησε πρὸς τὰς Φαλαγγιστῶν τόνισασι δτι ἡ προστασία τῆς ἐργατικῆς Νεολαίας ἐκ μέ-ρους τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως εἶναι χαρ-ακτηριστικὴ. Ἡ Περιφ. Διοικητρία ἐπισκέψθη μετὰ ταῦτα διαφόρους ἐγκαταστάσεις τοῦ ἐο-γοστασίου, ὡς καὶ τὸ παραγωγικὸν γήπεδον με ἐγκαταστάσεις βόλεῦ πρὸς ψυχαγωγίαν τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ συνάχθη τὸς ἰθὺς διὰ τὴν στοργικὴν φροντίδα με τὴν ὁποίαν περιβάλλουν τὴν ἐργαζομένην Νεολαίαν καὶ τὰς ὑγιεῖνας συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐργά-ζονται αὐταὶ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ.

Ἐν συνεχείᾳ μετέβη εἰς Φυλὴν καὶ Ἐλευ-σίνα, ὅπου ἐπεθεώρησε ὅλα τὰ τμήματα Ε.Ο.Ν. Θηλέων.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΦΛΩΡΙΝΑ.— Ἡ Ὑποδιοίκησις Νεστορίου διωργάνωσε θεατρικὴν παράστασιν με τὸ ἔρ-γον «Δύο μητρίδες». Αἱ ἐκ τῆς παραστάσεως εἰσπράξεις διετέθησαν ὑπὲρ τῆς στολῆς τῶν ἀπόρων Φαλαγγιστῶν.

Ἐδόθη ἐπίσης θεατρικὴ παράστασις πρὸς τὸν αὐτὸν ὡς ἀνω σκοπὸν καὶ ὑπὸ τῶν τμη-μάτων Μελετινῶν καὶ Πύλης.

Αἱ ἐν λόγω παραστάσεις ἐστέφησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις Παπαγιάννη καὶ Ἀ-μυντιάου παρατεταμένη ἐνθουσιώδης κίνησις. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει ὁμιλίαν, ἐκδρομὰς καὶ συγκεντρώσεις ἐκτελεῖται κανονικώτατα.

ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΝ.— Πρωτοβουλία τοῦ Διοικητοῦ τοῦ λόγου Γεφυροῦδου ἤλθα Τζαμ-πάκη διενήργησεν ἔρανον μετὰ τῶν Φαλαγ-γιτῶν τοῦτο ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς φίλης Τουρκίας καὶ τῶν τῆς Κατερίνης. Τὸ προϊόν τοῦ ἔρανον τοῦτο διεβιβάσθη εἰς τὴν Ὑποδι-οίκησιν, ἐκείθεν δὲ πρὸς τὴν Γενικὴν Διοίκησιν Μακεδονίας.

Τὴν προπαραβέβουσαν Κυριακὴν ἔγινεν ἡ διὰ-λεξις τοῦ Ὑποδ/τοῦ καὶ Γυμνασιάρχου κ. Πα-σπύρου με θέμα «Ἡ ψυχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὅπως καθρεπτίζεται εἰς τὰ δημοτικὰ τρα-γούδια, σποῦσα μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ κατα-χειροκροτηθεῖσα. Ὁ ἔμπορος καὶ συνεργάτης κ. Δημ. Μαντζουρίδης ὁμίλησεν τὴν παρελθού-σαν Κυριακὴν με θέμα «Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ κα-θῆκοντος, ὡς παράγων ἀτομικῆς εὐμερείας».

Ἡρχισαν αἱ προετοιμασίαι διὰ τὸν χορόν τῆς Ε.Ο.Ν. δοθησόμενον τῇ 3ῃ Μαρτίου 1940 Ε' ἐν τῷ κέντρῳ «Ομόνοιας». Προβλέπεται

Ἀπὸ τὸν ἔρανον ὑπὲρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων Καστοριάς.

δτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ χοροῦ θὰ εἶναι μεγάλη δεδομένου δτι ἀμφότεραι αἱ Ὑποδ/σεις ἀπὸ τοῦδε ἀνέλαβον σχετικὴν πρὸς τοῦτο προσπά-θειαν.

Τὴν προπαραβέβουσαν Τετάρτην κατὰ τὴν τα-κτικὴν συγκέντρωσιν τῶν Ἑσθλοκικῶν Ταγ-μάτων, ὁμίλια τοῦ κ. Μ. Κουτρούλη καθη-γητοῦ περὶ τῆς «Διαφορᾶς μεταξύ Κοινοβου-λευτικῆς Ἰδεολογίας καὶ τῆς 4ης Λύγουστος». Ἐπίσης ἔναρξις τῶν δοκιμῶν τῆς χορῶδίας θη-λέων διὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Ἐλευθεριῶν τῆς πό-λεως ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς Φαλαγγάρχου Κας Ἀδαμάκη.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.— Μὲ ἀπερίγραπτον ἐθνικὸν παλμόν καὶ μετὰ ὁμόθυμον οὐμετοχὴν ὁλοκλή-ρου τῆς δυνάμεως τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς Περι. Δι-οικήσεως Ἰωαννίνων, τὸν παλαιὸν πολεμιστῶν, τῶν ἀγροτῶν καὶ ἐργατῶν καὶ τοῦ συνόλου τῶν κατοίκων τῆς Ἡπειρωτικῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν προστεθεινῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ ἐφέτος τῆς ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἰωαννίνων.

Εἰς τὴν γενομένην ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναφ̄ δοξολογίαν παρέστησαν ὁ Γεν. Διοικητὴς Ἡ-πεύρου κ. Φιλοσοφόπουλος, ὁ Μэрρχος μετὰ τῶν Διοικητῶν μονάδων, ὁ Διοικητὴς τῆς Χω-ροφυλακῆς, ὁ Δήμαρχος μετὰ τὸν Δημ. Συμ-βούλου, τὸ δικαστικὸν σῶμα, οἱ πρόξενοι τῶν ἐνταῦθα ξένων Δυνάμεων, τὰ ἐπιτελεῖα τῆς Ε.Ο.Ν., τὸ συμβούλιον τοῦ Οἴκου τοῦ ἀγρο-τῶν, τὰ σωματοεῖα μετὰ τῶν σημαίων καὶ λα-θάρων καὶ πλήθος κόσμου πάσης τάξεως.

Εἰς τὸν πανηγυρισμὸν τῆς ἱστορικῆς ἐπε-τείου προσέδωκεν ἐξαιρετικὰς ἐθνικὸν καὶ ἐν-θουσιώδη χαρακτῆρα ἡ συμμετοχὴ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ἡτις παρὰ τὸ ἀκατάλ-ληλον τοῦ καιροῦ παρήλασε πρὸ τῶν ἐπιση-μῶν καὶ χιλιῶν λαοῦ, ἀποστάσασα τὰ ἐν-θουσιώδη χειροκροτήματα καὶ τὰς ζητωκραυ-γὰς ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Εἰς τὸν ἐνταῦθα Οἶκον τῆς Φαλαγγιστικῆς ἐκτελέσθησαν τὰ μαθήματα πρὸς τὰς Φαλαγ-γιτῶν καὶ Σκαπανισσῶν σύμφωνα με τὸν σχετικὸν πρόγραμμα ἐκπαιδευτικῆς τῆς Κεν-τρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὰ μαθήματα ταῦτα παρηκολούθησαν ἐκτός τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανισσῶν, ἡ Πε-ριφερειακὴ Διοικητρία κ. Χρήστου μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου αὐτῆς καὶ τῶν Ἀξιωματῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Πρῶτος ὁμίλησεν ὁ ἱατρός κ. Ράπτης, με τὴν συνέχειαν εἰς τὸ μάθημα Στοιχεῖα Ὑγι-εινῆς.

Δεύτερος ὁμίλησεν ὁ Ἐπιθεωρ. Γ. Συνεταιρι-σμῶν κ. Δασκαλάκης, με τὴν συνέχειαν εἰς τὸ μάθημα τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ εἰδι-κότερον ἀνέπτυξε τὸ κεφάλαιον «Ἡ Γεωργία εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ μέριμνα τοῦ Κράτους τῆς 4ης Λύγουστος ὑπὲρ αὐτῆς».

Τρίτος ὁμίλησεν πρὸς τὰς Φαλαγγιστῶν ὁ ἱατρός κ. Κατσίλας καὶ τέταρτος ὁ κ. Ρο-δόπουλος. Οὗτοι ἐβίβαζαν τὸν πρῶτον μῦθον «Περὶ Παθητικῆς Ἀεραμύνης».

—Τὴν προσεχὴ ἐβδομάδα ἀρχίζουν τὰ μαθή-ματα τῆς πρώτης Ὁμάδος τῶν Φαλαγγιστῶν, ἡ ὁποία θὰ ἐκπαιδευθῇ πρακτικῶς εἰς δια-φόρους χρήσιμους γεωργικὰς καὶ βιοτεχνικὰς γνώσεις.

Τὸ μάθημα τοῦτο ἀνέτεθον εἰς τὴν Δίδα Πα-νηγυράκη, γεωπόνον τοῦ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Ἰωαννίνων, ἡτις θὰ διδάξῃ τὰ ἐξῆς μαθή-ματα:

1) Λαχανόκηποι: Τὰ κυριότερα εἶδη, ἐκ-μάθησις καλλιέργειας.

2) Οἰκιακὰ ζῶα: Ἐκμάθησις τρόπου δια-τροφῆς αὐτῶν, καταπολέμησις ἀσθενειῶν καὶ θεραπείαι αὐτῶν.

3) Δημητριακοὶ καρποὶ: Ἐποχα καὶ τρό-πος ὀργάνωτος, σποράς, θερισμοῦ, προετοι-μασίας τῆς γῆς, σχολαστικὴ καλλιέργεια, ἀσθένει-αι καὶ ἀλλαγὴ παραγωγῆς, ἀποθήκευσις παραγωγῆς.

4) Χωρικό σπῆτι: Συντήρησις καὶ τρόπος διαβιώσεως, σύμφωνα με τὴν ἐποχὴν οἰκου-ρικής. Κυριότερες ἀγροτικῆς ἀσθένειαι.

Ἐπὶ πλεον ἡ δυνάς αὐτὴ θὰ ἐκπαιδευθῇ εἰς τὴν Τυροκομίαν, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ὀ-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

σπρίων, εἰς τὸ πῶς θὰ δύνανται νὰ συγ-κροτήσωσιν ἓνα μικρὸ ἀγρόκτημα, εἰς τὴν με-λισσοκομίαν, σηροτροφίαν, ὀρνιθοτροφίαν καὶ κονικλοτροφίαν.

Ἐκ παραλλήλου με τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνω-τέρω ομάδος θὰ ἀρχίσῃ μαθήματα καὶ ἡ πρῶ-τη ὁμάς Σκαπανισσῶν. Τὰ μαθήματα ταῦτα θὰ διδασθῶσιν ἀπὸ τὴν Δίδα Δάκαρη, ἀξιωμα-τοῦχον τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ γεωπόνον παρὰ τῆς Δ/σε Γεωργίας τῆς ἐνταῦθα Γεν. Διοικήσεως Ἡπείρου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΜΙΑ.— Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ε.Ο.Ν. Θηλέων Φθιατιδοφωκίδος παρέδωκεν εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ 42ου Συν/ματος Εὐζώνων τὰ κάτωθι μάλιστα εἶδη, κατασκευασθέντα ὑπὸ Φαλαγγιστῶν, διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν εἰς τοὺς φρουροὺς τῶν συνόρων μας: 46 φανέλ-λας, 17 ζεύγη καλτσῶν, 1 ζεύγος χειροκτιῶν καὶ 24 περιλαίμια.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.— Κατὰ τὸ λῆξαν 15θήμερον ἤρξαν ἐν λειτουργίᾳ τῆς Λέσχης τῶν Φαλαγ-γιτῶν καὶ Σκαπανισσῶν. Πᾶς τις δύνανται νὰ ἀντιληφθῇ τὴν σημασίαν τῆς λειτουργίας αὐτῆς, ἂν λάθῃ ὅτι ὅμιν του δτι ἐκεῖ ὁ Φαλαγγιστὴς καὶ ὁ Σκαπανεὺς κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύ-σεως του θὰ διυλῇ μακράν τῆς βιοπλάης νὰ εὕρῃ τὴν ψυχικὴν τὸν ἀνάπαυσιν, συζητῶν, ἀκούων μουσικὴν καὶ τέλος ὁμίλῃς χρησίμου-ς.

Ἐγένοντο καὶ ἐξακολούθησαν νὰ γίνωται διά-φοροι συσκέψεις διὰ τὸν μεγαλοπρεπέστερον ἐορτασμὸν τῆς 25ης Μαρτίου.

Ὁ συναγωνιστὴς Διοικητὴς μετέβη εἰς Ἀ-θήνας διὰ τὴν λύσιν ὀρισμένων ζητημάτων τῆς Ὁργανώσεως.

Ἐπίσης εἰς Βόλον ὅπου μετέβη, συνεργάσθη με τὸν ἐκεῖ συναγωνιστὴν Ὑποδ/την.

Ἡ ἐκπαιδευσις τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ Σκα-πανέων κατὰ τὸ 10ήμερον τῶν διαγωνισμῶν εἶχε διακοπὴν πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῶν τοῦτων τῶν Φαλαγγιστῶν-Μαθητῶν. Ἰνα παρασκευα-σθῶσι καλύτερον εἰς τὰ μαθήματά των.

Ἐξακολούθησαν ἐκστῆν Παρασκευὴν αἱ συγ-κεντρώσεις τῶν ἐξωμοτοῦχων εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Δ/σεως. Κατὰ τὴν τελευταίαν Παρασκευὴν ὁμίλησεν ὁ συναγωνιστὴς Παρῆς περὶ τοῦ σκο-ποῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανέων, τόνισας δτι κυριώτερος σκοπὸς εἶναι ἡ διαμόρφωσις χαρακτῆρων.

ΒΟΛΟΣ.— Τὸ Ἐπαρχεῖον Βόλου διέθεσε εἰς τὰ μέλη τῆς Ὁργανώσεως πολλὰ ὀπωροφόρα δένδρα, τὰ ὁποῖα θὰ φυτεύσωσιν καὶ περιποι-ηθοῦν οἱ συνεργάται γεωπόνου.

Ὁ Γυμνασιάρχος Σύλλογος Βόλου κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου ἀπεφάσισε τὴν δωρεάν μίαν με-γάλης νοσοκομειακῆς σκηνῆς πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Βόλου, ἵνα τὴν χρησιμοποιῇ κατὰ τὰς θερμὰς τῆς κατασκευῆς αἱ ἐκδρομαί.

Ὁ Ἐπαρχος Βόλου ἀπήλυθεν πρὸς τὸν Γυμναστικὸν Σύλλογον Βόλου τὴν κάτωθι εὐ-χαριστήριον ἐπιστολήν:

Πρὸς
Τὸν Γυμναστικὸν Σύλλογον Βόλου

Ἀγαπητοὶ Φίλοι,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὅπ' ἀριθμ. 12 τῆς 14-2-40 ὑμετέρου ἐγγράφου, διὰ τὸ ὅποιο μοι ἐγνώ-ρισατε τὴν ἀπόφασιν τοῦ καθ' ὑμᾶς Συλλόγου περὶ δωρεᾶς πρὸς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Βόλου μίας μεγάλης νοσοκομειακῆς σκηνῆς, ὡς ἀπευθύνω θερμὰς εὐχαριστίας καὶ συγχρητῆρια διὰ τὴν ὠραίαν χειρονομίαν σας αὐτήν, ἡτις ἀποδεικνύει τὰ πατριωτικὰ αἰσθη-τικά καὶ τὸ ἐνδιαφέρον σας ὑπὲρ τοῦ μεγα-λειώδους ἔργου τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ Ἀρχηγοῦ μας κ. Ἰωάννου Μεταξά.

Ὁ Ἐπαρχος Βόλου
Ὡς Γενικός Ἐπιτελής Ε.Ο.Ν.
Περιφερειᾶς Ἐπαρχίας Βόλου

ΕΛΑΣΣΩΝ.— Εἰς τὴν Ὑποδ/σιν Ἐλασ-σῶνος ἐγένετο διὰλεξις ἀνάπιν πυκνότητος ἀκροατηρίου μετὰ ὁμιλητὴν τὸν συναγωνιστὴν Ι.

Τοκατλήνην καὶ με θέμα «Τὸ Κράτος τῆς 4ης Λύγουστος καὶ ἡ Θρησκεία».

ΤΥΡΝΑΒΟΣ.— Εἰς τὸν Τύρναβον ἐγένετο ἐνταῖς τῶν προσκόπων εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΝΑΥΠΑΛΙΟΝ.— Αἱ Φαλαγγιστῶν τῆς Ὑ-ποδιοικήσεως Ἀργεῶν παρηκολούθησαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Θεοῦ» θεατρικὴν παράστασιν, τὴν ὁποίαν εἶχε διοργανώσει ἡ Φάλαγξ με τὰ ἔργα τοῦ «Ψυχασάββατον» καὶ ὁ «Θάνατος τοῦ Περικλέους».

Αἱ Φαλαγγιστῶν Κρανιδίου παρηκολούθη-σαν τὴν σπορὰν ἀγροῦ παραχωρηθέντος εἰς τὴν Ε.Ο.Ν.

Ὁ Σχηματισμὸς Κορινθίου ἐξέδραμεν εἰς τὸ χωρίον Παναρίτι.

Πρὸς τὰς Φαλαγγιστῶν Σπετσῶν καὶ Ὑ-δρας ἀντιπύχθησαν διάφοροι ὁμίλια ἠθικοπλα-στικῶν περιεχομένου. Ἐπίσης αἱ Φαλαγγιστῶν Ὑδρας παρακολούθησαν ἐκστῆν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν μαθήματα Ὑγιεινῆς.

Ζωρὰ κίνησις παρατηρεῖται ὁμοίως εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς Μέρμπακα, Μανεισίου, Ἀσίνης, Πορτοχελίου, Κοιλιάδος κλπ.

ΚΑΛΑΜΑΙ.— Τὴν προπαραβέβουσαν Κυρια-κὴν ἐβίβαζεν εἰς τὸν ὁλοήμερον Βαθμοφόρον Ε.Ο.Ν. Θηλέων Μεσογείων ἡ Διοικητρία κ. Ἰωάννη Ζανθάκου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Γυμνα-σίου Θηλέων «Περὶ Ἐλευθερίας».

Συνέδεσε τὸ θέμα πρὸς τὰ ἰδεώδη, ἄτινα ἀπετέλεσαν τὸ θέμα προηγουμένου μαθηματός τῆς ἐν τῷ Οὐλαμῷ, ὥστε τὴν ἐνοιῖαν τῆς ἐλευθερίας, ἐξήρε τὰ ἀγαθὰ τῆς σχετικῆς πο-λιτικῆς ἐλευθερίας καὶ γενικὰ καθόρισε διὰ μίαν ἀναδρομὴν εἰς τὴν πρώτην δημιουργίαν τοῦ ἀνθρώπου τὴν σχεσίαν μεταξὺ ἐλευθερίας καὶ ἰδεῶν ἐθνικῶν.

ΠΥΡΓΟΣ.— Ζωρὰ καὶ ἐνθουσιώδης κίνη-σις παρατηρεῖται μετὰ τῶν διαφόρων Ὑπο-διοικήσεων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἡ-λείας. Οἱ Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανεὺς παρηκο-λούθησαν κατὰ τὴν διαρρέουσάν ἐβδομάδα ὁ-μίλιας, καὶ ἐξετέλεσαν τὸ ἐβδομαδιαῖον πρό-γραμμα ἐκπαιδευτικῆς. Τὸ 111 Τάγμα τῆς Φα-λαγγος Κρεταίνων ἠκολούθησε με τὴν σπορὰν ἀγροῦ. Εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀμαλιάδος συνεκεντρώθησαν ἀπαντες οἱ βαθ-μοφόροι τῆς Ὑποδιοικήσεως πρὸς τοὺς ὁποίους ὁμίλησεν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς.

Ἡ Τετραρχία Βα

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

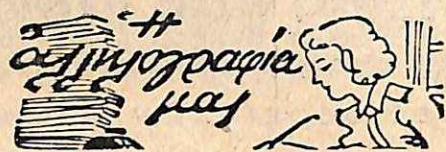
(Συνέχεια από την σελίδα 682)

ποτυπωμένος παντού και ιδίως εις τὰ παμπάλαια άρχοντικά της, άληθινά καμάρια της άρχιτεκτονικής του 18ου αιώνα. Τό πιο καλά διατηρημένο από αυτά είναι του Θεόδωρου Νάτζη, χτισμένο και Ιστορημένο τῷ 1715. Με τὸ λόγο δὲν περιγράφεται, γιατί τὸ ίδιο περιγράφει μιά εποχή ολόκληρη με τούς τεχνίτες και τούς νοικοκυραίους της· ή πλούσια ξυλικά του είναι δλη έφαρμοστή· τὰ ταβάνια, οί πόρτες σκαλισμένα· οί τοίχου του Ιστορημένοι. Στὰ χαμηλά ήλιόλουστα μιντέρια του κάθονται σταυροπόδι οί γέροι με τούς ναργυλέδες τους. 'Αριστέρα, βαλμένη λοξά, μιά διπλή πόρτα ολόγλυφη· δίπλα τὸ εικονοστάσι· πιδὼ, τὸ Ιστορικό καφάσι, άπ' όπου σκαλωμένα μισόβλεπαν τή διασκέδασι τὰ κορίτσια.

Δεξιά, άκριβῶς πάνου από τή μακρόστενη και όμορφη πλουμισμένη καταπαχτή της σκάλας ένα μπαρμακωτό πατάρι ψηλό, με άνεμόσκαλα, όπου άνέβαινε κι' έπαιζε ή μουσική. Θάυμα άρχιτεκτονικής συλλήψεως και έκτελέσεως· πολύτιμο δείγμα της τεχνικής επιδόσεως του 18ου αιώνα, καθώς και τῶν απαιτήσεων ενός άρχοντόσπιτου της εποχής του. Καί σαν αὐτὸ τοῦ Θεόδωρου Νάτζη είναι τόσα τὰ άρχοντικά σπίτια της Καστορίας. Δυστυχῶς κάθε μέρα κατακρημνίζονται πριν μελετηθῶν έπαρκῶς, όπως συνέβηκε και με τις τοιχογραφίες και τούς ναούς της Καστορίας, πού από τὰς 72 έκκλησίαις της 40 και πλέον έχάθηκαν γιά τήν τέχνη — από τούς άνακαινισμούς ή βάθρων πού ΙΖ' αἰῶνα — 20 του ΙΔ' - ΙΖ', και τέσσερες μόνο άπόμειναν άθικτες (ΙΑ' - ΙΓ'), ή Παναγιά ή Κουπελούτικη, οί Ταξάρχαι της Μητροπόλεως, ὁ 'Άγιος Στέφανος και οί 'Άγιοι 'Ανάργυροι.

Η τελευταία (τῶν 'Αγ. 'Αναργύρων), ή μεγαλύτερη και άρχαιότερη άπ' όλες, είναι μιά παλαιού τύπου βασιλική, με ώραιότατη έξωτερικά δομική, κοσμήματα με λίθους και κεράμους κατάλληλα έναλλάσσόμενους, με ώραία γλυπτή μαρμαρίνη είσοδο, λεπτοτάτης κατασκευής, με δύο τοιχογραφίες έπάλληλες, από τις όποιες ή παλαιά, κεκαλυμμένη, είναι πιθανώτατα του ΙΑ' αἰῶνος και ή νεώτερη τὸν ΙΔ' χρονολογημένη. Η παλαιότερη, όπως τή βλέπουμε στὰς δύο άποκαλυφθείσας κεφαλές, του 'Αγ. Γρηγορίου και 'Αγ. Βασιλείου, άρχαϊκή, με μεγάλους χαρακτηριστικούς οφθαλμούς, με ὕψος άυστηρά τυπικό και άκαμπτο, αλλά με σύνθεσι περίφημη της ευθείας και του κύκλου, είναι από τὰ έκλεκτότερα δείγματα της παλαιάς και σύγχρονης τῶν ψηφιδωτῶν Βυζαντινής τοιχογραφίας.

Όχι βέβαια της ίδιας αξίας, μά όχι ολιγώτερο ένδιαφέρουσα, είναι ή νεώτερη γιά τήν αξιοσημείωτη από τὸν συνήθη Βυζαντινὸ τύπο έλευθερία της, όπως είναι και τῶν τριῶν άλλων ναυδρίων οί τοιχογραφίες, και ιδίως τῶν Ταξιαρχῶν με τήν ώραία, μακεδονικής σχολής, Κοίμησι της Θεοτόκου, κάτω άπ' τήν όποία βρίσκεται δυσδιάκριτη έπιγραφή, όπου διαβάζεται μόνο ή φράσις 'Βασιλεύοντος Συ-

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΤΕΦ. ΡΟΔΑΝΘΗΝ. Σ' εύχαριστούμε γιά δσα μὰς γράφεις. 'Εδιδάσκαμε τὸ ποίημά σου «Πρὸς τὴν πρόδο». Δημοσιεύομε ἐδῶ τὰ δύο πρώτα τετράστιχα:

Κοιμώσονται τὸ λήθαργο Πατρίδα, πού σ' έφερεν στὸ σκότος, στὸ χαμό, μά ένας εἶχε λάβει τὴ φροντίδα νὰ διώξῃ μακριά σου τὸ κακό. Στὴν κρίσιμη αὐτὴ ἐδῶ στιγμή σου τὸν έστειλε ὁ Πανάγαθος Θεός, Πατρίδα, γιά νὰ σώσῃ τὴν τιμὴ σου, νὰ γίνῃ τῶν παιδιῶν σου 'Αρχηγός.

ΑΡ. ΛΟΥΪΖΙΔΗΝ. Τὸ ποίημά σου «Μητρικὸν φίλτρον» πρόχειρα γραμμένο: Ταραχὴ στὸν κόσμο κι' άνεμοζάλη, άν τύχῃ κάποτε νὰ συμψῇ τῆς μάνης τὴν ἀγάπῃ τὴν μεγάλη βρῖσκει ὁ νεὸς καταφυγῇ.

ΜΑΘΗΤΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΣΥΛΛΙΜΝΗΣ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ. 'Απὸ τὸ γραμματάκι σας δημοσιεύομε ἐδῶ τ' ἀκόλουθα: 'Εμεῖς τὰ παιδιά τοῦ Δημοτικῦ Σχολείου Συλλίμνης σ' αγαποῦμε πού, διαβάζομε τὰ ὅραία λόγια τοῦ 'Αρχηγῶν και ἐταν δὶθῃ παραγγελίες τις ἐκτελούμε. Κάποτε διαβάσαμε και εἶδαμε νὰ λέγῃ γιά τὴν καλλιέργεια της γῆς. 'Αμέσως ὠρώσαμε κι' ἐπειραῖμε με σιτάρη δύο στρέιματα κι' οὕτε σπιθαμὴ ἀφάρμαξε ἀκαλλίγηρη στὸ χωρίο μας. Σὲ χαίρομεν με δλη μας τὴν ἀγάπῃ. Μπράβο παιδιά. Φανταζόμαστε τὴν ὁ-πέρησάνεα τοῦ δασκάλου σας πού εἶχε τόσο καλά παιδιά και πὸς πάντῶς τόσο φιλότιμα ἐλ-ληνόπουλα. — ΑΡΓΥΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΝ. Σὲ συγχαίρομε γιά δσα γράφεις σχετικὰς με τὸ ἔργο τοῦ 'Αρχηγῶ. — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΓΙΑΝΝΑΛΟΝ.

Όχι και στίς δύο ὕψεις τοῦ χαρτιοῦ. Διάβασε τὴν ἀπάντησίν μας πρὸς τὸν Α. ΚΩΝ ΣΤΑΝΤΙ-ΝΟΥ. — 'Ελάβαμε συνεργασία ἀπὸ τούς κ. κ. 'Αργ. Παπούλιαν, 'Αναστ. Κατράπαν, Στ. Παπασαγγέλου, τὴν δ. Μαρίαν Κρησιτάλη, τούς κ. κ. Φ. Μαθιῶνιν, Π. Βλάνον, Εὐστ. Πολίτην, τὰς δας 'Ελένην Ράπη, Νίκην Βλόντη, τούς κ. κ. 'Ιωάννην Μαρκομανωλάκην, Στάθην Ζάχαρην, Τάκην Μπάρακλην, Χρ. Πανόπουλον, Χρ. Δανιήλ, Χρ. Χριστόπουλον, Γ. Καρίμου, Σταύρον Πανταζήν, 'Ι. Πουλάκη, τὴν κ. Βασ. 'Αγ-γελάκη, τούς κ. κ. 'Ομ. Νικολακάκην, Χρ. Χρυλιμοραδάκον (·), Σ. Σ. Σταυρίδην, 'Ιωάννην Τζελέπην, Νικ. Ταϊκάν, τὰς δας 'Αντιγόνην Τσα-μη, Νανά Χωμενίδου, τούς κ. κ. Χρ. 'Αργυρό-πουλον, 'Αντ. Στρούλιαν, 'Ιωάννην Σιδέρην, Γ. Γραμμένον, Νικόλ. Κοντοζῶδη, Βασ. Βασι-λείου, Τάκην Λάπταν, Εὐάγγ. Μαυρογιάνν, Χρ. Ζαφειρίου, Π. Καζαμίαν, Κ. Προβιδαν, Παν. Κτισσαδάμ, 'Ανδρ. Βελιτσιώτην, (νὰ τὸ ἔανα-στῇλιν γραμμένο σπῇ μιά ὅχι τοῦ χαρτιοῦ), 'Αθ. Παπαγιάννην (τὸ ὅρος της ἐπιστολῆς τοῦ της 2)2)40 ἀνάρμοστον), Σπ. Πεταλούδη, Κ. Καγιάν, Μιχ. Μιχαηλίδην, Στ. Γκιωνάκη, Φ. 'Ιωάννην Μπαζήν, τὴν δα Ντόρο 'Αρτελάρη, τὸν κ. Γ. Γκορτσάλογον(·), τὴν δα 'Ελ. Λαχα-νά, τούς κ. κ. Μήτρον Βαρούνην, Κ. 'Αγγελέ-τον, Στ. Βέτιμην, Βασ. Εὐσταθίου, τὴν δα Μαριέτταν Μυλωνά, τούς κ. κ. Ι. Χριστοφύλλα-κην, Χρ. Βασιλόπουλον, Κυρ. Δουλγέκην, Χαρ. Βασιλόπουλον, 'Ιωάννην Ρουμπάν, Σ. Μόνον, Χρ. Γαλανάκη, Φ. Ποταμιάνον, Στ. Κανδα-ρτζήν και ἀπὸ μερικοῦς δυσαναγνώστους. Εἰς ὁ-λους θ' ἀπαντήσωμε στὰ προσεχῇ τευχῇ κατὰ σειρὰν προτεραιότητος. 'Όσα μὰς έστείλαν οί Σκαπανεῖς τὰ κρατοῦμε σὲ χωριστὸ φάκελλο και θὰ τοὺς ἀπαντήσωμε στὴ δική τους στήλη ἀλληλογραφίας. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ βιάζωνται διότι ὁ χῶρος τοῦ περιοδικοῦ δὲν είναι αρκετός ὥστε νὰ βράζωμε περισσότερη ἀλληλογραφία.

μεῶν και τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ) και ή ὁ-ποία προφανῶς ἀναφέρεται εἰς τὸ Σέρβο Κράλλη Συμεῶν τὸν Οὐρεση, και τὸ γυιὸ του 'Ιωάννη, πού γέγινε μοναχὸς στὸ 'Αγ. 'Όρος μετονομα-σθεῖς 'Ιωάσαφ. Αὐτὸς ὅλος ὁ τόσο ποικίλος και ἱδιότυπος τοιχογραφι-κὸς πλοῦτος καθὼς και οί περιφημες φορητὲς εἰκόνες, πού δείχνουν πὼς ἐδῶ ὑπῆρξε ἀξιόλογο εἰκονογραφικὸ κέντρο, καθιστοῦν τὴν Καστορίαν ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα Βυζαντινά μου-σεῖα της 'Ελλάδος.

Σ. Δούκας

“Άλλωστε, καθὼς βλέπετε, πολλὲς φορές ἀναγ-καζόμεστε νὰ βάζωμε τὴν ἀλληλογραφία ἀκόμη και στὸ ἐξώφυλλο. — ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΚΟΙΝΟ-ΤΗΤΟΣ ΚΛΩΝΙΟΥ. 'Η φωτογραφία πολὺ θαυμητή. Δὲν είναι δυνατόν νὰ δημοσιευθῇ. — ΑΡΓΥΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΝ. Τὸ ἄρθρο σου «'Η 29η Μαΐου και ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος» γραμμένο εἰς ἐπὶ Ιστορικό ὕψος. Πρόσεξε πὼς είναι γραμμένα τὰ Ιστορικοῦ περιεχομένου ἄρ-θρα μας και προσπάθησε νὰ τὸ γράψῃς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. 'Αν τὸ ξαναστείλῃς σημειώ-σε Π146. — ΑΝΑΣΤ. ΚΑΤΡΑΠΑΝ. 'Όχι σ' αὐτὴ τὴ γλώσσα. Δὲν διαβάξεις, φαίνεται, λο-γοτεχνικά ἔργα. Δημοσιεύομε ἕνα μικρὸ ἀπό-σπασμα ἀπὸ τὸ διήγημα, πού μὰς έστειλες, ὅπως τὸ εἶχεις γράψῃ: «'Όπου ὁμως προβάλ-λουν μαῦραι και ρυτιδωμένοι αἱ ράχεις τῶν βουνῶν, ἐκεῖ ἐπικρατεῖ τελεία ἐρημώσις και ἀγριότης. 'Αν κατὰ τὸ θέρος, χάρις εἰς τὸ πολὺτιμον δάσος, γλυκεῖα ἐπικρατεῖ δρόσος και ἄρθρα παντοῦ ἔρρεον νερά, κατὰ τὸν χει-μῶνα τὸ ψυχρὸς ἐμετριάζετο». Σ' ἐρωτοῦμε και σὲ παρακαλοῦμε νὰ μὰς ἀπαντήσης με ἐλλι-κρίνεα «Σὲ ἱκανοποιεῖ αὐτὴ ή γλώσσα κι' αὐτὸ τὸ ὕψος;» 'Εμεῖς ἀποροῦμε πὼς πέννα τόσο νέου (εἰμαι μικρὸς εἰς τὴν ἡλικίαν) μὰς γράφεις) μπόρεσε νὰ γράψῃ φράσι σάν κι' αὐτὴ: «...ὅτι είναι θαυμάσιος παιδαγωγὸς ὁ ἐξημερώνων τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν και ἥθος». Μήπως δὲν είναι δικὰ σου και τὰ ἀντέγραψες ἀπὸ κανένα ἀναγνωστικό; Σὰ νά-γωμε κάπου διαβάσει κάτι παρόμοιο. Τὸ λά-θος σου ὅμως, στὴν περίπτωσιν αὐτὴ, είναι ἀ-συγχώρητο. Θ' ἐξετάσωμε. — ΣΤΕΛΙΟΝ ΠΑ-ΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ 'Απὸ τὸ διήγημά σου «'Ο μι-κρὸς Πέτρος»: —Μὲ θέλετε κι' ἐμένα νὰ παί-ξω; εἶπε δεῖλὰ και με παράτηνε ἕνα παιδάκι χλωμὸ κι' ἀδύνατο. Τὰ λόγια του τ' ἀπήθινε σὲ μιά παρέα συνομηλίκων του, πού ἔπαιζαν στὴν σὴλὴ τοῦ σχολείου. «Τί σὲ θέλωμε ἐ-σένα ἀρρωστιάρι;» εἶπε τὸ πιδ μεγάλο. Πή-γαινε πρώτα νὰ φᾶς γάλα και σοκολάτες νὰ δυναμώσης κι' ὕστερα ἔρχεσαι» πρόσθεσε με εἰρωνεία ἕνα ἄλλο. Δὲν νομίζομεν ὅτι είναι δυνατόν νὰ λεχθῶν λόγια σάν κι' αὐτὰ, ἀπὸ παιδιὰ της 4ης Λυγούστου. Τὸ θέμα τοῦ διη-γήματός σου είναι πολὺ καλὸ. Προσπάθησε νὰ τὸ χειρισθῇς καλύτερα και ξαναστείλῃς το. Ση-μείωσε Π148. 'Απὸ τὸ ποίημά σου «'Η Νεό-της» δημοσιεύομε ἐδῶ τούς τελευταίους ἐξῆ στίχους:

Λάμπει ή αἰάραντος νεότης, της πατρίδος ή ὠραιότης. Λάμπει ή ψυχή. Λάμπει και φωτίζει μ' αἴθρῃ αἰάραντου στολίζει τὴν ἐλληνική ψυχή.

Πρόσεξε τὴν χασμῶδια τοῦ πρώτου στίχου: ἐλάμπει ή ἀμύραντη νεότης. — ΜΑΡΙΑΝ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΝ. Τὸ «Στὸ μικρὸ βασιλόπουλο» τὸ χαρακτηρίζει στρυφνότης τοῦ ποιήματος. Τὸ σονέττο είναι ἕνα ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα εἶδη τοῦ ἑμμετροῦ λόγου. 'Αποδέ το γι' ἀργότε-ρα. — ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ. 'Εφυλάξαμε τὰ Κάλανθα. 'Αν μὰς στείλετε τίποτε ἄλλο, ὁ-πογράψετε καθαρά.—Φ. ΜΑΝΙΔΩΝΗΝ. Κάτι δικὸ σου. 'Η περιγραφή της μάχης παραστα-τικωτάτη. Πῶς είναι δυνατόν νὰ ἔχῃ γρα-φῇ ἀπὸ ἕνα μαθητῇ; 'Άλλωστε στὴ μάχη αὐτὴ συγκρούονται με πείσμα ἄπειρα ὀρθογραφικά λάθη.—Θ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΝ. 'Υπεβλήθη στὴν 'Επιτροπή. Τὸ προσεχὲς συντομώτερο, παρακαλοῦμε. — ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΒΛΑΧΟΝ Μὰς γράφεις: «Σὰς στέλνω τὸ κατωτέρω τρί-στιχο ποιημάτων». Παραδόξως ὅμως τὸ ποιη-μὰ σου ἀποτελεῖται ἀπὸ δώδεκα σίχους και ὀχι...τρεῖς. Δημοσιεύομε ἐδῶ τὸ δεύτερο τε-τράστιχο:

Καί σὺ μπῆτερα μου γλυκεῖα, πού με κρατεῖς στὴν ἀγκαλιά δώσε μου τὸ ἀξίον τὸ καρποφύλλι με τούς κλέφτες νὰ γίνουμε φίλοι Σοὺ ἀρέσει; Μᾶλλον ὀχι. Εἰ.— ΕΥΣΤΑΘ. ΠΟΛΙΤΗΝ. Παρακολούθησε τίς σχετικές ὁ-δηγίες, πού δίδομε κάθε τόσο. 'Έχει πολλὰ μετρικά λάθη. Νὰ τὸ πρώτο τετράστιχο:

Σὰν ἀστραπὴ ἐξέφυγες μέσ' ἀπ' τὴν ἀγκαλιά μας; Τάχα ἀρκετὰ νάπαιδες με μὰς και τὰ χαδιά μας;

Δὲν ἔξομε καμιά ἐλληνική λέξι «τὰ χαδιά». Νὰ τὴν θυμᾶσαι στὴν προσευχή σου, είναι ή ὁ-ραιότερα και ποιητικώτερα ἐκδηλώσις ἀγάπης. Τὸ ποίημα τὸ γράφεις ἀργότερα.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

‘Η Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ «'Η Νεο-λαία» παρακαλεῖ τούς κ. κ. συνδρομητάς του, οί ὅποιοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀλλάξουν διεύ-θυνσιν, νὰ ἐσωκλείουν εἰς τὴν σχετικὴν ἐπι-στολὴν τῶν και ἕνα τριδραχμον γραμματό-σημον διὰ τὰ ἐξόδα διορθώσεως τοῦ πλα-κιδίου της διευθύνσεως.

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α.Ε.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3 % μέχρι δραχμῶν 125.000.—

ΟΨΕΩΣ πρὸς 3 % ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ πρὸς 3 ½ % — 4 ½ %

‘Ο τόκος τοῦ Ταμιευτηρίου ὑπολογίζεται ἀπὸ της ἐπομένης της καταθέσεως. ‘Απασαι αἱ καταθέσεις είναι ἐξ ὀλοκλήρου ἡγγυημένοι ὑπὸ τοῦ Κράτους και ἀπηλλαγμένοι τελῶν χαρτοσήμου.

Μία ἀπὸ τὰς ἀρετὰς της Νεολαίας πρέπει νὰ είναι και ή ἀποταμίεσις.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ και ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ! ‘Αποταμιεύετε και καταθέτετε τὰς οικονομίας σας εἰς τό:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Οὕτω προετοιμάζετε μίαν καλλιτέραν αὔριον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, και συμβάλλετε συγχρόνως εἰς τὴν ἀνάπτυσιν της Γεωργίας της Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 31

35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΛΕΩΦΩΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 53

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 22-721, 30-601, 30-602

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ. Προστασία παραγωγῆς και ἐμπορίας της κορινθιακής σταφίδος.— Βελτίω-σις της ποιότητος. Κοινή ἐναποθήκευσις της σταφίδος.— Οἰνοποιήσις γλωρᾶς σταφίδος.— Δια-φήμισις της σταφίδος εἰς τὸ 'Εξωτερικόν και τὸ 'Εσωτερικόν.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ. ‘Ο πλέον εὐθηνός, ὕγιεινός και εὐγευστος ἐπὶ καρπὸς της παγκοσμίου γεωργικῆς παραγωγῆς.— Είναι πλουσιωτάτη εἰς σάκχαρον και βιταμίνας.— Έχει μεγίστην θερ-μαντικὴν δύναμιν.—Περιέχει μαγνήσιον, ἐνδεικνυόμενον κατὰ τοῦ καρκίου, ἀλκαλικὰς οὐσίας ὠφελίμους εἰς τὸ αἷμα, σίδηρον, ἄλατα κλπ. ὠφέλιμα εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ ἀνθρώπου. Τρώγοντες κορινθιακὴν σταφίδα ἐξασφαλίζετε τὴν ὑγείαν σας, ἔχετε οἰκονομίαν και ἐνισχύετε τὴν ἐθνικὴν μας οἰκονομίαν.

Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 30 'Ιουνίου 1939) » 10.665.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμάς. 'Αγοράζει και πωλεῖ μετοχὰς και ὁμολογίας εἰς τὸ ἐν 'Αθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμόν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγρά-φων, μετοχῶν και ὁμολογιῶν ἑταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματογῶρα παντὸς εἶδους. Έκμι-σθοῖ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων και τιμαφῶν ἀντικειμένων.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ Α.Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Λειτουργεῖ συνεχῶς ἀπὸ της 9ης π. μ. μέχρι της 7ης μ. μ.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΕΣ ΟΡΟΙ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: Κολοκοτρώνη 13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: Στὸς Σπυρομήλιου (Μέγαρον Μ.Τ.Σ.)

Λεωφόρος 'Αλεξάνδρας και Σπυριδωνος Τρικοῦπη

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΔΕΧΕΤΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ: ΖΩΗΣ, ΠΥΡΟΣ, ΘΑΛΑΣΣΗΣ, ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ἀπὸ τὰ Γραφεῖά μας ή ἀπὸ τὸν εἰς τὴν πόλιν σας Πράκτορά μας νὰ σας ἀναπτέδουν πάντα συνδυασμὸν ἀσφαλείας. ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ, ὅπερ διακανονίζει ταχέως και ἀπ' εὐθείας πᾶσαν ζημίαν σας. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ ἐμπνεύρετε τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν και τὰ ἴδια σας συμφέροντα.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Αθήναι, Κολοκοτρώνη 13.

Τηλ. 21-144, 29-331.

